

Barcelona, un mes 2 Ptas.	
Fuera, trimestre 7'50	
Portugal, " " 8'50	
América, " " 8'50	
Demás países, 25	

Vida musical

Un volumen de crítica y moral musical

Muchos de mis lectores, aun entre los músicos profesionales, no habrán oído pronunciar el nombre Irving Schwerké, no digo ya leído sus escritos; ignoran, por lo tanto, la existencia de un amigo sincero e incondicional, conocedor entendido de nuestro arte y nuestra cultura y fino observador de nuestros usos y costumbres.

Pero antes de hablar de la amistad que nos profesa, digamos quién es Irving Schwerké y el motivo inmediato que nos incita a hacer su presentación en estas columnas.

«Entre los críticos que asisten asiduamente a los ensayos generales de nuevas operas y a los conciertos importantes de París, observase la presencia de un nombre joven que por su mirada viva, el cabello negro, la breve patilla que acaricia su mejilla, parece revelar un origen español. A pesar de su aspecto, es un norteamericano. Músico de alta cultura, escritor muy personal, consagra su ciencia y su talento a la cronica musical de diferentes gacetas de los Estados Unidos: la «Chicago Tribune», «The Musical Digest», etc.

«No se mezcla apenas con sus colegas de otros periódicos. Un gran afán de imparcialidad le mantiene separado de los grupos que anima el compañerismo, en extremo agradable, de los periodistas parisinos; de esta suerte puede librarse fácilmente de toda opinion preconcebida y sobre todo no participar de ciertos impulsos colectivos. Ocurrele a menudo aparecer cual jinete solitario en la gran pista de la vida artistica.»

Así comienza Leon Vallas el prefacio a los artículos de Irving Schwerké que, coleccionados en un volumen, en edición particular y limitada, acaban de aparecer bajo el título, que fusiona en uno los que encabezan respectivamente los dos primeros trabajos criticos: «Kings Jazz and David», es decir, «Jazz y David, Reyes». Los dos cortos párrafos transcritos constituyen una semblanza física y moral de nuestro personaje; no hemos de olvidar ya sus rasgos característicos de informador, crítico y consejero musical sincero, probo e independiente. Su actuación en el campo del arte es, en efecto, tan ejemplar como provechosa, en días como los nuestros, que presencian en el curso de la vida musical un constante cambio de modas, gustos, opiniones, sistemas, una alternativa vertiginosa de corrientes y contracorrientes de entusiasmos prematuros e irreflexivos, un incesante erigirse y desmoronarse de grupos y conventículos; haciéndose difícil descubrir los gérmenes destinados verdaderamente a renovar la vida artistica, salvándola por una parte de un estancamiento de muerte, por otra de extravíos peligrosísimos. Los dos artículos «regios» tienen por finalidad desvanecer estados de opinión erróneos. El primero, «Le Jazz est mort! Vive le Jazz!», muestra lo que es el verdadero jazz exótico y cuán levemente emparentado está con él lo que aquí — quiero decir en toda Europa —, se considera como tal. El segundo, «The truth about King David» («La verdad sobre el Rey David»), es una prueba del temple de espíritu de su autor, que no teme proclamar lo que a su entender es la verdad. Fué escrito hace un par de años, cuando «Le Roi David» de Honegger — el capitoste del disuelto grupo de los seis — tenía en París un éxito de los que forman época de crítica y de gran público. Lejos de inaugurar una nueva era para la música, declara el crítico norteamericano, esta obra, con todo y ser una obra maestra, viene a repetir lo que dijeron otros, el mismísimo Bach, y en nuestros días Debussy, Ravel, Fauré, Dukas, Stravinsky. «Gran lástima da que Honegger prefiera asimilarse antes que crear, y se contente pisando los senderos trillados en vez de abrirse nuevos pasos con su propio esfuerzo. Espectáculo que nos desilusiona, sabiendo que, con sus múltiples dones, fué destinado por la naturaleza a ser un gran compositor en sus propios dominios y no simplemente un repetidor de los grandes maestros.»

No es que el crítico se complazca en una acción demoledora. En otras ocasiones no hubiera condecorado tan severamente su elogio del autor del «Rey David», pero en la circunstancia indicada habia de velar ante todo, digámoslo así, por la salud pública. En cambio, sale garante de un joven compositor que no «entra» en la confianza de muchos, pero en cuya música descubre una virtud interna que puede determinar nuevas conquistas artísticas; trátase de Georges Migot, «el que agrada a la vista, al oído, a la emoción», el único miembro del «grupo francés del Uno». Para otros autores que no han pasado a

la categoría de ídolos de la multitud, no faltan críticas laudatorias muy sagaces; de ellas benefician los franceses Louis Aubert, Jean Huré, Florent Schmitt; los italianos Franco Alfano, Vincenzo Davico, la «signora» Geni Sadere, delicada folklorista; los rumanos, con Georges Enesco y Stan Golestan a la cabeza; el brasileño Héctor Villa-Lobos, «Rabelais de la música moderna»; en fin, Manuel de Falla, «el que toma preeminencia sobre el arte de todos sus compatriotas»; Manuel Infante, «revelador de algunos de los más caros secretos del corazón español»; Frederic Mompou, «poeta del piano», cuyo arte miniaturado aparece descrito con la mayor exquisitez.

Su primer contacto con Mompou nos permite augurar que fijaron la atención de Irving Schwerké otros compositores catalanes de mérito. En cuanto a nuestro país, conócelo bien y Mallorca especialmente le encanta. Sus «Meditaciones mallorquinas» («Mallorcan Musings») forman un delicioso cuadro de género arrancado de la realidad. Quien haya visitado la Isla Dorada hará suyos los toques descriptivos apuntados de mano de artista; por ejemplo, la inolvidable llegada matutina:

«A medida que el vapor se desliza a lo largo de la costa mediterránea, los colores van cediendo lugar a nuevos colores. Alzase el sol y derrama sus resplandores sobre las rugosas colinas verdeantes y despierta los valles sumidos en niebla violeta. Blancas casitas cuelgan de los peñascales y tórnanse rosadas a la luz de la mañana. Barcas de pesca, de vela amarillenta, navegan impelidas por la brisa. A distancia, una catedral, arrogante por sus centurias de historia, dominando en su trono a la ciudad es señora del cielo, de la tierra y del mar. Cuando desembarquemos, sus campanas resuenan convocando a alguna sacra función, y sus ventanales, heridos por el sol que va ascendiendo, irradian ardientes rayos azulados, verdosos y rojizos, y aparecen cual fantásticas gemas desprendidas de la corona de un imperial coloso.

«¡Palma! Calles angostas, patios atraerentes, gente comunicativa, flores, cabras, pájaros. Palmas, cedros, naranjos y limoneros, álces de verdor perenne, higueras, granados. El cielo rivaliza con las más brillantes turquesas, el Mediterráneo es de un azul más intenso que el mismo laplázuli, las montañas verdes cual la irlandesa esmeralda. ¡Palma es la capital de la Tierra de Promisión!»

No falta el consabido peregrinaje a Valldemosa, con la mezcla de ironía en ciertos detalles arrancados del natural y de piedad en el recuerdo del gran músico que allí se albergó. Pero, a Chopin dedícale Irving Schwerké un «Preludio», que es una pequeña joya literaria; sobre tema tan manido ha hallado nuevas desinencias humanas y un renuevo de conmiseración por el autor de los «Preludios».

He aludido a la ironía del autor; en muchas páginas campea un finísimo matiz de esa calidad de tan difícil manejo en el escritor. Modelo de sátira irónica, que no degenera en malévol, hallámosla en el artículo «Is Italy's long allegiance to Opera suffering a decline?», «¿Va a su ocaso la antigua lealtad de Italia a la Opera?»

Fina ironía y acentos muy sentidos y formales tiene Irving Schwerké al dirigirse a sus compatriotas en diferentes artículos, precaviéndoles contra la fascinación que en ellos ejerce la Europa pseudo-musical, especialmente en los que, creyéndose con aptitudes para el arte vocal, van a caer en manos de cualquier maestrillo italiano que los explota y conduce a un fracaso inevitable. Afortunadamente, Norte América empieza ya a tener escuela musical propia (véase «Some American composers», «Algunos compositores Americanos»). Lo que sí debe buscar el estudiante americano al trasladarse a Francia, Alemania, Italia, es la atmósfera, el ambiente, la tradición secular de cultura, de arte, en todos los órdenes, y señaladamente el musical; no, un maestro determinado, no un procedimiento exclusivo, no una adhesión a una moda transitoria. La lección está muy bien dada y puede ser provechosa para los estudiantes de allende el Atlántico... y también para los de aquende.

Demos la bienvenida a este nuevo volumen de materia musical, tan oportunamente publicado; en espera de que no será el último de su autor, que no dejará dispuestos en revistas otros trabajos ya escritos y por escribir, coloquémosle en el anaquel más al alcance de nuestra mano.

VICENTE M. DE GIBERT

Este número
ha sido revisado
por la censura
gubernativa

A cuantos expositores han obtenido premio extraordinario, o sea primer premio de medalla de oro en el concurso de arte floral, se les ha concedido un punto de opción al premio extraordinario concedido al Fomento Nacional de la Horticultura por la Diputación provincial.

Se derrumba una pared, resultando dos obreros heridos

A última hora de ayer tarde, en las obras que se efectúan en la casa número 33 de la calle de Amalia se derrumbó una pared, alcanzando a los obreros Alice Ronsé Masdeu, de 32 años, maestro albañil y Manuel Ferrer Espada, de 45 años, peón de albañil, habitantes, respectivamente en la calle de Montmany, 18, bajos y Cerdeña, 54, bajos.

Fueron auxiliados los pacientes en el dispensario de la calle de Rosal. El primero resultó con magullamiento general y conmoción visceral — el segundo con una herida en la región frontal.

Pasaron, después de asistidos, a sus domicilios.

Accidente de automóvil Cinco heridos

La madrugada última, en la Avenida de Alfonso XIII, cruce con la calle de Muntaner, ocurrió un sensible accidente, a consecuencia de haber chocado un auto taxis y un automóvil particular.

El primero de los vehículos lo guiaba don Juan Bertrán Ortigosa, y lo ocupaban cuatro personas más, entre ellas el propietario del coche don José Vila Sangre.

El encontronazo fué tan formidable que los ocupantes del taxis fueron despedidos del coche cayendo violentamente al suelo.

Inmediatamente de ocurrido el percance se dió aviso por teléfono al dispensario de la Universidad, siendo auxiliados los heridos y trasladados a dicho centro.

Ocupaban el taxis: Ramona Zamora Sánchez, de 25 años, esposa de don José Vila, habitantes en la calle de Babilonia, número 19 torre. Sufrió la fractura de la clavícula izquierda, una contusión en la región lumbar y magullamiento general, pronóstico grave.

Montserrat Taraba Mulé, de 32 años, domiciliada en la calle de Aragón, número 199, pral. primera. Presenaba una herida incisiva en la frente y magullamiento general pronóstico reservado.

Una hija de la anterior, llamada Eulalia Bertran Taraba, de nueve años. Resultó con heridas y contusiones en diferentes partes del cuerpo. Pronóstico reservado.

José Vila Sangre, de treinta años, esposo de Ramona, se le apreció una contusión con hematoma en la región frontooccipital derecha. Pronóstico leve.

Juan Bertrán Ortigosa, marido de Montserrat Taraba. Este padeció contusiones y erosiones en la pierna derecha. Pronóstico leve.

Los pacientes fueron conducidos, después de una cura de urgencia, a sus domicilios respectivos y la esposa del señor Vila, dada su gravedad, al hospital Clínico.

Los vehículos resultaron con grandes desperfectos.

El comité regulador de la industria algodonera

En el Fomento del Trabajo Nacional se reunió ayer tarde, presidiendo el gobernador civil, señor Milans del Bosch, el pleno del comité regulador de la industria algodonera.

El pleno aprobó la memoria correspondiente al último trimestre, así como el proyecto redactado por la ponencia que se nombró al efecto, sobre renovación o amortización de maquinaria.

De ello se dará cuenta más amplia en una nota que, según dijo anoche el gobernador, se facilitará a la prensa.

La Junta de Acción Ciudadana

Hoy a mediodía, se reunirá en Capitanía, bajo la presidencia del general Barrera, la Junta de Acción Ciudadana.

Expendedores de moneda falsa

Noticioso el jefe superior de policía de que en Barcelona existía una banda dedicada a expender moneda falsa, encargó al jefe de la brigada de investigación criminal señor Gordián que practicara las oportunas pesquisas para el descubrimiento y detención de los componentes de la misma.

Como quedaron encargados del servicio el inspector señor Rodero y el agente señor Torres, se dedicaron ambos, desde los primeros momentos a vigilar a Bárbara Martín Gil, mujer sobre la que recaían vehementes sospechas de que fuera una de las más complicadas en la expendición.

Detenida y registrada que fué se le encontró un paquete que contenía cien monedas de una peseta todas ellas falsas y de diferentes cuños.

La detención resultó un tanto incidentada por tratar la expresada mujer darse a la fuga.

Como en diferentes ocasiones fué vista la Martín entrar en la calle de Consejo de Ciento, número 89, se practicó un registro en el piso segundo, puerta segunda de la referida casa, dando la diligencia por resultado, la ocupación de 321 pesetas en monedas de a cincuenta céntimos y 2.495 en monedas de a cinco céntimos.

Estas últimas estaban en un cajoncito envueltas en un paño negro impregnado de una substancia apropiada para darle la pinta necesaria al objeto de que aparecieran como buenas.

Fuó detenido el inquilino del piso Juan Muñoz García.

Mientras se estaba efectuando el registro en el indicado piso de la calle Consejo de Ciento, los agentes sorprendieron a la esposa del inquilino del piso Juan Muñoz, arrojando a un patio un paquete.

Los agentes pudieron encontrar en el patio monedas de a dos pesetas, de a una y de a cinco céntimos.

Las monedas de a cincuenta céntimos tienen su diferencia, en menos, con respecto a las legítimas de medio gramo.

Además fué hallado en el patio un revólver.

Audaz robo en un estanco

En un estanco de la calle de Rosal, número 1, regentado por doña Francisca Carbone, se cometió el domingo un importante robo.

Los ladrones abrieron un boquete en la pared de la escalera contigua y penetraron en el local, subiendo al piso entresuelo, en donde se encuentran las habitaciones del estanco y su familia, que se hallaban ausentes.

Consiguieron apoderarse de la caja de caudales y 20.000 pesetas que había en ella, timbres, sellos y otros valores y alhajas por valor de 30.000.

Dejaron abandonados varios útiles para el robo.

La policía, en cuanto tuvo conocimiento de lo ocurrido, practicó diversas pesquisas para tratar de descubrir a los autores de este audaz robo, pero hasta ahora no han dado resultado eficaz.

Ayer tarde se supo que, por las brigadas municipales de limpieza fué encontrada ayer por la mañana en la calle de Méjico, frente a la fábrica de vidrio, la puerta de la caja de caudales, que, como hemos dicho, contenía 20.000 pesetas, que se llevaron los ladrones.

También se han encontrado otros pedazos de la referida caja en las obras del Palacio de la Pedagogía de la Exposición de Montjuich.

Protección a la industria nacional

El Fomento del Trabajo Nacional llama la atención de todos los industriales sobre las variantes propuestas por distintos ministerios a la vigente relación de artículos o productos que el Estado puede adquirir, en concursos o subastas, de la industria extranjera, para sus distintos servicios, en virtud de lo dispuesto en la ley de 14 de febrero de 1907, llamada de protección a las industrias.

Esta Corporación recomienda a los productores que consulten en las «Gaceta» de 25 de septiembre último y 6 del corriente mes de noviembre, las propuestas de los ministerios de la Gobernación, de Fomento y de Marina, debiendo advertir que el plazo para presentar las reclamaciones termina el día 30 de noviembre.

Aunque el Fomento ya se ha dirigido directamente a los principales industriales afectados, en previsión que se haya podido cometer cualquiera involuntaria omisión, hace pública esta noticia, con el fin de evitar sorpresas o reclamaciones de los interesados que a última hora presentadas, hace difícil que puedan ser tenidas en cuenta, una vez aprobada definitivamente por la sección de defensa del Consejo de la Economía Nacional, la relación de productos en que el Estado, provincias o municipios, pueda admitir la concurrencia extranjera.

Noticias militares

Entre otros, visitaron ayer al capitán general: el general Achon, don Miguel Puig, don Cayetano Cabrada, señor Pons Arola, general Pozas, don Luis de Martorell, general Salcedo, generales don Benito y don Justo Pardo, teniente don Antonio Alomia, del ejército del Ecuador; comisión de camareros «La Nueva Alianza», don José Martínez Guardiola, don Domingo Balet Durán, señor López Moro, don Antonio Solduga y don José Ferrando.

—El comisario de Guerra don Francisco Moreno Mira sale para Balaguer en comisión del servicio.

Terminada la revisión de automóviles de Lérida, ha regresado a la plaza el capitán de ingenieros don Antonio Pozuelos.

—El coronel de infantería don Ramón López Doménech y el capitán don Joaquín García Nieto, han regresado de Puigcerdá de practicar diligencias judiciales.

—Mañana miércoles, día 16, a las once y media, el general gobernador pasará revista al cuartel de San Agustín y en él a las fuerzas del primer regimiento de artillería de montaña.

—Por la sección tercera de este Gobierno militar se interesa la presentación del coronel retirado de caballería don Francisco Hernández de Tejada y Delgado.

—Se ha concedido el pase a situación de disponible voluntario, con residencia en Tortosa, al capitán de infantería (E. R.) don Julio Navarro Sevilla.

—Se ha concedido la pensión anual de 600 pesetas, correspondiente a la orden de San Hermenegildo, a los tenientes coroneles de infante don Angel Martínez Peñalver y don Manuel Mariano Mediavilla; a los comandantes de idem don Adalberto Corazónillo Cairelles y don Rodrigo Echevarría Aguilera; a los capitanes de idem don Enrique Caballero Ortega y don Julio Florenza Berenguer, y al de igual empleo de caballería don Lorenzo Villena Ollé.

—Al comandante de caballería don Julio Clavero del Valle se le ha concedido el premio de efectividad de 500 pesetas anuales.

—Se han concedido las siguientes pensiones anuales: de 2.000 pesetas a doña Ramona Sanahuja Güell, viuda del comandante don Nicolás Fábregues Riudavets; de 1.200 idem, a doña Carlota Ibáñez Alarcón, huérfana del comandante don Pedro Ibáñez Laguardia, y de 833'33 idem, a doña Josefa Manzanero Oller, huérfana del celador de fortificación de primera clase, don Cipriano Manzaneros Alaminos.

SERVICIO DE LA PLAZA PARA HOY

Jefe de día: coronel de Numancia, don Ramón de Ciria Pont. Imaginaria: coronel de Santiago, don Ildefonso Sánchez Anitua. Hospital y provisiones: sexto capitán de Vergara. Oficial médico: don Felipe Romañá, del primer regimiento de artillería de montaña. El general gobernador: Despujol.

El año musical

El título de este resumen es excesivamente ambicioso, porque supone que Madrid sea España entera. Sin embargo, salvo Barcelona, que tiene una vida musical propia, el resto de la nación apenas disfruta, salvo muy señaladas excepciones—casi siempre, artistas locales—, de manifestaciones de este arte que no hayan tenido lugar también en la capital. Dado el régimen cooperativo por el que desde hace años se rigen las Sociedades Filarmónicas—un verdadero "Sindicato de Filarmónicas", con todas sus ventajas e inconvenientes—, si hoy existiese todavía una Revista general de música, las crónicas de los corresponsales de provincias serían, por turno, un desfile de opiniones sobre el mismo cuarteto, o el mismo violinista, al través de Burgos, Palencia, Guadalajara, Gijón, Oviedo, Avilés, Cartagena y así sucesivamente.

La falta de comunicación artística es, en cambio, de un sensible perjuicio cuando se trata de regiones con importante vida propia. Hoy, la producción musical de Barcelona nos es tan ajena como la de Portugal, y si no hubiese sido por esta pluma y por estas columnas, la crítica y la Prensa madrileña no habrían estampado siquiera el nombre de artistas como Federico Mompou, por ejemplo, a quienes los escritores musicales franceses de más circulación dedican folletones enteros en los periódicos principales. Bien es verdad que esto les parecería insólito e intolerable. La música tiene su parte inamovible de senadores vitalicios, que están dispuestos a no dejar pasar nada ni a nadie que los arrincone. Por fortuna, nadie ni nada es capaz de detener el libérrimo curso del arte. Paso a cada uno, brota con violencia la genialidad nueva, y la lanza de Wotan, con sus viejas convenciones, cae hecha trizas, al paso que se vuelven contra ellos mismos las vihe-las de los Beckmesser.

El hecho significativo del año transcurrido es precisamente esa afirmación de fuerzas jóvenes que vienen a continuar la historia, a añadir un nuevo capítulo a los ya conocidos. En varios terrenos, y siguiendo distintas tendencias, se plantea, sin duda, ese relevo de personas; pero lo importante es, a juicio mío, la renovación de criterios. Procuré en mis artículos pasados mostrar cómo lo más importante y vital de estas fuerzas nuevas significa un paso más allá en la evolución de la escuela Pedrell-Albéniz-Falla. Creo que el último de esa trinidad se sentirá contento por ver continuados sus esfuerzos y oída su voz; los que le siguen, ennoblecidos por ese abole-ngo. Demos tiempo al tiempo.

Es, en cierto modo, simbólico que el mismo año haya visto des-

aparecer a algunos de los más pro- vectos representantes de la época y estilo de fines del siglo, y que, en cambio, haya presenciado el naci- miento de nuevos Perseos, en afán de lucha por libertar a la belleza cautiva.

Me refiero principalmente a la muerte de D. Tomás Bretón, ocu- rrida el 2 de diciembre (otra pér- dida sensible fué la del maestro Giménez, el 20 de febrero), y a la aparición de Ernesto Halffter, que desde su aparición en el mes de enero con piezas de piano (Pi- lar Bayona), y siguiendo con su "Cuarteto" y "Bocetos" para cuar- teto (Quinteto Hispania), su "Pai- saje muerto" y "Canción del faro- lero" para orquesta (Orquesta Fi- larmónica; dos veces), su "Sona- tina-Fantasia" (Cuarteto de Bu- dapest), y sus piezas para gita- rra (Andrés Segovia), ha produ- cido una sensación en nuestro am- biente musical de una intensidad no sentida hace mucho tiempo. En mi pluma, ese artista ha encon- trado la más entusiasta defensa, de lo cual estoy orgulloso. En otras ha encontrado una detrac- ción violenta, y esto es también motivo de orgullo.

La música de cámara, en Ma- drid, no ha sido cultivada este año más que por dos entidades que llevan el mismo nombre: el Trío Hispania y el Quinteto Hispania, pero que nada tienen que ver entre sí. Ambas son de lo más excelente que posee nuestro plan- tel artístico, y es de desear que conforme un grupo de músicos jó- venes ha respondido al llamamien- to de ese quinteto, escribiendo obras para él, responda igualmen- te al que les hace ese trío, que comprueba la parvedad de nues- tro repertorio, en ese género de obras.

El Trío Hispania actuó en enero en la Sociedad Filarmónica, dando hermosas versiones de obras mo- dernas francesas (Ravel, Ma- gnard). El Quinteto Hispania—formado por Telmo Vela, cuyo Cuarteto Vela todos recuerdan— tocó en la Asociación de Cultura Musical obras de Turina y Esplá (enero), y en la Sala Aeolian, obras de los americanos Aguirre, Allen- de, Gil, y de los españoles Lamote de Grignon, Franco, Bacarisse, Lloret, Mantecón, Halffter y Sala- zar (mayo y junio). Días después, el pianista húngaro Fernando Em- ber daba en la Residencia de Es- tudiantes una conferencia sobre "Algunos aspectos de la música es- pañola contemporánea", tocando obras de piano de esos tres últi- mos compositores y de Federico Mompou.

Cuartetos extranjeros fueron el de Londres, al comenzar la tem- porada el Wendling (enero), Zim- mer (febrero), Budapest (marzo y diciembre), y Capet (abril).

Pianistas: Erdmann, con obr- de alemanes jóvenes (Tiessen, K-

nek, Erdmann); Rosenthal (di- ciembre 1922); Borowsky (enero); Sturbi, con la Orquesta Filarmóni- ca (febrero); Carmen Alvarez, con música inglesa actual; Pembaur y Rubinstein, que estrenó la "Fanta- sía bética", de Falla, y dió a cono- cer obras de Poulenc, Szymanows- ky, Prokofieff y Villa Lobos (mar- zo); Risler y Gieseking (mayo), y Brailowsky y Friedmann (noviem- bre). Violinistas: José Porta, con la Orquesta Filarmónica (diciem- bre 1922); Szigets (en marzo, y con la orquesta del Real en diciem- bre), Hubermann, con la Filarmó- nica (marzo); Kochansky (abril y mayo), Manén y Bordas (octubre), Skezely (diciembre). Violoncelis- ta: Guillermina Suggia, con la Or- questa Sinfónica (abril).

Las Orquestas dieron sus series habituales en los teatros de Price y Centro. La Sinfónica dió, ade- más, una serie de conciertos do- minicales, por la mañana, dirigi- dos por J. Francés, primeramente, en el Centro, y por Arbós, en el Cinema Monumental.

Algunas obras importantes es- trenadas fueron: "Le Tombeau de Couperin", de Ravel; la "Sinfonía Londres", de Vaughan Williams; "Dos imágenes", de Bartók (O. F.); "Rondas de Primavera", de De- bussey; "Carnaval", de Saint-Saëns; "El lago encantado", de Liadof, y obras de Goossens, Grainger y Holst; "Santa Cecilia", del padre San Sebastián, y Sinfonía del au- tor chileno E. Soro (O. S.)

El "Lied" fué cultivado por la Sociedad Filarmónica y la de Cul- tura Musical con Alexandrowitch (canciones rusas), Bandler (can- ciones humorísticas), Vera Jarra- copulos y Dagmara Renina, que cantó un grupo de canciones espa- ñolas.

En el teatro Real, la tempora- da con tenores de gran virtuosis- mo y estreno de obras largamen- te solicitadas, aunque no obtuvie- ran más que muy mediana inter- pretación, fué interesante, princi- palmente por estas últimas. Me re- fiero a la "primera" de "Boris Go- dunof" (15 de enero) y de "El

príncipe Igor" (6 febrero), dirigi- das por Nicolás Tcherepnin. Otras obras estrenadas fueron: "Yolan- da", de V. Arregui (10 febrero); "Monna Lissa", de Max Schillings (17 febrero), dirigida por el au- tor; "Jardín de Oriente", de J. Tu- rina (6 marzo), y "Amaya", de Guridi, el 16 de mayo, fuera de la temporada oficial, con el concurso del Orfeón de Bilbao, que dió, ade- más, varios conciertos de cancio- nes.

Una opereta rusa

Una orquesta rusa de "balala- kas" nos dió a conocer la música para estos instrumentos, en el mes de abril; el Orfeón de Coimbra nos visitó en ese mismo mes. La temporada comenzó con los espec- táculos de los Shkarof, y en fe- brero nos oreaba un poco el am- biente líricoteatral la compañía de "El pájaro azul" rusoberlinesa.

Operas en pequeño y óperas de cámara se han ofrecido en la A. D. C. M., por artistas alema- nes y rusos, y por la compañía Ot- tein-Crabbé. Fueron cantadas "La Serva Padrona" (Pergolese), "El maestro de capilla" (Páez), "Lis- chen y Frischen" (Offenbach), "El cadí, engañado" y "La reina de mayo" (Gluck), "Sebastián y Se- bastiana" (Mozart), "Las bodas de Manita" (V. Massé), "Mozart y Salieri" (Rimsky-Korsakof), "Bo- das de oro" (Maurage), "La Gui- tarre" (C. Pedrell), "Fantochines" (Del Campo).

La nueva obra de Falla "El re- tablo de Maese Pedro", se estrenó en Sevilla en versión de concierto, dirigida por el autor, el 23 de mar- zo, y luego en París, en el teatro particular de la princesa de Pol- lignac. La "Vida breve" se repre- sentó en el teatro de la Moneda, Bruselas, en el mes de mayo, y po- co después en Buenos Aires. "Pe- pita Jiménez", de Albéniz, se dió en la Opera Cómica, de París, en el mes de junio; esos fueron los mejores avances de la música es- pañola contemporánea en el ex- tranjero.

2513

Adolfo SALAZAR

El teatro en Madrid

QUINCE TEATROS EN BUSCA DE UN PÚBLICO

Todos los días, tímidos o insolentes, se asoman a las carteleras y a las planas fijas de los periódicos quince teatros madrileños—o diez, o veinte—en busca de un público. Para una gran población, aficionada al teatro, no es exceso. Habría para llenar los cinematógrafos y para que vivieran con holgura esos teatros y aún más. Pero ocurre una cosa: de esos quince teatros, cinco se nos aparecen con aspecto de prosperidad y holgura y los restantes con un encogimiento y una cara de necesidad harto elocuentes. Muda éste de compañía: se cierra de pronto aquél; arrastra el de más allá una temporada melancólica. Los más son lugares en que los comediantes toman pie en la corte para volar luego a provincias con un certificado de procedencia limpia. Porque, en efecto, en provincias está la salvación, y, entendiéndolo así, para provincias parecen escribirse muchas de las obras que en la corte se estrenan. Librenos Talía de suponer, con esto, que para una provincia cualquier cosa está bien. Por suponerlo fracasan igualmente en provincias tantos conjuntos dramáticos o cómicos, de igual modo que por escribir "para el público" van al abismo tantos autores. La provincia y el público no se conforman con cualquier cosa. Ciertamente es descorazonador, para el que sigue atentamente el movimiento teatral, ver cómo se engríe con el triunfo más resonante, a veces, la mediocridad o la nulidad más evidente. Pero no siempre el público tiene la culpa.

Al público de Madrid, que es, de seguro, el público-tipo de España, le falta, ante todo, el contraste. El empresario, de una parte, se em-

nunca en España. Hoy mismo, cada teatro de Madrid puede mostrarnos el suyo: el cómico de que se envanece y con el cual cree ya tenerlo todo. Nuestras compañías más completas carecen de galán o de dama; pero como tengan un buen característico o una buena ingenua no suelen reparar en aquella falta.

Hay, sin embargo, una buena, varias buenas compañías españolas; pero están dispersas.

El primer actor, con una serie de cerros, por un lado; el galán joven, haciendo de primer actor en otra compañía; la característica como estrella única entre comediantes de afición. Apenas se distingue un mozo o una damita, ya levanta bandera.

¿No será esto, en tanto grado quizá como las excesivas cargas, lo que haga difícil la vida teatral española? Una compañía unipersonal—en que, por lo común, la única persona no es un genio—harto hará con sacar adelante, con cierto decoro, a su jefe, con lo estricto, y muy escasamente, a los demás.

Aquí convendría hablar de las subvenciones del Estado, de los teatros oficiales; pero esto requiere mucho espacio. Cómicos, buenos—lo repetimos—no faltan en España. Lo que no se ve por ninguna parte es un director. No desconocemos la labor de D. Fernando Díaz de Mendoza, de D. Gregorio Martínez Sierra; pero las compañías de ambos, por diversos motivos, carecen de una eficacia perfecta, siendo, por lo menos una, de las mejor constituidas que tenemos hoy.

LAS OBRAS DE 1923

Este artículo pretende ser un resumen de la vida teatral madrileña en 1923. Lo que antecede puede hacerse extensivo a muchos

quistain llevó al teatro con "Remedios heroicos" su pensamiento batallador, y dió por unos días margen a contradicciones y disputas. Aun los que se le mostraban más adversos reconocían así la importancia del acontecimiento.

De López Pinillos nos fué dado conocer dos obras póstumas, "Embruajamiento", estrenado por Borrás, y "Los malcasados", comedia inconclusa que fué terminada para la escena por los hermanos Quintero, con gran fidelidad, según se cuenta. Pero Pinillos titulaba su comedia de otro modo: "La nariz". Había en él un agrio desenfado totalmente opuesto al de sus colaboradores póstumos. El cambio de título es más elocuente de lo que aparenta.

La incansable actividad de Muñoz Seca ha dado, singularmente en los meses últimos, larga muestra de sí: todos los géneros, todos los teatros, todos los éxitos, desde la caída indisimulable de "S. S. S." en la Comedia, hasta el suceso afortunado de "El filón" en el Infanta Isabel y de "La muerte del dragón" en Eslava.

Recordemos otros nombres: Enrique López Alarcón, Francisco de Viu, José Tellaeche, Sotomayor, Martí Orberá, López Martín, Fernández del Villar, Juan Ignacio Luca de Tena, Honorio Maura... Una comedia de García Velloso, argentino; otra de Felipe Sassone—¡Calla, corazón!—. A propósito de ésta, su autor escribía: es una "comedia española, y por ser española ya se me antoja a mí que no puede ser mala". Sin salir de 1923 hallaríamos pruebas en contra de tan generoso aserto.

TRADUCCIONES

No muchas, ni muy importantes: dos dramas de Bernstein, "Sansón" e "Israel"; una comedia de Picard y Carco, "Apaches" ("Non homme"); cierto número de operetas y juguetes cómicos. ¿Está el teatro extranjero tan exangüe como el español? A juzgar por lo que se traduce, tal vez. Madrid no ha visto aún, en castellano, los "Seis personajes", de Pirandello, estrenados ya en Barcelona. Algo de teatro catalán: unos dramones de Amichatis y una obra de gran interés, "La dama alegre", de Ruiz y Ferrer, traducida por Valentin de Pedro, y lamentablemente representada. No nos hemos dado cuenta de su valor—aun con el nuevo final, que la desvirtúa—. Ahora va a representarse en París, del mismo autor, "La dama enamorada"; quién sabe cuándo la conoceremos en castellano. También ha pasado por el Español la sombra de Shakespeare, con el "Hamlet" de Calvo y el "Mercader" de Morano, adaptación nueva esta última, modelo de cuanto hay que evitar en labor de esta índole.

LAS COMPAÑIAS EXTRANJERAS

Suele decirse que las compañías extranjeras que nos visitan son muy endebles, salvo en las primeras partes. Ya hemos visto que las

SUSTRACCION

Un ambulante fuga con el mal

Ayer circuló por Madrid la noticia de haberse cometido una sustracción importante en la expedición del correo de Asturias. Para comprobar la verosimilitud del rumor visitamos al administrador del Correo Central, el cual nos manifestó que lo ocurrido era lo siguiente:

"El sábado salió de Asturias el correo, y encargado de la expedición postal a Madrid venía un oficial cuyo nombre y apellido empiezan con las iniciales J. S. Con él venían otros dos señores empleados, como ayudantes. Al llegar el domingo el tren a Villalba, el jefe de la expedición dijo a sus subordinados que abandonaba el coche correo y se iba a uno de primera, donde iban unas señoras amigas suyas, y anunció que volvería a su puesto al llegar el convoy a la estación de Pozuelo. Pero no ocurrió así, y al llegar el tren a Madrid, el jefe no se hizo cargo de la expedición. En vista de que no aparecía, los demás empleados sacaron del vagón el correo y marcharon a la Dirección, donde dieron cuenta a sus superiores de lo ocurrido e hicieron entrega de la documentación de que eran portadores. Inmediatamente se procedió a abrir el oportuno expediente gubernativo, que se está tramitando.

Hasta que el expediente no se termine es imposible indicar la cantidad a que asciende el desfaldo, si lo hay, y, por consiguiente, todo cuanto se ha dicho carece de fundamento. Se ha telegrafiado a dique la cantidad de pliegos, cerdique la cantidad de pliegos, certificados, documentos, etc., que componían la expedición, así como a otras estaciones del trayecto donde también pudieron entregar correo a los ambulantes. Hasta que se conozcan estos detalles se-

Comentari

L'actitut dels elements liberals enfront de Govern en la qüestió del Marroc, ha creat una situació delicada al Gabinet que presideix el senyor Maura. El portaveu d'aquells elements, és aquesta vegada el comte de Romanones, que en un extens discurs ha concretat llurs propòsits, que no són altres, segons es desprèn de les seves paraules i del text de la proposició llegida a darrera hora de la sessió del dimarts en el Congrés, que l'entronització del poder civil en la zona marroquina, aprofitant als elements indígenes per a exercir el veritable protectorat.

Això, que, a manca d'una solució més radical (que bé podria ésser l'abandó total del Marroc) ho sotscriuen tots els espanyols, no és el comte de Romanones ni són els caps liberals, els més indicats per a dir-ho i defensar-ho, car han governat tant o més — molt més — que el senyor Maura, des de 1909.

Es per aquest motiu que ens sembla veure en l'actuació que venen desenrotllant aquests dies, una maniobra política sota el pretext d'una orientació simpàtica i d'un caire acients indiscutible. Però és per això, precisament, que de cap manera pot acceptar-se el que respecte al problema del Marroc es diu i es fa en el Parlament espanyol. Es per això que obligats a protestar del pretext, restarà per tots els que pensin com nosaltres, virtualment i contra voluntat, refusada l'orientació.

X.

Cotons

Liverpool, 11 novembre 1921.

Hem tingut mercat molt quiet a aquesta setmana, amb poquíssimes demandes. Les cotitzacions amb l'alteració d'avui indiquen apenes un petit canvi.

Les notícies de Manchester són més animants. El negoci espera a que el mercat es tranquil·litzi en quant als preus del material en brut, per a realitzar operacions.

A l'Amèrica les notícies són de que en moltes regions la collita es recull.

Al Sur no hi ha gran pressa per vendre cotó, en vista de la baixa. Entenem que les recompenses en mercats quiets (ferms) poden donar actualment algun profit. — Wm. H. Kooke & Sons.

Nova York, 13 novembre, 1921.

Les principals fluctuacions del mercat han sigut causades principalment aquesta setmana per l'influència tècnica local, i ha produït una escassetat extraordinària de contractes per a mercaderia flotant, el que ha ocasionat dificultats als petits venedors per a obtenir algun benefici. La liquidació d'aquest mes ha acusat una baixa en els negocis molt importants, i també les partides a servir en desembre resulten escasses, el que ha ocasionat pèrdues al comerç. Es creu que el fort de les compres tindrà lloc més bé en primavera i istiu.

Es probable que abans de l'impressió d'aquest escrit, s'hauran publicat les llistes amb la proporció de la collita nova.

En resum, podem dir, que després d'aquest escrit, s'hauran publicat de compres, com els fabricants estan molt lluny d'haver adquirit les quantitats que necessiten, vindrà una època de grans operacions, que es probable es presenti en qualsevol moment. — A. Norden & Co.

Cròniques femenines

11

Avui el cronista volia parlar de vestits, però en el concert darrer, de vestits que mereixin esment gairebé no hi havia més que els que llueien les concertistes. Aquests vestits són els únics que cal esmentar i fins i tot caldria glosar-los com una paradoxa. Uns vestits completament desconcertadors: hom no sabia, en veure aquella coloraina, si eren més propis que per un concert, per uns treballs malabars o més avinentes encara per uns exercicis de trapezi.

Fora d'aquests, cap altre vestit no ovràrem que merescués el qualificatiu de "frapant". I és una llàstima i una veritable llàstima, que a les nostres dames els costi tant de situar-se. S'ha parlat diverses vegades de l'exquisit ambient que hom respira en aquests concerts; s'ha insistit abastament en què les dones han de contribuir al seu major esplendor, d'una manera eficaç i directa; no obstant, les dones de Sabadell generalment van als concerts amb els mateixos vestits que anirien al cinema — noteu que dic "anirien" i no pas "van", que judico a totes elles de prou bon gust per no assistir a aquest espectacle. —

I no cregués mai ningú que jo pretengui que els concerts de l'Associació de Música esdevinguin una mena de carreres de cavalls, on s'hi va a exhibir les modes més estrafalàries. No; res tan lluny del meu pensament.

Em plauria transcriure íntegra la conferència d'En Joaquim Ruyra "Modèstia i Elegància" per a que ella en fos norma, però us haureu de contentar amb uns petits paràgrafs:

"Tot allò que acusi esforç o rebuigament és inelegant dintre l'Art".

"L'Art s'accontenta solament amb l'apariència del desafany; és a dir, amb que l'esforç, per gran que sigui, que hagi costat una obra artística, romanguí dissimulat de tal manera que passi desapercebut".

"Vull un vestit esplèndid; no hi planyi res: gèneres de cost, ornamentació màxima, estil d'última moda i... vestit mateix enginyós. — Aquest tal cavaller o dama, mostra un gran afany de lluïment i, a penes, una incúria completa, tota vegada que fia l'elegància de la seva indumentària al gust d'un estrany i als patrons d'una moda, inventats quasi sempre per persones amb qui ell mateix es donaria vergonya de tractar íntimament."

"A voltes he sentit dames que s'exclamen així: — "A quins temps de confusió hem arribat! Ja no es distingeixen els estaments. La marquesa i la menestrala llueixen les mateixes pompes i confeccions". I és cert. Si la elegància consistís en la riquesa de les robes, en l'observància de la moda i en el gust dels sastres i modistes, el diner ho igualaria tot i a voltes les persones més grolleres podrien competir amb les d'ànima més exquisida i delicada. Ah, si l'elegància fos això, que poc mereixeria els nostres respectes!"

"Mes entre vosaltres, distingides dames, n'hi ha moltes de verament elegants, que saben, millor que jo, que la elegància és una aristocràcia de cos i d'esperit, que no es pot comprar."

I entre vosaltres, dames de l'Associació, també n'hi ha de verament elegants, que sou precisament les que heu de donar la norma a Sabadell, on, és dolorós haver-ho de confessar, es gasta molt per vestir i es vesteix ben poc elegantment.

I el lloc més avinent, el lloc més a propòsit per començar aquesta creua da del bon gust és en els concerts de l'Associació, en els quals el bon gust hi ha ja afermat l'hostatge.

Mireu com de l'elegància del vestit l'Associació no ha mostrat com en sabia amb les cortines amb que suara tapca el marc dels concertistes.

Són la perfecta expressió de la modèstia i elegància necessàries per a assolir la perfecció.

FOX.

El ferrocarril elèctric

Hieu's-aquí el moviment de viatgers per l'estació del ferrocarril elèctric de Rubí:

Primer any: 216.000 viatgers, a raó de 18.000 per mes.

Segon any: 300.000 viatgers, a raó de 25.000 per mes.

Tercer any: 324.000 viatgers, a raó de 27.000 per mes.

N'hi ha prou amb aquestes dades per a cerciorar-se del desenrotllament que pren aquella vila.

Jamai hauríem sospitat que per aquella estació en tres anys hi hagués sin pogut circular, entre arribats i sortits 1.680.000 éssers humans.

Un altre detall curiós és el moviment del dia de Sant Pere d'enguany: n'arribaren 4.600 i en sortiren 3.700; per consegüent foren 900 els forasters que hostatjà la vila de Rubí, que, naturalment, li proporcionaren bons beneficis.

Cal advertir que l'estació del tren està emplaçada a la mateixa entrada de la població i que els rubinencs, o els que van a visitar-los, no els cal fer gaire caminada. Tot el contrari del que li passarà a una ciutat que tots sabem, si Déu no hi mira.

Ahí, a darrera hora estava reunida en el Gremi de Fabricants la Comissió de les entitats econòmiques, gremials i socials que fou nomenada per intervenir en el conflicte que existia entre l'Ajuntament i la Companyia dels Ferrocarrils de Catalunya, respecte a l'entrada del tren elèctric a Sabadell.

En l'esmentada reunió els comissionats canviaren impressions referents a les gestions practicades i dels treballs efectuats durant la seva breu actuació.

Al tancar aquestes ratlles, seguia encara la reunió per quin motiu ajornem per a la pròxima edició el donar compte detallat del resultat de la mateixa.

SANTORAL

Sants Iscle i Victòria, germans, martres, i Sant Gregori Taumaturg.

REGISTRE CIVIL

Inscripcions verificades durant el dia d'ahir:

Naixements: Marian Cerveró Chiva; Josep Maria Wemberg Ball-llovera.

COTITZACIONS del dia 16 de novembre, facilitades pel Banc de Sabadell:

Francs, 52'80.
Lliures esterlines, 28'93.
Lires, 30'40.
Dòlars, 7'32 1/2.
Màrcs, 3'00.
Francs suïssos, 138'25.
Corones, 0'35.
Francs belgues, 51'10.

Espectacles

EUTERPE

Abans d'ahir, davant de nombrosos públics, particularment en les localitats altes, es posà en escena en aquest teatre, la graciosa sarsuela "La cara del ministre", en la que tingueren ocasió de lluir llurs facultats el primer actor Pere Segura i la primera tiple còmica Enriqueta Torres, secundats per altres parts de la companyia.

També es representà amb molt èxit la preciosa opereta del mestre Millán "La Dogaresa", obtenint un triomf personal el baríton Vicens Estrada que sigui xordorosament aplaudit en molts passatges de l'obra, tenint-ne de repetir molts d'ells.

La tasca del senyor Taxés, Segura J., Aragonés i de les senyoretes Enriqueta Torres, Careta Torres i altres, molt notable.

El número dels patges, molt ajustat, mereixent l'honor del bis.

La presentació molt cuidada.

La orquestra Muixins augmentada i la direcció, acertats en el seu comès.

Per aquesta nit, està anunciat "La niña de los besos" i la preciosa ègloga del mestre Vives "Maruxa".

Per a dissabte s'anuncia un esplèndid programa: "Las Corsarias", "La alegría de la Huerta" i "Canción del Olvido", i finalment, el diumenge a la nit tindrà lloc un aconxeixement artístic amb la representació de la grandiosa obra del mestre Usandizaga "Las Golondrinas".

CAMPS

No volem cloure aquesta crònica, sens fer-nos ressó de l'èxit obtingut en aquest teatre pel notable duet "Jan-Bak", particularment per l'artista Ama lia Jan Bak, que causà molt falagueria impressió en el públic per les seves excepcionals dots artístiques. La cortina s'aixecà moltes vegades en honor seu.

La presentació d'aquest magnífic duet es magnífica i contribueix a arrodonir el conjunt.

S.

Foment de la Sardana de Sabadell

A pregs de moltíssims socis a l'assabentar-se de què en el festival de divendres s'estrenarà "La Sardana de la Pàtria", de grandios èxit arreu on ha estat executada, s'insertarà la lletra que hi posà En Joan Llongueras, en el programa - invitació que es repartirà a tots els associats.

Programa de l'extraordinària audició a càrrec de "La Principal de Perelada":

Castellonina, Blanch; La Sardana de la Pàtria (estrena), Morera; La Sardana de Ripoll, Botey; La masovera guapa (estrena), Blanch; La nit de Sant Silvestre (estrena), Gaya; Catarineta, Botey.

Els socis tenen entrada lliure exhibint el rebut del present mes. Preus dels no socis i demés detalls, en programes apart. Per encàrrec de seients dirigir-se a la taquillera, Crehueta, núm. 17.

Estan repartint-se a domicili invitacions per les senyoretes i llurs famílies. Les que per oblit involuntari no en rebin, poden donar-se igualment per convidades.

Esports

FUTBOL

Una tarda gris fou pel Sabadell la tarda del diumenge passat. Una derrota potser inesperada vingué a posar fre a l'impetu emprès pels nostres jugadors des del partit contra l'Europa.

La victòria de l'Avenç sobre el nostre equip, sorprengué a molts i sembrà en general un gros descontent entre els aficionats.

D'això precisament és de lo que volem ocupar-nos, més que de la forma en que es desenrotllà el partit.

L'opinió nostra és que, diumenge, els equips locals mereixien tots els elogis que la nostra gent no pogué exterioritzar. Perquè fou en aquest partit on vegeren els seus grans esforços poc recompensats.

Es evidentment sensible de veure com la fatalitat s'oposa a totes les voluntats i a tots els esforços dels onze jugadors que sortiren al camp de futbol per a festejar una victòria.

Diumenge, el Sabadell fou vençut, però això no vol dir que sigui inferior a l'Avenç. Els jugadors de Sant Andreu tingueren un tarda d'encert, una tarda feliç, com poques. En canvi, els nostres es trobaren en el mateix cas, però en el sentit oposat. Fins els millors elements, els que mai fallen, estigueren desafortunats.

Nosaltres, després del partit de diumenge, que fou arbitrat per un home sense autoritat, ens resta dir solament que amb tot i la derrota, el Sabadell mereix el nostre elogi, prova que per a nosaltres no passaren desapercebut els grans esforços dels nostres simpàtics equips.

Que la derrota de diumenge sigui un motiu de coratge per a les victòries successives.

INGLIS.

Quinze Pomells de Joventut a nostra ciutat

Pel diumenge, dia 27 del corrent, s'està organitzant a nostra ciutat la festa inaugural dels Pomells de Joventut que han quedat constituïts en la següent forma: Flors de tot l'any, president, Anton Sastre Regàs; conseller, mossèn Antolí Vancells. Torns eucarístics, president, Quirze Estop; conseller, P. Josep Teixidor, escolapi. Al-leluia, president, Josep Vila; Poncelles, presidenta, Rosa Tarruell; conseller, mossèn Manuel Ribas. Verge de la Salut, presidenta, Montserrat Llonch, conseller, Joan Comas. Lloris de a Vall, president, Anton Llobet. Llessamí florit, presidenta, Rosa Lacasa; Pleia de Maria, presidenta, Joaquina Llobet; conseller, mossèn Baldiri Cardona; Rosa obTq6 SHRD U denta, Maria Quer; conseller, mossèn Salvador Noguera. Rosada del Cel, presidenta, Angela Casas; Ovelletes del bon Jesús, presidenta, Mercè Viñas; conseller, mossèn Jaume Farré. Poncelles, presidenta, Rosa Gambús; conseller, Feliu Gambús. Volianes, presidenta, Rosa aCnals; Jardí de Nazaret, presidenta, Teresa Bracons. Clavells de primavera, president, Joaquim Arimón; conseller, mossèn Josep Cardona.

L'entusiasme dels nostres Pomellistes fa augurar que la festa d'inauguració serà digna de nostra ciutat.

= CASA BAYO. — Instal·lacions de calefacció central.

GRAN LICOR
ESTOMACAL

EVA

JOSEP GERMA
SABADELL

Administració:
DOCTOR PUIG, 34
 TELEFON 400
 Tallers: Tipografia Ribera
 Doctor Puig - Telefon 400
 Número solt 10 cèntims

DIARI DE SABADELL

Avisos

I SA COMARCA

Noticies

PREU DE SUSCRIPCIO
 Sabadell, al mes 2 ptes
 Hora de Sabadell, trimestre 7'50
 Estranger, convencional

ANY III - NUM. 606

Dijous 17 de Novembre de 1921

Esqueles mortuòries, Anuncis, Remittes i Reclams a preu segons Tarifa. — Anuncis i subscripcions de Sabadell i de fora, paga a la bestreta. — Tota la correspondència al Director. — Els originals no es tornen, siguin o no publicats. — S'admeten esqueles mortuòries per a primera plana fins a les 6 de la tarda i fins a les 10 de la nit a la tercera plana.

ANIS CIERVO

La Industrial Licorera

Salut 63

Telefon 693

Barberil

Useu els polvos **BARBERIL**, amb els que podreu afeitar-vos sense màquina ni navaja.
 Se venda en Drogueries, Colmados i Quioscos públics. Demostracions gratuïtes.
 Diputació, 73, entressol lletta C. BARCELONA
 Diposit a Sabadell: **P. Sallarés, 28**

SABATERIA
EDUARD NOGUÉS
 (Avant DURAN)

LA MARCA DE MÈC CREDIT
 DURACIÓ MÀXIMA
 COST MÍNIM
 Pedregar, 6 - SABADELL

ESTUFES CALORIFERS
 Brasers, etc. etc.
Ferreteria Obradors
 Pedregar, 25 Telefon 652
 Molles d'aire comprimit per a portes
 panys de seguretat
 La casa més assortida i a preus limitadíssims

ESPECTACLES

CINE CERVANTES

Monstre programat per a avui, dijous, 10 de novembre

Ultima jornada: Ruidós final

La mano invisible

Primera i segona jornada de la sensacional serie, per Joe Ryan Puñoles

Los ginetes rojos

¡QUIEN ASESINO!

per Elvire Vauthier

MABEL NO QUIERE A CHARLOT, còmica de gran ritme.

PRINCIPAL MODERN

Gran aconteixement cinematogràfic per a avui, tarda i nit

Estrena de la colossal pel·lícula de gran interès.

Heredera Fingida

Continuació i final de l'emocionant pel·lícula de sèries, de gran èxit.

JUDEX

Estrena de la cinta del natural, de gran actualitat.

ESPAÑA EN EL MARROC

Estrena del film còmic, SANDALIO CERRAJERO

QUINTET IMPERIAL

Teatre Camps - Cine Recreu

Colossal programa de cine per a avui, dijous, nit

Estrena de la preciosa pel·lícula dramàtica de producció americana.

Salvada de las olas

Estrena de la gran pel·lícula presa del natural.

LA RUSIA ACTUAL

Estrena de la cinta de producció italiana, dividida en quatre parts.

LAS DOS MARIAS

Estrena del film còmic en dues parts. HAZANA DE NAPOLEON.

QUINTET REOREU

ANIS BAGES

S. A. BAGES

BOTIGA Carrer de la Rosa, 15 Telefon 955

MAGATZEMS Costa 1 Telefon 461

Garatge Condal

JOAN FELIU PONS

Taller de Reparacions d'Autos i Motos : Taller de Vulcanització Americana
 Vulcanització a Vapor i calor : Les càmaras s'entreguen a les 24 hores

Presupostos de reparacions per a tota classe de motors d'Autos i Motos

SERVEI DE DIA I NIT

Bancina americana de gran rendiment a 0'85 pesettes
 Oli a 3'50 ptes. litre : Belbolines, grasses a 4 ptes. quilo

REPRESENTANT DELS NEUMATICS **MICHELIN**

Stochs de Neumaties i Càmaras : Grans existències en les peces i accessoris per a Auto : Compra i venda d'Autos i Motos

Horta Nova, 22, 24 i 26 : Telefon 902 : SABADELL

Anis del Taup

EL REI DELS ANISSATS

gent d'arribar a un arranjament provisional que permetent negociar amb tot deteniment i cura un tractat de comerç, impedint que s'agreugés el perjudicial present estat de coses.

Aqueixa solució provisional està demés aconsellada per l'abstència obligada de M. Serruís.

El delegat francès porta quasi exclusivament i amb gran autoritat les negociacions, i seria per tant de suma conveniència que les continués però, precisament l'ajornament de l'arranjament comercial que això imposa, fa més urgent la necessitat de convèncer un modus vivendi que serveixi de pont entre l'actual estat de relacions evitant els greus inconvenients del tractat definitiu.

DE LLARRAIX

Larraix. — Per disposició del comandant general d'aquest territori, s'ha donat el nom de Velda a la posició de Sean, ocupada per la columna de Larraix el dia 18 del corrent.

L'acord és degut al desig de perpetuar el nom heroic de l'oficial del batalló expedicionari senyor Velda i Boado, que va morir gloriosament en la defensa de la posició.

Dura fou la jornada. El destacament que havia de quedar a la dita posició al comandament del capità de Bailén, senyor Alamet, el componien 60 fusells del mateix batalló, dues peces d'artilleria i forces de policia indígena, ultra el tinent Aros, el comportament del qual s'esmentà com a distingit quan, fortificada la posició, es retiraven les nostres tropes.

La policia refermà contra l'enemic el foc, i el destacament va donar força batalla, essent rebutjats els rebels.

Per a donar sensació de la força del setge de l'enemic, es fa constar que van quedar entre les alambres vuit moros morts, un d'ells agafat en una estaca que intentava arrencar.

Les forces de Bailén, tingueren, demés, l'alfere Abarte i el soldat Miguel Lugo morts, capità Aleman contús, apedregat al front i demés amb una bala, i dos soldats ferits d'arma de foc i un soldat contús d'un cop de pedra.

ELS MINAIRES D'ASTURIES

Oviedo. — A l'assemblea celebrada pels obrers de Langreo, aquests han acordat tornar al treball i que el Comitè tingui cura de gestionar la reposició dels obrers acomiadats.

Han celebrat els minaires una assemblea magna per a escoltar les explicacions que ha donat el Comitè.

A l'acte hi ha assistit el delegat d'aquest Comitè, el qual, després d'exhortar-los a que reprenguessin el treball, ha manifestat que les gestions per a la readmissió dels obrers acomiadats no se solucionaria de moment.

Si la situació no es normal, és de-

gut a que l'actitud dels patrons minaires de Langreo és reconeguda com de feroç intransigència.

SUBMARINS BRITANICS

Vigo. — Han salpat d'aquest port sis submarins, que formen part de l'esquadra anglesa fondejada a Vilagarcia.

Entraren anteriorment en aquest port, a causa del temporal, i ahir, davant de nombrosos públics, realitzaren alguns exercicis d'immersió i altres maniobres a la badia.

El proper dissabte són esperats els soldats llicenciats al Marroc que havien sortit d'aquesta regió.

Per tal que siguin degudament atesos i obsequiats, s'ha reunit la Junta de la Creu Roja, prenent alguns acords.

L'INFANT DON ALFONS

Sevilla. — L'infant don Alfons està molt millorat i continua a Sevilla, fins que el temporal cedeixi i pugui tornar a Villamanrique, per a reprendre la seva vida de camp.

Còrdova. — La guardia civil ha detingut a Baena un individu de nacionalitat turca, que es dedicava a demanar diners a les persones catòliques fingint-se capellà castrense i altres vegades dignatari del Govern de Turquia.

La detenció estava interessada per la Direcció general d'Ordre públic.

Bilbao. — La policia ha detingut a Joaquim Vicente i Josep Gómez, autors dels disparats contra un grup d'obrers, a conseqüència dels quals resultaren alguns ferits.

NOTES DE MELILLA

Melilla. — S'han enviat avui els queviures i correspondència i robes als presoners espanyols a Axdir.

D'Alhucemas ha vingut l'enginyer senyor García Alix, que forma part de la Comissió que gestiona el rescat dels presoners.

L'arquebisbe de Sevilla ha remès a l'Alt Comissari un donatiu de 25.000 pessetes, de les quals se'n remetràn cinc mil mensuals perquè siguin repartides entre els soldats ferits.

Ha començat la construcció d'un hospital al campament de Nador.

S'instrueix judici contradictori per a atorgar la creu llorejada de Sant Ferran al capità d'artilleria don Manuel Sandin, que morí heroïcament en la defensa de Mont Arruit.

Després de sis mesos de paralització han començat a carregar mineral dos vaixells alemanys.

Per ordre de la superioritat se suprimiran els hospitals establerts al Casino Militar i als locals dels Centres Hispano-Marroquins.

Ha començat de construir-se l'estufa de desinfecció permanent que regala Biscaia.

S'espera de Tetuán l'enginyer delegat del ministeri de Foment i alt comissari senyor Pérez Redondo, amb

l'objecte de prolongar el ferrocarril de Tistutin a Batel.

VIATGE AJORNAT

Madrid, 27, 2 matinalada. Aquesta nit, mitja hora abans de la partida del tren en el qual havia de sortir l'ex-emperadriu Zita amb direcció a Lisboa, s'ha rebut al Palau la notícia que els fills dels ex-emperadors d'Àustria no havien pogut agafar el tren signat, per haver arribat tard a la frontera el que els conduïa des de Zuric.

En vista d'això, l'ex-emperadriu Zita ha ajornat el viatge fins passat demà.

Aquesta nit han assistit a una funció cinematogràfica al Palau.

Les Associacions de Música de Catalunya

Definitivament, ha arribat aquella hora somniada per tots els amics de la música de tot Catalunya que ja no serà solament patrimoni de Barcelona poder oir música, que ja ens han sorprès un devassall de bells reflexos prometedors de clarsos enlluernadors.

I tota l'evolució únicament ha necessitat per desenvolupar-se dos anys; dos anys que, a Catalunya, música, únicament podia ésser devotament escoltada a Barcelona i que ara està a punt d'imposar-se damunt tota la nostra terra. Era pel gener de 1920 que Sabadell, amb un optimisme i una valentia exemplars, bastia una Associació de Música on s'emparaven un estol de solitaris per a arrecerar-se en un ambient que els fos amable, i darrera d'ells veïem com seguia, rient i contenta, tota la ciutat, tota una ciutat cohesiva de fruïments pressentits, encara que fossin d'una perillosa imprecisió.

Però, evidentment, Catalunya — s'ha molt ben dit — és una cançó per dintre i per fora i Sabadell devenia la comprovació d'aquesta certesa, afirmant d'una manera plena i digna el prestigi de la seva Associació de Música que, proporcionalment, aviat quedava al costat de les primeres Associacions de Barcelona.

Però no hi havia prou d'això. Havia, naturalment, de produir-se l'esclat que s'esperava ja des de l'iniciament de la primera idea: calia que no fos la veu d'una ciutat determinada solament la que cantés, sinó que fossin totes les grans ciutats i viles de Catalunya les que hi prenguessin cadascuna la seva part. I així, una vegada s'ha sortit deliciosament del seu paper, fins ara, Sabadell, oferint amb la seva actuació una exemplaritat creditora de tota lloçana, han començat a seguir d'una manera tota amorosa el seu camí, iniciant-se en la mateixa tonada, noves ciutats agermanades.

I veïem com, suava mateix, era la ciutat de Reus la que lliurava tots els seus esforços a desvetllar o crear una veritable espiritualitat exquisida, constituint la segona Associació de Música de la nostra terra, celebrant amb un franquíssim èxit el seu concert inaugural que es confià a Alfred Cortot, el qual aconseguia desentumir la ciutat i deixar-la preparada, per a rebre en son si tot l'enfilall de sensacions inefables que farien esgarriar aquest seu primer Curs de vida. Aquest primer Curs que està preparant i dintre del qual es compta amb elements competents, no solament nacionals, sinó estrangers.

I gairebé a l'hora que Reus, és Tàrraga, la gentil ciutat lleidatana, la qual, tremint de por davant la seva potencialitat limitada, s'ha posat a estudiar i va a lliurar-se també d'una manera segura, prenent el lloc que li correspon, a la gran federació d'Associacions de música de Catalunya. I en aquest punt si que volem posar-hi un comentari ben talaguer: el cas de Tàrraga no ha de passar pas així simplement, perquè ell revela tot un cas d'optimisme extraordinari, de valentia no acostumada; un episodi interessantíssim dins aquest afer de la creació — arreu — d'Associacions de Música. Ens trobem amb un poble que compta únicament amb 6.000 habitants, que és lluny, molt lluny, de Barcelona i de tot centre important d'espiritualitat o potencialitat material activa.

I, no obstant aquestes característiques, hom descobreix dins de la ciutat una bullentor tal d'entusiasmes, d'iniciatives, d'inquietuds, que diria's que amb elles pot convertir-se en poc temps la Tàrraga d'ara en una ciutat completament nova, transformada, plena i xarbotant de vida per tots quatre costats. És un miracle que Tàrraga, malgrat tots els desavantatges materials de situació que té, i d'una manera especial, en tot quant fa referència a música i perfeccionament en espiritualitat, Tàrraga,

gràcies als seus ciutadans, es pot considerar un dels primers pobles cultes i de més clara elevació d'esperit de la nostra terra; i per a avaluar el nostre judici esmentarem que actualment manté, sense que hagin tingut necessitat de fer-ho saber a ningú, per a ella sola i exclusivament, sense donar-hi mai cap aspecte de publicitat, una orquestra de tretze professors que dedica integralment tots els seus estudis a obres clàssiques i a les més serioses entre les modernes; un quintet, un quartet i un trio; d'entre tots els quals hem de remarcar un bell èxam de violinistes, un oboe, dos violoncel·ls, contrabaix, piano, harmonium, etc.; un Orfeó, amb repertori selecte, apropiat per als gustos més exigents, com pocs Orfeons de Catalunya, amb una història de depuració constant; una cobla de sardanes i una banda municipal. I tot això degut a un esforç col·lectiu producte d'una sèrie de sacrificis individuals, de solitaris que, enyorats de sentir música veritable, s'han unit per poder-ne sentir una mica, almenys, surti com surti. I el més admirable és que surt bé. Tot això constitueix realment, davant els altres pobles, un exemple claríssim de fe, de força de voluntat, de seguretat i confiança en les pròpies forces, d'activitat eficient; revelant l'existència d'uns esperits tan admirables com el del mestre Josep Güell, el qual és una mena de patriarca de tot aquest nucli al qual dirigeix i orienta apassionadament.

I ho és tant, de meravellós, tot això, que no contents encara, han decidit que a Tàrraga hi sigui triomfant tota una «Associació de Música» i a tal fi s'han fet ja les necessàries gestions preparant ardidament el concert inaugural per a darrers d'aquest mes.

I així, d'aquesta manera, queda constituïda seriosament la tercera Associació de Música, prometedora de fruits deliciosament saborosos.

I encara més; encara no n'hi ha prou; sinó que també ve a unir-se a les seves germanes la històrica ciutat de Lleida; fruit d'unes converses, d'una preparació musical cultivada, d'una necessitat imperiosa de sentir música, essent tan lluny com és de Barcelona, i de temperaments deserts i ardents, s'han ja fet els treballs preliminars per assegurar els fonaments de l'Associació de Música de Lleida, la qual s'inaugurarà, en ple període de constitució, dins aquest mateix gener, essent aquesta la quarta Associació de Música de la nostra terra.

I precisament rau la màxima valor en què totes elles respondran a una mateixa finalitat, a una sola organització, a una germanor enamoradora, enaltint el nom de la nostra nacionalitat davant el món espiritual d'una manera interessantíssima.

Es, doncs, per això que hem llançat als vents, el crit gloriós d'Hossanna! Hossanna, sí; que la nostra terra està de festa! Comença de bellumar-se una transformació integral de la nostra vida interna, comença de veure's un desig de perfeccionament Catalunya endins, s'acosta el dia que tota la nostra terra sentirà el seu cant i el cant de totes les altres terres, el dia que els nostres artistes podran lliur llurs mereixements davant de tot Catalunya abans d'empendre llargs viatges enllà de països estrangers, el dia que Catalunya sabrà respectar i venerar els seus músics i el dia que els músics de Catalunya sabran parlar arreu d'ella.

I si és aquesta una tasca tan profitosa, una conseqüència tan agradable d'aquell humil infantament de la primera Associació de Sabadell, que amb tant d'amor cuidà la benemèrita Associació de Música de Camerera de Barcelona, Hossanna, encara! que a ja fi és per Catalunya tot l'esforç, i per a aconseguir els moments d'ara era que lluitàvem amb tota l'ànima de dos anys ençà i fins que serà arribat el moment no seran suficients ja els nostres esforços, sinó que en caldran de més abnegats, de més seny i de més competència, capaçs de portar a més amplies horitzons tots els pobles de Catalunya.

FRANCESC DE P. TRABAL.

Auto agredit a trets

Ahir, a dos quarts de sis de la tarda, passava en auto per la carretera de la Rabassada, un quilòmetre abans d'arribar-hi, de tornada de la seva finca de Sant Esteve de Castell, don Ignasi de Fontcuberta i de Sentmenat, essent agredit per cinc enmascarats, que tirotejaren el caruatge perquè s'aturés.

En sonar els trets, el xofer donà marxa per a escapar del perill.

Els enmascarats, en observar que l'auto augmentava la velocitat, es col·locaren al mig de la carretera, seguint tirant fins a 20 trets.

Afortunadament, els ocupants de l'auto resultaren il·lesos, si bé el cotxe es velé després que tenia les senyals de quatre projectils: un a la part davantera, un altre a una lateral, i les altres dues, a la part posterior, a l'altura del nombre de matrícula.

Ocupaven l'auto, ultra el xofer, els senyors don Ignasi de Fontcuberta i Sentmenat, don Francesc Casas, don Ignasi Pascual, don Carles de Fontcuberta i don Josep Gozalbo, apoderat del senyor Fontcuberta.

Els esports

FUTBOL

SPORTKLUB RAPID-BARCELONA

Guists pel desig que els aficionats catalans puguin apreciar el joc científic dels equips que integren l'onze del Sportklub Rapid, de Viena, venen realitzant gestions els elements directores del Barcelona, amb el fi de que el partit anunciat per al dia 1 es pugui celebrar el dia 2, al camp del Club organitzador.

Es lluita amb una dificultat, i és que l'equip austriac té contret compromís de jugar a Zurich el dia 5 de febrer, disposant-se, per consegüent, d'un espai de temps limitadíssim per a traslladar-se d'Espanya a Suïssa.

De totes maneres, el Barcelona està tractant amb el Rapid i la Reial Societat, de Sant Sebastià, i espera que hi serà possible vencer les dificultats que s'oposen a que el match es pugui celebrar en dia festiu.

De poder jugar-se el partit Rapid-Barcelona el dia 2, seten fixats els partits que s'han de celebrar amb el Servette F. C., de Zurich, per als dies 4 i 5 de febrer.

ELS PARTITS DE CAMPIONAT

El Comitè de Barcelona té assenyalats per al vinent diumenge els partits de campionat que s'hagueren de suspendre el dia 27 de novembre passat, a conseqüència de la pluja, i són els següents, de primera categoria:

Sabadell-Barcelona, camp del Sabadell, a les 3'10 de la tarda.

Internacional-Europa, camp de l'Internacional, a les 3'10 de la tarda.

Espanyol-Avenç, camp de l'Espanyol, a les 3'10 de la tarda.

Martínenc-Badalona, camp del Martínenc, a les 3'10 de la tarda.

Júpiter-Terrassa, camp del Júpiter, a les 3'10 de la tarda.

Espanya-Sans, camp de l'Espanya, a les 3'10 de la tarda.

També jugaran els segons i tercers equips d'aquests mateixos clubs, al matí.

Igualment es jugaran tots els partits suspesos l'esmentat dia 27 de novembre, de segona categoria.

REGATES

El Reial Club Marítim de Barcelona ha organitzat per al diumenge vinent, a les onze del matí, unes regates handicap entre distintes classes d'embarcacions i en les quals participaran tripulacions de diverses categories.

ESPORTS D'HIVERN

Contestant a preguntes que se li han dirigit, la Secció d'Esports de Muntanya del C. E. de C. ha dit que si aquest any tindran lloc a Núria els concursos oficials d'esports d'hivern, és degut a la necessitat de poder disposar d'una bona pista per a salts de skis, on poder disputar la copa donada pel Rei.

Davant l'eventualitat de no poder celebrar les proves a Ribes per manca de neu, com va succeir els dos anys anteriors, i donada l'obligació ineludible de disputar la prova internacional de salts que aquest any correspon a Espanya, la secció determina organitzar els concursos a Núria, sentint no obstant que les dificultats del camí i estatge no permetin una concurrència tan nombrosa com desitjaria.

Sortosament aquestes dificultats desapareixeran l'any vinent, puix amb la inauguració del transpirenaic de Ripoll a Puigcerdà, els treballs del qual estan ja molt avançats, podran celebrar-se aquests esports a les esplèndides pistes de la Molina, que permetrà hostatjar-se a Ribes i traslladar-se cada dia en trens especials fins a les mateixes pistes.

Al local del Centre, Paradís 10, ha quedat oberta la inscripció per a l'estatge a Núria, i es tancarà una vegada completes les 125 places disponibles.

Així mateix està oberta la inscripció per a pendre part a les proves que componen el programa dels concursos.

Los fieles compañeros de viaje

que no deben ser nunca olvidados, y que poseen poder curativo contra los dolores de cabeza y muelas, neuralgias, reumatismo, fiebre, etc., son sin duda alguna las célebres

Tabletas "Bayer" de Aspirina.

Recházese todo embalaje sin esta faja encarnada: Fabricación especial para España.

Recházese todo embalaje sin esta faja encarnada: Fabricación especial para España.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

«LA ACCIÓN» I LA NOTA

D'EN CAMBÓ

Madrid, 26, 8'30 nit

«La Acción» diu que la nota d'ahir del senyor Cambó, hauria de produir a l'opinió l'efecte d'un reactiu i a l'ànim dels homes públics, d'una dura acusació que els obligués a la prompta esmena.

El senyor Cambó ha donat un exemple d'honradesa i de franquesa poques vegades igualat en dir que per a cobrir el déficit actual es necessita un esforç tres vegades més gran que el que hi hagué necessitat de fer en l'obra de nivellació del senyor Villaverde.

Conformes amb el senyor Cambó en què el remei més eficaç està en combatre el frau, puix pot assegurar-se que avui deixa de tributar molt més de la tercera part de la riquesa espanyola sotmesa a tributació i potser entre disminucions de valoració i ocultacions absolutes, arribem a les dues terceres parts, això és deu a la influència política i a la deficient constitució dels òrgans recaptadors.

La gent eludeix el tributar perquè els tipus de tributació són absolutos, d'una injustícia i una desproporció notòria. A Espanya paga més el treball que la riquesa gaudida sense esforç. Hi ha indústries que si tributessin tot el que han de tributar, no podrien existir, i succeïx que s'eludeix o s'ammina el pagament de ço que la Hisenda demana. Això és la principal causa del frau.

El senyor Cambó està en el cert, en reprimir el frau per a elixar el déficit, però si fos possible fer millor l'instrument recaudatori i aplicar les sancions al defraudador, hauria de procedir a una revisió tributària, encara que només fos en aquells tipus més visiblement desproporcionats i injustos.

La salvació de la nostra Hisenda, depèn molt del contribuent, però no poc de la conducta dels governs, com reconeix el mateix senyor Cambó, que té l'avantatge de parlar-los clarament als d'ahir sense amagar-los la veritat als de dalt.

REORGANITZACIÓ SANITÀRIA

Un nucli de metges, al davant dels quals figuren alguns eminents doctors, presidits pel senyor Verdes Montenegro, han publicat una allocució dirigida a la classe mitja i a la intel·lectualitat espanyola, exposant la idea de celebrar el Consell Nacional de reorganització sanitària, encaminat a proposar fórmules que resolguin definitivament el desampar i la desorganització en què es troba el país en matèria sanitària. Així s'evitaria que continués la decadència física i espiritual a Espanya, país desamparat i malalt.

Creu que a aquesta obra de reorganització sanitària, han de contribuir-hi tots els homes de bona voluntat.

MANIFESTACIONS

D'EN SANCHEZ GUERRA

Madrid, 26, 9'15 nit

Aquesta tarda ha concorregut al seu despatx oficial, el president del Congrés, senyor Sánchez Guerra, on, el mateix que al seu domicili, ha rebut moltes visites de senadors i diputats i comissions de províncies del partit conservador. També ha rebut molts telegrames de felicitació i d'adhesió.

Es trobava molt satisfet el senyor Sánchez Guerra, i referint-se al discurs que ahir va pronunciar, ha dit que estava content de veure que havia produït bon efecte en els seus correligionaris, tant en els que defensaven que digués quelcom més, com en els que creien que havia d'haver dit menys.

Amb els periodistes ha comentat el senyor Sánchez Guerra les manifestacions del comte de Romanones, i ha insistit que el cabdill liberal, durant els sis anys darrers, ha presidit tres governs i ha format part de dos més, l'un presidit pel marquès d'Alhucemas, i l'altre en el Gabinet Nacional.

A la part de les declaracions del comte de Romanones, per cert molt gracioses — ha afegit el senyor Sánchez Guerra — en la qual em desitja anys d'oposició, per ser a l'oposició on es consoliden les «jefatures», li he contestat amb el senyor Brocas, al qual he vist casualment, encartejant-li que li digués que és més fàcil

consolidar una «jefatura» nova que recuperar-ne una altra d'antiga quan s'ha perdut.

Ha terminat el senyor Sánchez Guerra aquesta part de les seves manifestacions, elogiant la sinceritat i competència de la nota del senyor Cambó sobre l'estat de la nostra Hisenda, feta pública ahir.

Davant la insistència d'algun diari a donar com a data exacta per al reobriment del Parlament la del 15 de febrer pròxim, els periodistes han preguntat avui al president del Congrés què que hi havia de cert sobre el reobriment de les Corts.

El senyor Sánchez Guerra ha contestat que fa uns quants dies tenia notícia que la data de reprendre les tasques les Cambres era propera, en la primera desena del mes de febrer vinent. Després vaig saber — ha afegit el senyor Sánchez Guerra — que aquesta data s'havia modificat, i ja no sé res més, puix el Govern és l'únic que pot decidir els necessaris elements de juei par a determinar l'oportunitat de la seva compareixença davant del Parlament.

Ha terminat dient el president de la Cambra popular, que havia pensat absentar-se uns quants dies de Madrid, però havia decidit no fer-ho en vista que el dilluns se celebraran els funerals oficials per al Papa, als quals desitja assistir.

LA SOCIETAT D'AUTORS

Madrid, 26, 10'30 nit

Aquesta tarda ha celebrat Junta general la Societat d'autors.

Després de discutir-se diversos assumptes d'escas interès, ha quedat elegida la següent Junta:

Carles Arniches, Josep López Piniello, Eduard Marquina, Antoni López Monis, Pau Luna, Josep Ramos Martín i Francesc Alonso.

AFERS MILITARS

A la reunió celebrada l'altre tarda al ministeri de la Guerra entre el general Tüero i el coronel Sirvent d'una part i d'altra alguns caps i oficials, es deguda l'activitat imprudència en l'expedient que s'incia respecte del combat a Tizra, que va donar lloc a tants incidents.

El ministre de la Guerra, no solament ha accedit a ço que com a conseqüència d'aquella reunió se li demanés, sinó que ha tingut una especial cura en complaure als elements, a causa dels quals, hagué de passar alguns moments desagradables.

VISITA

El príncep d'Astúries i l'infant don Jaime han visitat l'Hospital militar de Carabanchel.

Han parlat amb alguns ferits del Marroc.

SOLDATS CAP AL MARROC

Han arribat a l'estació del Nord, 769 reclutes precedents de Bilbao i Vitoria.

Aquesta tarda han sortit cap a Melilla.

Tambe han arribat a l'estació del Migdia, 1.000 reclutes de diferents províncies, els quals, després d'haver pres el ranxo a la caserna d'Intendència, han sortit poques hores més tard cap a Algeciras i Ceuta.

RESTABLER

El comte de Camazo està restablert de les lesions que va sofrir en l'accident de caça que se celebrà fa alguns dies.

MANIFESTACIONS

D'EN ROMANONES

El comte de Romanones, parlant dels assumptes polítics, ha dit:

Jo desitjo al senyor Sánchez Guerra, perquè s'ho mereix, una consolidació completa i definitiva en la «jefatura» del partit conservador; ço que lamento és que siguin precisos anys d'oposició per a consolidar-la. Així, apart que segueixo no creient ja en els grans partits homogenis: així ja ha passat per a no tornar.

Jo soc optimista respecte a un canvi de política, que els uns posen en dubte sense raó, i altres avençen prematurament, i soc optimista perquè, dignu eu que vulgui el senyor Sánchez Guerra, els liberals estem allunyats del poder de sis anys ençà, realment, i això no es pot fer amb els partits monàrquics que representen per a la Corona un sòlid instrument de Govern.

A l'actual govern hem d'ajudar-lo

tots noblement, lleial i sincera, perquè ha de resoldre el problema dels transports, escometre la reforma tributària i donar cima als pressupostos. Després, pel malag, quan les coses, no les files, estiguin en sa major floreximent, vindrà ço que ha de venir; però mentrestant s'imposa que tots secundem l'acció del Govern que presideix el senyor Maura.

Jo no tinc el més petit dubte, i m'equivoco poques vegades, que els liberals, i en dir liberals parlo de tots els liberals, faran les eleccions de diputats a Corts i de senadors a fi de l'any actual, les de diputats provincials de 1923 i les de regidors de 1924 i de 1926. No discreparà molt la meua profecia. Podria avançar alguna cosa més concreta, més definitiva, més consoladora per als que esperen, però no vull. A més a més, amb ço que he dit n'hi ha prou per a calcular una data.

Parlant de la nota del senyor Cambó, ha dit:

Respecte al problema econòmic, el ministre de Finances coincideix en absolut amb el que vaig exposar sobre el problema econòmic en el discurs del Círcol liberal. Confirma, com jo vaig dir, que el déficit s'aproximava a 2.000 milions — 1.500, aproximadament, fixa el senyor Cambó — i que cal castigar les despeses principalment en les que atanyen a personal i escometre amb fermesa la reforma tributària. I no cal dir que celebren anar en tan grata companyia en ço que es refereix al greu conflicte econòmic plantejat, i la solució definitiva i terminant del qual no admet espera.

Respecte a la situació internacional opina que l'interès d'Anglaterra és que Tanger no sigui francès ni espanyol.

El Consell de ministres

Madrid, 27, 12'30 matinal

El Consell de ministres ha acabat a un quart de nou.

No s'ha facilitat nota oficial.

El senyor Maura s'ha traslladat a l'Acadèmia de la Llengua amb l'objecte de presidir la sessió que setmanalment celebra.

El Consell s'ha dedicat exclusivament a la qüestió aranzelària.

La deliberació ha estat ampla en l'estudi de totes aquelles partides que afecten a la indústria siderúrgica.

Relacionat amb aquesta matèria es portarà a les Corts un projecte de llei que substancialment no difereix de l'acordat per la Junta d'Aranzels.

Als petroliis se'ls aplica un dret amb alça no molt considerable.

S'ha cercat una compensació, tenint en compte la baixa del preu del producte per a les primeres matèries i lubricants. Es crearà un impost en la fabricació, la xifra del qual es concretarà en l'oportú projecte de llei que ha de portar-se al Parlament.

Dema, divendres, tornaran a reunir-se els ministres, puix han quedat pendents d'estudi els carbons i aquelles partides que afecten l'aranzel d'exportació.

LA FEDERACIÓ UNIVERSITÀRIA ARGENTINA

Pau Vrilland, representant de la Federació Universitària de l'Argentina, ha dissertat a l'Ateneu sobre el moviment estudiantil de les Universitats de l'Argentina.

Abans — ha dit — el moviment d'ensenyament tendia només a l'exaltació hiperbòlica de les glòries i personatges històrics de l'Argentina, inculcant en la joventut, conceptes contemplatius de la pàtria i que es llegien només en la bandera i en l'himne nacional, apartant-se de l'estudi de les ciències i perseguint al títol de doctor com a mitjà de medrar en la política i en la societat. La manca d'ideals féu que l'esperit del poble estigués absent en la commemoració del Centenari de la Independència.

Les universitats eren una espècie de feus. Els professors eren ineptes burocràtics que menyspreaven l'ensenyament.

La joventut de 1918 es rebel·là contra el sistema universitari i plantejà la vaga, que fou iniciada a Córdoba, irradiant després als altres centres docents de tot el país, cristallitzant l'actual Federació Universitària que ha renovat el professorat i aprobat

la Universitat al poble, tenint els estu- diants de Mèxic acollint tots els es- tudiantis d'Europa.

La Federació Internacional d'estu- diants de Mèxic acollirà tots els es- tudiantis d'Europa.

L'aproximació hispano-americana la farà la joventut estudiantil.

A l'Argentina no li interessa el viat- ge de la representació palatina d'Es- panya. Vol rebre la visita de la re- presentació de la cultura, amb Una- muno i Cajal. La cultura argentina rebrà amb entusiasme la cultura es- panyola, no la representació dels privilegis.

EN RODES

Aquesta tarda ha estat al ministeri de Finances per a acomiadar-se del sots-secretari, l'ex-ministre senyor Rodés, que marxava cap a Barcelona.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

El despatx d'aquesta nit diu així: «L'Alt Comissari participa des de Tetuan que no hi ha hagut novetat avui als territoris de Ceuta, Tetuan i Larraix, i que el fort temporal de pluges dificulta extraordinàriament els serveis.

El comandant general de Melilla, comunica que la posició de Uat-Nariga amb foc d'artilleria ha dispersat grups enemics concentrats als voltants de Sbuch-Sbas, i la posició de Tauriat-Tag ha canonejat rebels que procedents de Trevia es dedicaven a transportar ordi de les sitges al Mont Mauro, produint-los morts vistes.

L'aviació, ahir, bombardejà amb gran eficàcia, tirant 70 bombes da- munt Asib de Midar, Tafersit i la guàrdia establerta a Beni-Liohek i Beni-Said, al zoo i als voltants de l'an- tiga posició A.»

EL «DIARI UNIVERSAL»

El «Diari Universal», diu que la nota del senyor Cambó confirma plenament tot el que el comte de Romanones va manifestar sobre la trista situació de les Finances públiques espanyoles.

Es cert que el déficit s'eixugaria si en desapareguessin les dues causes principals, que són la guerra del Marroc i els auxilis a les compa- nyies ferroviàries; però, per a combatre'ls és necessari quelcom més fonamental.

Ultra combatre les despeses, cal reforçar els ingressos, sense que això signifiqui empobrir cap font de vida ni de riquesa nacional.

Està segur que aquesta és una de les més grans preocupacions del senyor Cambó i del Govern, i penca que és necessari forçar la màquina amb el fi que el Parlament pugui prestar-li el concurs amb la indis- pensable eficàcia.

El Govern ha d'esser el primer interès en anar com més aviat millor a les Corts i portar-hi un pla econòmic; i aquesta veritat, evident abans, és axiomatica després de la nota del senyor Cambó.

NOTA BURSATIL

Poc negoci acusa la Borsa. L'interior guanya cinc cèntims en la sèrie major i resta a 68'35. L'Ex- terior està sostingut i l'Amortitzable 5 per 100 cedeix terreny en els seus canvis anteriors. Els Tresors i Cèdu- les Hipotecàries, sostinguts.

De les accions bancàries es desta- quen les del Rio de la Plata, que bal- len 18 pessetes i ultimen a 212. Des- prés de l'hora, al grup lliure, es pa- guen a 215.

Només s'han cotitzat oficialment, Nords a fi pròxim a 239'50 amb obri- ment d'entfer i mig, i al grup lliure, es fan a última hora Alacants fi de fines a 231.

Els francs baixen 30 cèntims; les Lliures i Dòlars, 2; les Lires, 20, i els Mares en pugen 5.

EL GOVERNADOR DE PONTEVEDRA

En ús de permís particular, vindrà un d'aquests dies a Madrid, per tenir un germa greument malalt, el gover- nador de Pontevedra.

L'EX-EMPERADRIU D'ÀUSTRIA

L'ex-emperadriu Zita ha estorçat amb els Reis, després s'ha passejat amb la Reina en automòbil i ha vi- sitat al seu Palau a la infanta Isabel.

Ha sortit en el tren de les nou de la nit cap a Medina del Campo, on es reunirà amb algun dels seus fills, els quals, segons telegrama del mi-

nistre d'Espanya a Berna, van sortir ahir de Zuric.

Els fills dels ex-emperadors austro- hongaresos es diuen Zita, Otó, Car- les Lluís, Adolf, Adelaida i Carlota.

Els egregis passatgers prosseguiran el viatge a Lisboa per a embarcar-se allí amb direcció a Funchal, on es reuniran amb l'ex-emperador Carles.

Encara que l'ex-emperadriu viatja de rigorós incògnit, usant el títol de comtessa de Luzazé, l'acompanya fins a la frontera portuguesa, l'ajudant del Rei, tinent coronel Obregon, que, en nom del sobirà, va acudir ja a rebre-la a la frontera francesa.

«LA EPoca»

«La Epoca» dedica el seu article de fons a comentar la nota del senyor Cambó, i diu que li mereix el més fervorós aplaudiment sobretot quan confia assolir el seu objectiu d'am- niorar el déficit mitjançant un major rendiment dels impostos actuals i la elevació del tipus contributiu d'al- guns, així com mitjançant la creació només de dos nous, que no gravaran la producció en el seu origen, i la austeritat respecte de les despeses pú- bliques.

En efecte, no hi ha dret a demanar nous sacrificis al país. Si l'Adminis- tració no entra pel camí de l'austeri- tat, netejant aquella manigua que s'ha desenrotllat en els pressupostos de l'Estat, res s'aconseguirà. En això darrer recomana al senyor Cambó que sigui inflexible.

LA RECAPTACIÓ

Les dades provisionals reunides per la Inspecció general de Finances presenten una recaptació total efec- tuada el desembre darrer, que as- cendeix a pessetes 218.617.120, amb al- ça de 35'88 milions sobre la d'igual mes de l'exercici anterior.

Entre els 18 conceptes recaptatoris només acusen baixa el novembre in- dustrial, consums, propietats, Membre i alguns altres.

En els nou primers mesos de 1921- 1922 (abril a desembre), els ingressos sumen 1.581.437.990 pessetes, amb au- gment de 224'07 milions.

Es registren pugues en aquest perío- de de 1921-22: Territorial, en 3'80 mi- lions; Industrial, 7'14; Utilitats, 54'08; Duanes, 54'47; Alcohols, 5'87; Cerve- ses i sucres, 24'63; Transports, 2'57; Il·luminació, 2'48; Tabacs, 30'02; Tim- bre, 2'58; Loteries, 33'31, i alguns al- tres, i disminució, Mines, en 2'80; Drets reials, 7'58; Cèdules personals, consums, en 3'24; i Propietats.

ELS EXPORTADORS DE VINS

Aquest matí s'ha celebrat al Pa- lace Hotel, una important reunió de representants d'exportadors de vins espanyols, entre els quals figurava el president de la Cambra de Comerç francesa a Alacant.

El reunió han acordat felicitar al senyor López Tudela, president de la Cambra de Comerç espanyola a París per la seva recent decla- ració posant de relleu els perjudicis que a Espanya i a França ocasiona la suspensió de l'intercanvi comer- cial, representant una xifra de pèr- dues per ambdós països, sense cap avantatge per ells, de 1.700 milions de pessetes anyals.

Conseqüència del tal criteri, fou l'ac- cord de posar a la consideració dels respectius Governos, la necessitat ur-

MAGATZEMS

Santa Eulalia

QUINZENA
BLANCA

del 30 gener al 11 febrer

Preus excepcionals
en els articles de Llenceria

Vida musical

El trío: su música y sus músicos

Tienen los ingleses un adagio que reza: «Two is company, three is none.» Aplicado a coloquios de amor, es exactísimo; donde hay «compañía de dos», ¿qué va ha hacer un tercero en discordia? No, «tres ya no es compañía». En la práctica de la música «da camera» acaece todo lo contrario: la íntima conversación de dos es sobrepajada por la plática de tres, que no por ser de tres pierde necesariamente en intimidad; y no digamos nada de la reunión de cuatro artistas que, constituidos en cuarteto de instrumentos de arco, son el número perfecto en música. Pero, hoy, sin llegar a esta agrupación suma, nos quedaremos con la del trío, que es, indudablemente, de las más satisfactorias: nos referimos, naturalmente, al consorcio del violín y el violoncelo con el piano.

Podría establecerse un interesante paralelo entre el cuarteto de cuerda y el llamado por los alemanes «Klavier-trío». No lo intentaremos, porque nos saldríamos de nuestro marco y fuera preciso presentar y confrontar textos musicales; sólo diremos en términos generales, y no de un modo absoluto, que el cuarteto tiende a idealizar la música en el sentido de hacernos olvidar el vehículo material que la introduce por nuestros oídos en nuestro espíritu. Los instrumentistas se convierten en un órgano sonoro; cuando en una agrupación cuartetista domina, por ejemplo, el primer violín, el hechizo queda destruido, aquello no es ya «un cuarteto». La música de cuarteto suena para nosotros de un modo, por decirlo así, más abstracto que cualquiera otra música. Los músicos que se deleitan en la lectura de partituras en el recinto de su gabinete de estudio, convendrán con nosotros en que únicamente leyendo cuartetos de arco se ha dormido en ellos el vehemente deseo de una audición real y positiva de la obra leída.

En el trío, entendámonos bien, no es desposeída la música de su alta idealidad, pero aparécenos como algo más tangible. Desde luego la constitución misma de la música que debe ejecutarse a trío—«Klavier trío»—, es diferente. Los cuatro instrumentos normalmente monódicos del cuarteto limitan las líneas del tejido polifónico, no permiten, sino muy excepcionalmente, grandes agregaciones armónicas; en cambio, en el trío, el piano es un reflejo de la orquesta. A imitación suya puede permitirse la amplitud y la plenitud de la escritura y también, como ella, es susceptible de toda matización y refinamiento. Si algo le falta al teclado, apórtanselo los dos instrumentos que vienen a fundirse con él en todos los registros.

Hay también, pues, en el trío penetración, fusión, de ningún modo rivalidad o pugna entre los tres instrumentos. Cabe decir de esta colaboración lo mismo que de la del cuarteto: ninguno de los tres ejecutantes debe sobresalir; los tres han de pertenecer a la misma categoría de artistas consumados, atentos únicamente a la eficacia del conjunto.

Hablando de cuartetos y de tríos no puedo menos de evocar las sesiones que con toda regularidad celebraba en su salón de Viena el príncipe Lichnowsky, protector y amante del arte y de los artistas. Allí cuatro ejecutantes de primer orden ofrecían las primicias de los cuartetos de Beethoven; pero, allí, anteriormente a estas grandes creaciones, interpretáronse los Tríos, op. 1, que el joven maestro había compuesto en Bonn, y que después de ser sometidos a Haydn, en aquel mismo salón, fueron objeto de una revisión seria y minuciosa. Más tarde ejecutáronse también los Tríos, op. 70, dedicados a la doliente condesa María de Erdödy, y el gran Trío en si bemol, op. 97, «Trío del Archiduque». No es de presumir que allí se desdénara tocar el Trío en un sólo movimiento, que Beethoven dedicara a su amigueta, la niña Maximiliana Brentano, «a fin de alentarla en sus estudios de piano». Para ejecutar estas obras, destacábanse del cuarteto el violinista Schuppaüzigh y el violoncelista Kraft, sentándose al piano el propio compositor. El príncipe, o la misma princesa Cristiana, volvía las hojas. ¡Memorables sesiones!

En nuestra ciudad, sin ir más lejos, tenemos una agrupación de trío modelo, que creo oportuno citar aquí, con mi testimonio de admiración y de amistad, pues precisamente sus recientes conciertos en Francia—en especial los celebrados en la Sala Erard, de París, y en la Sala del Conservatorio de Lión—, que han sido

triumfales, han suscitado en la crítica unánimes e incondicionales alabanzas, razonadas en consonancia con lo apuntado más arriba a propósito del trío en general. Escribe, por ejemplo, G. Baudin en la veterana revista «Le Ménestrel»:

«El Trío de Barcelona.—Hemos podido oír, en fin, esta magnífica agrupación de los señores Ricardo Vives, Mariano Perelló y Pedro Marés, los cuales, desde por lo menos quince años, trabajan con perfecto acuerdo y realizan ejecuciones de una homogeneidad y una perfección muy raras en la hora presente de nuestra historia musical. Nada de improvisación, sino una impecable composición de lugar. El pianista usa el pedal sobriamente, dejando así desempeñar al bajo soberbio del violoncelo su papel eficaz. Y el violinista, de sonoridad plena y rotunda, domina sin esfuerzo y sin autoridad imperativa el conjunto delicado, aterciopelado, flexible y poderoso.»

No es éste un elogio banal y no he de decir cuánto me satisface que de él sean objeto estos amigos míos. Nos da la clave del secreto de tan acabada realización artística Stan Golestan en el «Figaro»:

«Trátase de unos amigos fieles de la música, que aman y tocan sin cansarse jamás. La entiende a maravilla y defienden perfectamente sus bellezas. Son también unos artistas de una rara calidad; poseen, como muchos de sus compatriotas, el sentimiento de la sonoridad; poseen, además, un bello ardor en el trabajo, son concienzudos y su modo de tocar es cálido y colorido.»

Tocar sin jamás cansarse, trabajar siempre con el mismo ardor, con la misma constancia, éste ha sido el programa de los núcleos instrumentales que han tenido la ambición de perdurar. El Trío de Barcelona nos da un ejemplo reconfortante y es merecedor de un lugar de honor en la ciudad musical. Más de quince años lleva de estudio incesante. Es de notar el largo período preparatorio antes de que los jóvenes artistas se resolviesen a presentarse en público. No es que desconfiasen de sus propias fuerzas: los tres eran ya concertistas de mérito, provenían de buenos maestros y escuelas; pero habían, por decirlo así, de amasarse hasta constituir un todo indivisible, inseparable. Después, se lanzaron, aquí y lejos de aquí, recorrieron los países musicales de Europa, peregrinaron por Sudamérica. Tras cada campaña artística, gloriosa, lejos de envanecerse, reanudaban el acendrado estudio, perfeccionaban lo sabido y dilataban el repertorio. Así han transcurrido tres lustros y cuando tantas agrupaciones «da camera» conservan su nombre pero sufren modificaciones en sus elementos constitutivos, el Trío de Barcelona sigue integrado por sus fundadores. Puedan por muchos años prolongar su amorosa tarea los tres en uno.

He aludido al repertorio del Trío de Barcelona. No he de decir que es extenso y abarca todas las escuelas, bajo la presidencia del genio de Beethoven. La música ibérica está representada por Albéniz, Arbós, Bretón, Gerhard, Granados, Mompon, Turina y el propio Perelló—este último «Se revela compositor diestro y sutil al ofrecernos en una página, de la que es autor, el *pasticcio* más agudo de la música de Albéniz», escribe Joseph Denis en «Le Monde Musical»—. A esta lista de autores hay que añadir el nombre del joven compositor catalán Joaquín Serra, cuyo Trío en mi mayor, premiado el año pasado en los Concursos Rabell, va ahora a estrenar el Trío de Barcelona.

Nuestros músicos debieran moldear con más frecuencia sus inspiraciones en la forma de trío, seguros como están de hallar en el Trío de Barcelona un intérprete intachable. Precisamente es el distintivo de sus programas en el extranjero, muy gustados de los públicos que sienten la nostalgia de nuestro país como tierra de ensueño, la parte atribuida a nuestros músicos. En los últimos conciertos en Francia se ofrecieron como novedades un Trío de Turina y el «Trío Castillan», cuya acción se supone en Burgos a la vera de la catedral y en compañía de Olmeda, debido a la pluma de Henri Collet, a quien podemos llamar español de adopción, amigo incondicional, ya de antiguo, de nuestra tradición musical y de sus actuales continuadores.

Pero no hay que decir que también presidía esos programas Beethoven con su Trío en re.

Desmentiremos una vez más, musicalmente hablando, el adagio inglés; «tres» es magnífica compañía y «cuatro» también lo será para mí cuando menos... siempre que el «Trío de Barcelona» me llame para volverle las hojas.

VICENTE M.^a DE GIRENT

Este número ha sido revisado
por la censura gubernativa

INFORMACIONES

NOTAS DEL DIA

Periódico castigado

Ayer el gobernador manifestó a los reporteros que, por haber publicado un anuncio tendencioso, del que la censura no se dio cuenta, había impuesto una multa de mil pesetas a «La Publicitat», suspendiéndola, además, por quince días.

Los gorros estudiantiles

Una comisión de estudiantes visitó al gobernador para lamentarse de las molestias y agresiones de que son objeto por algunos elementos, por llevar el gorro que han adoptado como distintivo los escolares.

El señor Milans del Bosch dijo a los visitantes que les apoyará en su derecho, puesto que el distintivo tiene carácter oficial.

Como algunos obreros usaban estos días gorros de papel, el gobernador ha prohibido el uso de los mismos, por considerarlo como una burla a un distintivo oficialmente autorizado.

Aclaración

El gobernador ha recibido una comunicación del Gran Metro manifestándole que, hechas las oportunas investigaciones, en los talleres de aquella Compañía, no se han encontrado ratas ni focos de ellas, en contra de lo asegurado por algunos periódicos al hablar de una invasión de aquellos roedores en un sector de la Avenida de la República Argentina.

La Junta de Acción Ciudadana

Por ineludibles atenciones del capitán general, la Junta de Acción Ciudadana, que hoy, como día 15, debía reunirse en Capitanía, ha aplazado la reunión para mañana.

Con tal motivo, el gobernador civil, en contra de la costumbre seguida los jueves, concederá hoy audiencias, no haciéndolo mañana, por tener que asistir a la referida reunión.

El gobernador renuncia a un honor

Con motivo de la moción presentada por el concejal señor Casals Torres, el gobernador civil ha dirigido la siguiente carta al alcalde de esta capital:

«Excmo. Sr. barón de Viver, alcalde presidente del Ayuntamiento de esta capital.—Mi distinguido y querido amigo: Me ha sorprendido leer en la Prensa de anoche y de esta mañana la moción presentada a la Comisión Municipal Permanente, por el concejal don Manuel Casals Torres, para que se dé mi nombre a una calle de esta capital. Yo agradezco mucho al referido señor concejal la distinción de que desea hacerme objeto, pero entiendo que es muy superior a mis méritos, por cuya razón he de manifestarle y suplico lo manifieste a todos los dignos señores concejales de ese Excmo. e Ilmo. Ayuntamiento de su presidencia, que ruego encarecidamente no tomen en cuenta la proposición expresada. Con este motivo se reitera de usted atento amigo s. s. q. e. s. m.»

El Director General de Comercio

En el expreso de Madrid llegó ayer mañana don César de Madariaga, director general de Comercio, Seguros e Industria, quien, como anunciamos, inaugurará el ciclo de conferencias sobre «Organización Científica del Trabajo», organizado por nuestra Diputación Provincial.

El señor Madariaga representó a España en el I Congreso de O. C. T. celebrado en Praga, donde nació la idea de constituir los Comités Nacionales de O. C. T., creando, de acuerdo con el Fomento del Trabajo Nacional de Barcelona, el Comité Nacional de Organización Científica del Trabajo en España. Es miembro adjunto del Comité Internacional del Trabajo de Ginebra y director técnico del Instituto de Orientación Profesional en Madrid, en cuyas Memorias ha publicado diversos trabajos sobre orientación y organización científica del trabajo, habiendo aportado valiosa contribución a la técnica psicoexperimental, entre las que descuellan la creación de un nuevo aparato para medir la apreciación de las velocidades y un ingenioso dispositivo para el ensayo psicotécnico de los chófers.

Fué recibido en la estación por el diputado ponente de Cultura, señor Robert, el presidente de la Asociación de Ingenieros Industriales; el director de la Escuela de Ingenieros Industriales, señor Castells; el presidente de la Asociación de Madrid, señor Soto; doctor Mira; ingenieros señores Mestres, Bonet y otros muchos amigos y estudiantes de la Escuela de Ingenieros.

Para los que tengan intereses en Viena

Habiendo sido destruido el Palacio de Justicia de Viena por el incendio ocurrido el día 15 de julio del año anterior, por orden del Gobierno de Austria ha sido reconstituida ya la tercera parte de los Libros del Registro de la Propiedad Urbana de los distritos I al IX y XX, y como que con el incendio se ha quemado también una pequeña parte del Archivo, cabe siempre que hayan errores u omisiones en las inscripciones. Por este motivo el Oberlandesgericht de Viena, de acuerdo con las prescripciones de la ley, ha publicado un Edicto fijando un plazo que expira el 30 de abril de 1928, durante el cual se pueden hacer las reclamaciones pertinentes sobre las anotaciones equivocadas u omisiones en que se hubiese incurrido en el Registro. Pasado dicho plazo todas las ins-

cripciones tendrán carácter legal y no se admitirán reclamaciones contra personas que hayan adquirido derechos, basándose sobre estos Libros de la Propiedad Urbana.

Por esto, se recomienda a todas las personas que tengan intereses en Viena de hacer comprobar los referidos Libros del Registro durante el plazo fijado por el Oberlandesgericht de Viena.

El Edicto del Oberlandesgericht (Audencia) está expuesto en el Consulado General de Austria (Fontanella, 14, Barcelona).

Homenaje a la Vejez

En numerosas poblaciones de Cataluña están organizándose activamente por los Patronatos Locales, las fiestas del XIV Homenaje a la Vejez, que se celebrará el día 9 de abril próximo, lunes de Pascua de Resurrección.

Por las noticias recibidas en la Caja de Pensiones para la Vejez y de Ahorros, entidad fundadora y mantenedora de la obra, prometen revestir especial solemnidad los actos a celebrar en Arenys de Mar, Badalona, Sitges, San Sadurní de Noya, San Feliu de Codinas, Camprodon, Ibars de Urgel, Bostost y Artesa de Segre. A este último se asociarán los pueblos de Monclá y Tudela de Segre.

En todos los actos indicados se entregarán Libretas de Pensión Vitalicia y de Ahorro a los ancianos homenajeados, mediante suscripciones y festivales populares y subvenciones de los Ayuntamientos y con los donativos de veinte mil pesetas de la Caja de Pensiones para la Vejez y de Ahorro y diez mil del Instituto Nacional de Previsión.

La repatriación

El próximo sábado llegará a este puerto el vapor «España número 5», a bordo del cual viene una expedición de soldados del reemplazo de 1925, repatriados de Marruecos.

Dicho vapor desembarcará aquí 44 individuos para esta provincia, 20 para la de Tarragona, 98 para la de Lérida, 66 para la de Zaragoza, 46 para la de Huesca y 26 para la de Baleares.

Próximo consejo de guerra

El día 17 del actual, a las diez se reunirá en la sala de Consejos del cuarto regimiento de zapadores-minadores, el Consejo de guerra ordinario de cuerpo, que ha de ver y fallar la causa seguida por el teniente juez instructor don Ramón Martorell Otzet, contra el soldado del mismo cuerpo, Narciso Sambola Lobet, por el delito grave de primera deserción al extranjero.

El tribunal estará constituido en la forma siguiente: presidente, coronel don Pompeyo Martí Montferrer, del cuarto de zapadores; vocales: capitanes don Guillermo Planas Utría, don don Antonio Gelabert Homar y don Emeterio Rodríguez, del cuarto de zapadores; don Serafín Gillné Garzo, de la Comandancia de Ingenieros; don Eduardo Puig de Iriarte, del octavo ligero; ponente, teniente auditor de segunda don Isidro Peñasco Campassel, Auditoría; suplente, capitán don Jacinto Andreu Campany, del cuarto de zapadores; ídem ídem Jacinto Andreu Campmany, del octavo ligero; fiscal, comandante don Emilio Linares Mercadal, juez de Capitanía; defensor, alférez don Miguel Gilí, del cuarto de zapadores.

Se cita a todos los señores oficiales francos de servicio para que asistan al acto. El general gobernador accidental, Berenguer.

Comité paritario de limpiabotas

La Delegación Regional del Trabajo ha publicado el siguiente edicto:

«Dispuesta la creación del Comité Paritario del ramo de Limpiabotas de Barcelona, se previene a las clases patronales y obreras, que para designar los representantes en el referido Comité deberán ajustarse a las reglas siguientes:

En la elección de vocales obreros tomarán parte la Sociedad de Obreros Limpiabotas «La Igualdad» y la Sociedad de Limpiabotas de cafés, bares y similares, las cuales antes del día 31 del corriente verificarán la elección de 5 vocales efectivos y 5 suplentes, de acuerdo con lo que prevengan sus Estatutos o Reglamentos.

En la elección de vocales patronos tomará parte «La Unión de Patronos Limpiabotas de Salón», la cual antes del día 31 del corriente verificará la elección de 5 vocales efectivos y 5 suplentes, de acuerdo con lo que prevengan sus Estatutos o Reglamentos.

Inmediatamente después de haber verificado las elecciones, se remitirán a la Delegación Regional del Trabajo (calle Junqueras, número 2, principal, primera), las actas de la votación y la lista de votantes, debidamente autorizada por el presidente y secretario de la entidad.

La Delegación Regional del Trabajo señalará día y hora para efectuar el escrutinio general y la proclamación y al mismo tiempo dictar las normas que crea oportunas para la total creación».

Reorganización de los comités paritarios

Se ha dispuesto la reorganización del Comité Paritario Permanente de Vaqueiros de Barcelona.

En la elección de vocales obreros tomará parte el Sindicato Libre Patronal de Vaqueiros, el cual antes del día 31 del corriente verificará la elección de 5 vocales efectivos y

CRONICA

Ajuntament

Don Alfred Viñas, en nom de la "S. A. Energía Eléctrica de Cataluña", veí de Barcelona, ha acudit a aquest Ajuntament, demanant permís per a ampliar la xarxa subterrània de distribució d'electricitat a alta tensió, en els carrers de Calders i Fra Lluís de Lleó, per a suministrar fluid elèctric a la fàbrica propietat d'En J. Salto Saumell, situada en el citat carrer de Calders, de conformitat amb els plans que, per duplicat, ha presentat.

= CASA BAYO. — Instal·lacions de calefacció central.

Aquesta Alcaldia ha imposat les següents penyes als industrials i comerciants que es detallen, per usar els mateixos, pesos curts o per expendir llurs mercaderies amb manca de pes:

Per introducció de tòcin fraudulenta, a Enric Fustegueras (Terrassa), 25 pessetes.

Per manca de pes, a Josep Vila, Sant Domingo, 17, 5 pessetes; Antoni Sanpedro, Via Masagré, 60, 5; Maria Figueras, Covadonga, 117, 500.

Per infracció de les Ordenances Municipals, a Valenti Baró (Caldes de Montbui), 10.

= Ésser hermosa i morena? Usar sempre Polvos i Crema FAVORITE GUIDOR.

Generals

Sense perjudici de publicar en una pròxima edició el text íntegre o en son defecte un extracte detallat de l'informe emès pels tècnics municipals referent a l'entrada del ferrocarril elèctric a aquesta ciutat, que en sessió pública aprovà l'Ajuntament el propassat dilluns, podem avançar que el referit informe modifica el tractat del projecte que té aprovat l'empresa concessionària, i fa avinent que l'entrada del ferrocarril hauria d'ésser a valla oberta. Demés es refereix l'informe a l'enllaç de la línia que ha de portar el dit tren a Castellar del Vallès.

= Es venen dues cases, una de pis i l'altra anglesa, pel preu de 15.000 pessetes totes dues, situades la primera a la carretera de Rubí, núm. 17, i la segona al carrer del Pintor Padilla, 12. Per informes, en aquesta darrera casa.

L'empresa del Teatre Euterpe ens comunica que per informalitat de la Companyia contractada s'ha vist obligada a suspendre les dues representacions que tenia anunciades de la revista "El Príncep Carnaval", fins a nou avís.

Els posseïdors de localitats podran recollir el seu import en la taquilla del teatre tots els dies de onze a una del matí.

= SENYORES: El que paga a més alt preu els trajes usats i tota classe de botelles, és el del carrer de la Creueta, 98. Telèfon 883. — Tot es passa a recollir a domicili.

Cridem l'atenció a les nostres autoritats respecte al podrimener — per dir-ho gràficament — i munts i residus i escombraries, que hi ha des de fa algun temps a l'extrem superior del carrer de Bonavista, punt de passada per anar al riu Ripoll.

Si s'ordenés una bona neteja, es faria un gran bé a la salut pública.

= J. BAYO. — Molles per telers, cotretges, tacs i tiratocs. — Margenat, número 1, i Ronda Ponent, 8. — Telèfon 323.

= VUIT ANYS d'èxit acompanyen al Pilocarpol com a bon defensor del cabell, evitant la seva caiguda i estimulant llur reaparició. Es un preparat del farmacèutic en Francisco Sala, que es troba de venda a la farmàcia del doctor Argemí d'aquesta ciutat, al preu de tres pessetes.

L'acte inaugural de curs i de la exposició de fotografies del Centre Excursionista del Vallès, que estava anunciat per al diumenge pròxim, no es celebrarà fins el diumenge següent, dia 13 de l'actual.

Per dit motiu els socis que, respondent a la invitació de la Secció de Fotografia desitgin remetre fotografies per a dita exposició, podran entregar-les a la Consergeria, per tot el dimarts de la setmana entrant.

= PLANXISTA. Es fan tota mena de reparacions d'autos relacionats amb la planxa, i parabrises. — Avinguda Onze Novembre, 165.

Don Joan Borràs, domiciliat en el carrer de la Soletat, 44, ha trobat un moltó que té en el seu domicili a disposició de qui acreditat ser-ne propietari. Igualment don Domènec Humbert, domiciliat en el carrer de Quedo, 68, n'ha trobat un altre que té aixímateix en el seu domicili a disposició de qui acreditat ser-ne propietari.

= ASCENSARE o vendré 300.000 pans de terreny a bon preu. Informar: Margenat, 1 i Ronda de Ponent, 8. — Telèfon, 323.

= DINER, en deixaré a qui ofereixi garanties. — Procuraduria Gambús.

Ha sortit el darrer número del Butlletí de "Nostra Parla", corresponent als mesos de juliol, agost i setembre. Es un número extraordinari dedicat a València, i, ultra la secció d'ètica que de consuetud publica el Butlletí, hi ha articles, tots ells escrits per notables valencianistes, referents al nacionalisme català a València, fent se atinades consideracions encaminades a intensificar el corrent patriòtic que tan dignament i animosa dirigeixen els valencianistes.

= LA VALLENSE. — Agència de Transports marítims i terrestres. — Latorre, 20. — Pasatges per a tots els ports d'Espanya i estranger. — Passaports. — Comissions i representacions i encàrrecs conuinats amb totes les places d'Espanya i el Marroc, sortint cada 15 dies un pràctic per a Melilla, Tetuán i Larache, el qual entregará personalment tots els encàrrecs que se li confiïn.

En atenta circular se'ns comunica haver-se constituït definitivament en aquesta ciutat, el Foment de la Sardana, la qual institució ha sigut creada per a fomentar i propagar la típica dansa de Catalunya, en la ciutat nostra.

La seva Junta Directiva, és com segueix:

President, Lluís Creus; vice-president, Josep Samsó; secretari, Llorenç Rovira; vice-secretari, Joan Costa; caixer, Francesc Badia; vocals: Francesc Pujadas, Agustí Prat, Josep Ventura i J. Cabeza.

= FONOGRAFS, pedestals i discs. — Compra, venda i canvis, al comptat i a plaços. — Preus baratíssims. — J. UTESA ROCA, Zubano, 25.

Han ingressat darrerament en la Caixa d'Estalvis 29.554 pessetes i 20 cèntims, procedents de 1.012 impositors, essent 20 el número de nous impositors.

S'han tornat 15.965 pessetes i 2 cèntims a petició de 59 interessats.

= JOIES. — Gran assortit en joies per a regals, totes a preus baratíssims, procedents de Monte Pio. — Convent, 28.

El pròxim dilluns, dia 7, a les deu del matí, en la capella de les Mares Esclaves del Sagrat Cor de Jesús, es celebraran solemnes funerals en sufragi dels soldats, quefes i oficials morts a Melilla.

Es recomana l'assistència.

= Ahir al matí a les sis, des del carrer de Gurria, 16 a la Tinència de la Santíssima Trinitat, es va perdre un rellotge-polsa xapat. Es prega a qui l'hagi trobat ho torni a aquesta Administració.

= DOCTOR A. LORCA RUIZ. — Metge de l'Hospital Clínic de Barcelona. Cirugia Abdominal. — Enfermetats. Gènito- Urinàries. Consulta a Sabadell Plaça Major, 33, dilluns i divendres, de 6 a 8. Consulta a Barcelona: Escudillers, 70.

SANTORAL

Sant Carles Borromeu, cardenal i bisbe de Milan, i Santa Modesta vg.

REGISTRE CIVIL

Inscripcions verificades durant el dia d'ahir:

Naixements:

Santiago Perich Areste; Miquel Maslovet Solé; Josep Franc Majoral; Joan Duch Pujol.

Defuncions:

Joana Serrat Pau, 1 any.

Casaments:

Ricard Soler Busum, amb Enriqueta Crumols Marrugat.

COTITZACIONS del dia 3 de novembre, facilitades pel Banc de Sabadell:

Francs, 54'60.
Lliures esterlines, 29'11.
Lires, 30'10.
Dòlars, 7'44.
Màrcs, 3'60.
Francs suïssos, 137'80.
Corones, 0'35.
Francs belgues, 53'10.

Informació Telegràfica i Telefònica

Madrid, 3

LA JUNTA D'ARANZELS

S'ha reunit el ple de la Junta d'Aranzels i Valoracions, la qual ha estudiat la partida del carbó, acordant elevar el dret a 7'50, de 3'50 que tenia abans.

No obstant, s'autoritza al Govern perquè pugui negociar per dessota de la segona columna, quan ho requereixin les circumstàncies, per a la introducció de carbó estranger.

DE GOVERNACIO

Aquesta matinal ha manifestat el ministre de la Governació que en ésser detingut a Berlín l'anarquista Nicolau, s'estava afeitant, i demanà permís a la policia pera que el deixessin acabar.

Amb ell hi havia un espanyol, el qual també fou detingut, trobant-se-li una pistola Star i 200 projectils.

L'ADVOCAT DE NICOLAU ES PRONUNCIA CONTRA L'EXTRADICIO

Segons comuniquen de Berlín, en un requeriment dirigit al ministeri públic per l'advocat defensor nomenat per Nicolau es pronuncia contra la extradició, basant-se en el tractat existent entre Alemanya i Espanya de 2 de maig de 1868, en el que no s'estableix la extradició per delictes polítics. En l'esmentat tractat s'exceptuen els assassinats contra el quefe de l'Estat i llurs famílies i el defensor pretent que l'assassinat d'un ministre no està comprès en aquesta excepció.

"La Bandera Roja", orgue del partit comunista, invita al proletariat a protestar contra la extradició i anuncia que la fracció comunista del Landtag presentarà una moció demanant la immediata llibertat dels detinguts.

DE GOVERNACIO

Al rebre els periodistes el ministre de la Governació, els ha facilitat els següents telegrams:

Santander. — S'ha solucionat la vaga de pica-pedrers i marmolistes.

Còrdova. — Està en vies de solució la vaga dels tallers de la Companyia de M. S. A. La dels empleats del gas, segueix igual.

DETALLS DE L'ACCIO DE TAXUDA

Es coneixen nous detalls de l'acció verificada ahir.

L'enemic, des dels primers moments es trobà desconcertat al veure el moviment que realitzaven totes les columnes perquè ignoraven els objectius principals de l'operació i no sabien on acudir.

En aquesta acció intervingué per primera vegada, una harca-amiga recrutada per Abd-el-Kader, els quals, coneixedors del terreny, sapigueren defensar-se admirablement.

La operació la dirigí el comandant general i es desenrotllà amb ordre perfecte.

L'aviació cooperà molt eficaçment. Les baixes han sigut escasses en relació amb la importància del combat.

DESMENTINT

El senyor Cierva ha dit que, en la llista de baixes que li envia el general Berenguer, de la presa de Taxuda, no figura el nom de cap general, doncs,

es deia que el general Sanjurjo estava ferit.

EL MARQUES DE CORTINA

El ministre de Marina, ha dirigit una carta al "Diario Universal", orgue de Romanones, refusant la paternitat de l'article publicat en "La Actualidad Financiera" que atacava a les minories lliberals.

Barcelona, 3

ARRIVADA DE SOLDATS MALALTS

En el correu de València, han arribat aquest matí 81 individus de tropa malalts de paludisme i quatre ferits.

Els acompanyaven un metge auxiliar i un practican.

A l'estació els esperaven el capità general, quefes i oficials de la guarnició, dames infermeres de la Creu Roja i individus de la mateixa institució.

A l'arribada del tren i abans de baixar els malalts, se'ls hi donaren caldos i xerès, per les Germanes de la Caritat.

Els malalts foren traslladats a l'hospital militar.

DETENCIO D'ANDREU NIN

Sembla que el propagandista Andreu Nin, ha estat detingut a Berlín.

El motiu de la detenció està relacionat amb la captura de Nicolau, el qual segons rumors, a l'ésser detingut es trobava a casa de Nin.

Darrera hora

Conferència de los dos de la nit

Madrid, 3.

SESSIO DEL CONGRES

En la sessió d'avui ha continuat el ministre de Gràcia i Justícia el seu discurs sobre el Banc de Barcelona.

Ha intentat parlar el senyor Valpara i no ho ha consentit la presència, havent-se armat un gran escàndol, increpant-se els diputats regionalistas i els de la Unió Monàrquica. Acabat el despatx ordinari, el senyor Vincenti ha parlat de la ensenyança, contestant-li el ministre de Instrucció. S'ha reanusat el debat sobre el Marroc, parlant el marquès de Olèrdola.

En el Senat s'ha parlat de les subsistències.

Barcelona, 3.

CAP A MADRID

Per gestionar la resolució d'alguns assumptes d'interès per aquest Ajuntament, aquesta nit ha sortit cap a Madrid l'alcalde senyor Martínez Domingo, acompanyat del primer tinent d'alcalde senyor Maynés i del quefe de la minoria radical, senyor Montaner.

Al migdia el senyor Martínez Domingo ha fet entrega de la vara al senyor Coll i Rodés.

En el mateix tren han marxat també cap a Madrid l'alcalde, varis regidors i el secretari de l'Ajuntament de Sarrià, que van a oposar-se a la agregació d'aquella població a Barcelona. Gran nombre de sarrianencs han acudit a despedir-los a la estació, donant-se visques a l'autonomia de Sarrià.

IMP. RIBERA. — Doctor Puig, 34. — Sabadell

LA ELEGANCIA

Plaza Major, 40 - Telèfon 527

Sastreria de Agustí Ferrer

Aquesta casa partitipa a sa nombrosa clientela i al públic en general que té un gran assortit de gèneres i models per la present temporada d'hivern, grans existències en trajes i abrics confeccionats per a nens

Ultima creació en abrics fets, marca

BRITANY

per senyor i senyora, de totes classes i preus, aquesta marca es la més elegant i nova fins a la data

■ ■ ■ **Nombros assortit de Impermeables i Guardapolis per senyor, senyora i nens**

La calamitat del "Tenorio"

El sociòleg, l'historiador, el literat i el polític que es fixin en la zona territorial per la que s'esten l'afició al "Don Juan Tenorio", hauran de notar especialment el fet de que Catalunya es troba enclavada en aquesta zona. I hauran de notar-ho perquè aqueix fet mostra un clar fenomen de castellanització.

Castellanització lingüística, castellanització dramàtica i castellanització espiritual. En els tres conceptes els nacionalistes catalans han de declarar la guerra al "Tenorio", enc que sigui aliant-se amb el Comendador.

La victoriosa contraofensiva iniciada pel renaixement patriòtic català contra les influències desnacionalitzadores, ha avençat notablement, enc que també amb certa lentitud, durant els últims res quarts de segle. S'ha ret conquerit una bona part de l'ànima catalana, invadida per la influència del poble hegemònic. Però queden encara nombroses senyals, podríem dir estigmes, del passat període de decadència i desnacionalització. Nostre poble, sobre tot el de les ciutats, s'ha castellanitzat literàriament en un grau considerable. La difusió de la instrucció pública i de les publicacions ha contribuït en gran manera a estendre i a accentuar aqueix fenomen, fins al punt de que en aquest terreny la situació ha empitjorat, mentre en altres terrenys avença ja el moviment de restauració nacional.

No cab negar que els catalans senten afició pel "Tenorio". Les representacions del drama de Zorrilla acompanyades algunes vegades del drama de Bartrina i Arús s'han fet aquí (especialment a Barcelona), tradicionals. A l'arribar la festa de Tots-Sants i la dels Fideles Difunts, el "Tenorio" és una de les obres que es representa a les famílies catalanes com la castanyada i els panells.

Un bon català, que tingui consciència de lo que representen aquestes coses, se sent avergonyit. Ni per son valor escènic, ni per sa lligó moral, ni per res, el "Don Juan Tenorio" de Zorrilla mereix l'honor que se li està fent. A Catalunya la cosa resulta més greu, si tenim en compte que el "Tenorio" no ha sigut ni pot ser mai un tipus català.

Es necessari, doncs, que declarem la guerra al "Tenorio". Això pot dir-se en broma, però també pot dir-se en serio. Nosaltres ho diem d'ambdues maneres. Serà cosa de demanar a nostres autors dramàtics que escriguin una obra que per son caràcter i per sa adequació a les festes d'aquests dies, sigui capaç de substituir les representacions del personatge exòtic genialment portat al teatre per Tirso de Molina i que ha sofert la degeneració del drama zorrillesc.

= SABO CARME - GUIDOR. —
Indispensable a tota toilette elegant.

Concerts

L'INAUGURAL DE L'ASSOCIACIÓ DE MÚSICA

Quines coses podria dir jo d'aquests eminentíssims artistes que componen el Quartet Wendling, que ells amb llurs instruments no us les hagin ja fetes sentir vivament?

Puc, emperò, parlar-vos del concert, d'aquest magnífic concert inaugural de la nostra Associació de Música, sots el punt de mira artístic, i aleshores solament hauré d'anotar que fou una molt alta manifestació d'art, gairebé impossible de superar.

En recordar aquella nit inoblidable salta de goig el meu esperit dintre la carn, com un infant no-nat impacient del seu exili; car jo sento la música com una religió que també té els seus dogmes i creu en la dualitat de l'ésser. I en el seu culte hi caben els superbs com els humils, els mestres i els de bona voluntat. No es necessita pas ésser erudit, ni tampoc tècnic per a gaudir de les primícies dels convits espirituals de Beethoven, Schubert i Debussy i tants i tants altres; que per a fruit-los solament cal un profund recolliment, un veritable culte, com el que professen els socis de l'Associació, i que tan han alabat aquests professors exemplaríssims que acaben de visitar-nos.

Així com en el Quartet Wendling els sons dels quatre instruments es fonen en qualitat i quantitat en un sol, de tal manera que en certs passatges seria absolutament impossible d'encertar per un tècnic aclucat d'ulls si un determinat fragment correspon al violoncel o a la viola, al primer violí o al segon, també nosaltres ens fonem, ens identifiquem, amb els grans mestres quan els sacerdots d'aquest culte que professen són tan iniciats com els quatre grans virtuoses que s'apleguen sots el nom de Quartet Wendling; sacerdots que, a més de virtuoses són fidelíssims interpretadors de la sacra escriptura dictada per a, sense fer ni mica de gala de llur formidable tecnicisme, servir-se'n amb senzillesa i comunicar directament a l'oient tot el que ells senten amb tanta d'intensitat.

El programa escollit — executat tot ell meravellósament — fou un encert veritable.

En el Quartet de Schubert hom pogué abastar tota la potent ciència sempre plena de distinció i d'encant poètic de totes les obres d'aquest autor, el qual, com altres vegades, que es deixa inconscientment portar per la vena dels seus predilectes, es veu palpablement en aquesta obra prodigiosa de formosor.

El Quartet de Beethoven, d'aquest gran geni del segle passat, el sentírem amb tota la intensitat de sa força expressiva, amb tota la seva arduesa. Fou executat magistralment.

Amb un domini complert de l'obra

que executaven ens feren sentir tot el simbolisme que hi ha en aquest art impressionista de Debussy, que és un harmonista refinadíssim, per copsar les filigranes del qual es necessari de tenir-hi acostumada l'orella. Aleshores a cada nou compàs hom descobreix nous colors cada vegada i noves i més boniques tonalitats i tot són somnis bells, trencats ací i allí per passar a una altra atmosfera lírica, vaga emperò sempre apassionada. El Quartet Wendling va saber comunicar al públic aquest estat d'ànim de Debussy d'una manera insuperable.

Felicitem de tot cor als organitzadors d'aquest magnífic concert, i a tots els socis de l'Associació, ja que gràcies a l'increment que ells han sabut donar-li tenim l'esperança de veure coses grans, concerts d'una valor tan formidable com aquest amb què el Quartet Wendling, magníficament, gloriósament, obri el nou curs, tercer de vida de la nostra estimada entitat.

J. PADRO BADIA.

Mercat oficial de Llanes de Sabadell

Avui de 11 a 12 operacions privades de compra-venta en la Sala de Strands dels Docks.

Marques de Comillas 83

Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

CONCURS PELS PREMIS "PI I SUNYER"

Segona convocatòria. — Havent-se fet l'any darrer la primera Convocatòria d'aquest Concurs, a base dels dotius fets per l'Orfeo Català de Buenos Aires, l'artista En Miquel Viladrich i el doctor argentí N'Avell Gutiérrez, amb ocasió de l'excursió científica realitzada a l'Argentina pels doctors N'August Pi i Sunyer i En Leandre Cervera, i no havent-se pogut adjudicar els premis corresponents, el Consell Directiu de l'Associació Protectora de la Ensenyança Catalana, apoiat en el parer del Jurat que hi intervingué, crida a nou Concurs sobre el mateix tema, però amb noves bases, les quals són les següents:

I. S'adjudicarà un primer premi de mil pessetes i un segon premi de cinc centes pessetes "als establiments docents de Catalunya en els quals se hagi establert el millor equilibri entre els aspectes físic, cultural i patriòtic de la seva funció educativa.

II. Els mestres que aspirin als premis deuran presentar per tot el mes d'octubre una llista dels seus alumnes amb les característiques físiques dels mateixos, (talla, pes, diàmetre del cap i del pit, antecedents personals) que hauran de repetir dintre el mes de maig de l'any vinent, afegint-hi la història física i clínica dels mateixos alumnes durant el temps transcorregut.

III. A més hauran de presentar en la primera quinzena de juny una memòria explicativa del sistema educatiu seguit en el seu establiment amb referències als tres aspectes que encloï el tema proposat.

IV. Els individus del Jurat Qualificador podrà visitar les Escoles dels aspirants a premi, durant el curs, fins al 31 de maig de 1922.

V. Després del 15 de juny de l'any vinent emetrà el fallo el Jurat Qualificador compost dels senyors Dr. N'August Pi i Sunyer, En Manuel Montoliu, Dr. En Josep Roig i Raventós, En Blai Vernet i En Joan Llongueras.

Foment de la Sardana de la Joventut Nacionalista

Als que assisteixin a la ballada de sardanes que tindrà lloc diumenge, a les onze del matí, en el pati del Bar Imperial (i en cas de mal temps, en el vestibul del mateix local), els serà entregat un folletó anunci, en el que van detallades totes les audicions de sardanes que per al corrent mes ha organitzat el Foment de la Joventut. Pel contingut del referit folletó, podrà comprovar-se la intensa tasca que va portant-se a cap, tant pel nombre d'audicions que s'anuncien, com per la qualitat de les cobles que s'han contractat, doncs sabem positivament que en el Festival extraordinari que es celebrarà el divendres, dia 11 del corrent, en la platea del teatre Euterpe, ademés de "La Principal de la Bisbal", hi pendrà part "La Aliança", de Ripoll.

De la tasca que porta a cap la primera de dites cobles ja no cal fer-ne esment. En canvi tenim el deure d'informar als nostres llegidors respecte a lo que podem esperar de l'actuació de l'Aliança de Ripoll, tota vegada que aquesta corporació té una vida relativament jove, i així podem dir-los que actua com a director de la cobla el mestre Serrat, reputat compositor i autor de diverses sardanes conegudes i aplaudides per tota l'afició sardanista de Catalunya, essent això sol una indiscutible garantia.

Consti, doncs, que les dues cobles que es repartiran la tasca en el festival a que venim fent referència, són dignes d'ésser escoltades amb respecte, l'una per la seva actuació indiscutiblement magistral, i l'altra pel dalit i encert amb què ve actuant des de la seva fundació, gràcies a la ferma voluntat dels elements que la componen.

Tot fa esperar, que la tasca del Foment de la Joventut, serà aplaudida i estimada pels aimants de la nostra dansa nacional.

Associació de Música

La Junta Directiva d'aquesta Associació adverteix a tots els que desitgin entrar a formar part de l'entitat per poder assistir al segon concert ordinari d'aquests tercer curs el qual tindrà lloc el pròxim dimecres, 9 del corrent, al teatre Principal, amb un recital de piano i arpa a càrrec de les excel·lents concertistes Júlia Parody i Lluïsa Menàrguez, que el plaç d'admissió de socis nous quedarà tancat, com de costum, la vigília del dia del concert al migdia.

Els senyors que d'ara endavant desitgin ingressar a l'Associació s'hauran de subjectar a les condicions que regeixen per aquest ingrés, o sigui el pagament de les quotes transcorregudes des del començament de curs, a més de fer-se proposar mitjançant una proposta firmada per un dels actuals socis de l'Associació.

Així els que ingressin abans del dia 8 hauran de satisfer les quotes d'octubre i novembre, el pagament de les quals els donarà dret a una invitació personal per la lliure entrada a aquest segon concert.

Els senyors socis que desitgin invitacions de dama pel concert que es celebrarà el dia 9 del corrent, poden passar a recollir-les des de dilluns, de dotze a una del migdia, a les oficines de l'Associació de Música, instal·lades al Passeig de la Rambla, 65, entressol.

La casa de les corbates
Gamlseria Llobet

La Missió

A TU JOVE

Jove adelerat que alegrement fas via, modera el pas, aturat uns breus instants i escolta les remors d'aquest moment. Són remors de veus humanes enc que no percebeixis clarament que és ço que direm: "Missió, Recolliment, Vida nova, Vida d'esperit", són mots isolats que tu reculls. Deuen ésser coses de vells potscer que pensis i repenguis les alforges per a seguir la teva ruta, car et convé ésser d'hora al lloc. Però a quin lloc? Camines constantment perquè ets jove i tens delé, més al teu camí no hi ha fita, és la vida, ella t'empeny quan tu et creus perseguir-la. El teu camí és viarany perdut en la muntanya i les veus que menyspreues et mostrarien el camí que porta als cims. Et dirien que una Santa Missió no és pas cosa de nins, ni de dones, ni de vells, sinó de tots i més particularment dels joves, car, és a la joventut quan l'esperit es forma.

Mons. Segur premià als joves contra tres capitals perills: la mitja ciència, l'orgull i el fals judici.

I d'aquests tres perills la Santa Missió ve a salvar-te.

Per molt ferma que creguis que és la teva instrucció religiosa, pensa que probablement la vares rebre en un temps en que incapaç encara per a raonar, l'acceptares inconcient, i ara les noves teories del segle t'assetgin a tothora i cal que per a lluitar amb elles estiguis previngut no sols amb l'escut de la fe, sinó amb les armes de la clara intel·ligència, si vols ésser vencedor.

Ara, tu, jove, comences a formar la teva personalitat, vas adquirint drets, sents com la plenitud comença a acorronar-te i vulgues o no, un lleuger sentiment d'orgull s'apodera de tu i ai làs! si no procures descobrir la seva jassa i foragitar-lo, car et mostrarà com belles accions les perversitats que engendra. Per això et cal una mà experta que recerqui els recons tots del teu cor per a trobar el paràsit i mostrar-te'l.

Quí sap si estranyes doctrines han fet ja sorgir en la teva consciència el dubte i has acomodat la teva vida a un catolicisme arbitrari; però, sovint la lluita és feta dintre teu i viuen les hores de decaïment i ecepticisme o de desesper.

Pensa ara si t'és convenient parlar els teus passos i escoltar la remor de les veus que t'anuncien que ve una "Missió" del cel, per a lliurar-te d'aquests escolls.

Ahir, com en dies anteriors, una gran gentada omplenà totes les esglésies on es celebren els actes de la Santa Missió, essent escoltats els missioners amb veritable religiositat.

La Missió acabarà, com és de consuetud, amb dos homenatges a Déu Nostre Senyor, present en l'Eucaristia. Les comunions generals a cada parròquia i la solemne Processó. Aquests actes es celebraran diumenge vinent i cal que sien digne coronament dels que es venen celebrant.

Associació de Música SABADELL

Tercer curs Segon concert

Júlia Parody
piano

Lluïsa Menàrguez
arpa

Dimecres 9 Novembre 1921

Teatre Principal

Exclusivament pels socis
d'aquesta Associació

SABATERIA

EDUARD NOGUÉS
(Avant DURAN)

LA MARCA DE MÉS CRÉDIT DURACIÓ MÀXIMA COST MÍNIM

Podregar 6 - SABADELL

Associació de Música

Ens prega a Junta Directiva d'aquesta entitat que fem públic que per una errada d'impremta s'anuncia en les invitacions el començament del concert de demà a dos quarts de deu de la nit.

L'hora de començament serà la de costum, o sigui a tres quarts de deu, regint també la més estricta puntualitat, en el tancament de les portes de accés a la sala.

Avui, al migdia acaba el plaç concedit a tots els que vulguin ingressar a l'Associació sense quota d'entrada.

Els que s'inscriguin tindran dret a una invitació per la lliure entrada al concert inaugural.

Les cases E. Lladó, F. Gausente i P. Valls, admetran propostes fins a les dotze.

Demà, de dotze a una del migdia i de set a vuit del vespre, estaran obertes al públic, les oficines de l'Associació de Música, pel despatx d'invitacions de dama, i consulta de preguntes i arranjament de reclamacions.

Fora de les hores d'oficina no podrà atendre's a ningú.

El programa que el Quartet Wendling de Stuttgart executarà en el primer concert del tercer curs de l'Associació de Música, és el següent:

I. — *Quartet en re menor*, obra pòstuma Schubert: Allegro, Andante con moto, Scherzo: Allegro molto, Presto.

II. — *Quartet en sol menor* op. 10, Debussy: Animé et très décidé, Assez vif et bien rythmé, Andantino, doucement expressif, Très Modéré: Très animé.

III. — *Quartet en mi menor* op. 59 núm. 2, Beethoven: Allegro, Molto adagio, Allegretto, Finale: Presto.

Les missions parroquial

Aquest mitjà de renovació espiritual per un poble o ciutat, conegut amb nom de Missió, és, sens dubte, el de més eficàcia i virtualitat per ells, ja en ordre de les creences, ja en ordre als costums. Perquè és evident, com demostra l'experiència, que no són bons els costums allí on són febles o esmortuïdes les creences; ni són vives i fermes les creences allí on són corromputs els costums. Quiscuna d'aqueixes coses influeix moralment en l'altre, i són recíprocament l'una de l'altra causa i efecte a la vegada. I per això no hi ha millor remei, que el qui va directament contra les dues, o sigui, a la restauració de les creences i a l'esmena dels costums.

Aqueix és el doble efecte d'una bona i fervorosa missió parroquial. Ço que són els Sants Exercicis per un individu o comunitat, sol ésser-ho la missió per una parròquia. Déu de concentració d'espirits, en quins recobren sobre d'ells tot el seu prestigi i poder, les veritats fonamentals de la Religió; dies de bon exemple públic, en les quals, les persones més significades de la localitat el donen a anar a escoltar amb assiduïtat la divina paraula; dies de llum i de gràcia, que el Senyor vessa amb més prodigalitat sobre les ànimes. Mogut per les oracions que han d'ésser sempre el més poderós auxiliar de l'eloqüència del missioner Qui podrà explicar quan fonament a son influx es remouen les consciències, es desperten saludables remordiments, es vigoritzen abduïdes energies, es formulen encoratjadores resolucions, es trenquen envellides cadenes de pecat, es fa restitució dels interessos defraudats i es desvaneixen rancúnies i discòrdies? La Santa Missió ben practicada deixa sempre darrera seu un rastre de beneficis espirituals i fins temporals, que no és possible posar en dubte, i que expliquen suficientment l'odi mortal que tenen l'infern i les sectes a aquestes obres de moral rehabilitació popular.

Així es comprèn que una Missió trobi sempre grans dificultats, essent molt ordinari, com és ja axioma entre els més experimentats missioners, que no té èxit la Missió que no ha tingut de vèncer grossos obstacles per a realitzar-se. En aquest cas, l'infern treballa a favor de la Missió tan com treballa per a destorbar-la o pertorbar-la. I ha d'agrair-se-li, en certa ma-

nera, aquesta involuntària cooperació ja que d'ella sol resultar-ne més fervor per les ànimes fidels, i un sentiment de violenta reacció per a moltes de les mateixes que no estan bé de ple en el servei i obediència de Déu. L'únic enemic poderós d'una Missió, és la indiferència del poble, i aquesta poden i solen destruir-la els mateixos insults i violències dels seus enemics.

Ajudem-hi tots, quant ens sia possible a aquestes obres de restauració cristiana, avui més que mai urgents i indispensables. Posem-nos al costat del rector per a iniciar-les o sostenir-les, i fins si convé per sollicitar-les del Prelat diocesà. Contribuim-hi assiduament amb les nostres famílies i dependents, i exortem-hi als nostres amics i coneguts; fem-nos procuradors dels interessos morals de llurs ànimes, com ho són moltes vegades dels seus interessos materials, que no són pas de major quantia ni de més fonda transcendència. És admirable el que ha fet en molts casos, per al dit concepte, en una població, el sol treball d'un particular zelós i ben intencionat.

I de quant mèrit davant de Déu i de quants consols fins en la present vida i en l'hora de la mort no ha d'ésser per un fervorós cristià o cristiana, haver assolit per la seva parròquia els fruits d'una obra semblant i amb ella la destrucció d'alguns vicis, i el retorn d'alguns cors a Déu Nostre Senyor!

F. SARDA I SALVANY.

Esports

FUTBOL

Avui correspon celebrar els següents partits de Campionat:

Grop A:
Avenç - Inter.
Barcelona - Europa.
Espanyol - Sabadell.
Grop B:
Sans - Júpiter.
Badalona Terrassa.
Espanya - Martinenc.

Corresponent al campionat de segona lliga, l'Atlètic i el Català jugaran un partit a Sardanyoa.

CRONICA

Amb tot i haver acudit al recurs de desintèl·linar una gran part de composició del present número, la manca d'espai ens obliga ajornar per a properes edicions la publicació d'alguns treballs de redacció i col·laboració sobre assumptes d'actualitat, així com un anunci referent a quintes, edictes, etc. i altres notes d'informació.

Musicals

Ha despertat molta expectació el programa que el Quartet Wendling de Stuttgart executarà demà a la nit, en el teatre Principal, integrat per obres, totes elles noves a Sabadell.

Es esperat amb veritable ansia el Quartet en "sol menor", de Debussy, que integra la segona part d'aquest succulent programa.

La casa Ferran Gausente posa en coneixement dels aimants de l'òpera que tenen gramofon, passin en el seu establiment, Rambla, 32, a sentir la col·lecció completa en 15 plaques de la òpera "Bohemme", cantat per emiliències, a un preu mai vist, o sigui a preus de couplets. Aquesta col·lecció va arxivada en un volum especial i un llibret de l'argument de l'obra. — Representant d'aquesta cèlebre marca "La Voz de su Amo".

DISTINGIT ORGANISTA, professor i compositor de música, ex-escolà de Montserrat, s'ofereix per a donar lliçons particulars a Comunitats, Colegis i a domicili. Dirigir-se al carrer de Duran, núm. 11.

FONOGRAFS, pedestals i discs. — Compra, venda i canvis, al comptat i a plaços. — Preus baratíssims. — J. UTESSA ROCA, Zurbano, 25.

Generals

El pròxim dimecres, dia 26 del corrent, a les dotze del migdia, tindrà lloc en l'església parroquial de Sant Feliu, l'enllaç matrimonial de nostre ben-volgut amic en Francesc de P. Bedós Ciaño, amb la gentil senyoreta Na Margarida Casals, filla del nostre estimat company i distingit advocat, don Gabriel.

Apadrinaran al nuvi els senyors don Manuel Folguera i Duran i don Joan Figueras i a la núvia don Modest Duran i Folguera i don Josep Gorina Pujol.

La festa es celebrarà en la major intimitat.

A LA JOIERIA VILARRUBIA hi ha un gran assortit en joies de platí, d'or i de plata, a preus sumament econòmics, i alcançant a tots els gustos.

Davant la situació en que es troba actualment la qüestió del ferrocarril elèctric en el punt a que fa referència a la seva entrada en aquesta ciutat i que, com és sapigut, no ha resolt encara l'Ajuntament, se'ns diu que el Gremi de Fabricants, preocupant-se d'aquest important problema que tant interessa a la ciutat, ha convocat per a demà passat, dimarts, a les onze del matí, una reunió d'entitats econòmiques, gremials i socials, per a canviar impressions respecte a dit assumpte.

LLEI DEL TIMBRE I UTILITATS. — Consultes i presentació de documents de l'exercici 1920 (Reial Decret 29 abril, 1920): Còpies escriptura (R. O. 8 febrer actual), etcètera, efectua la S. A. LEYES, per abonaments des de cinc pessetes al mes. PLAZA MAJOR, 4, primer.

BICICLETES d'ocasió. Molt barates. Garatge "El Pedal". — Convent, 11.

Per l'empresa del Principal Modern ha sigut adquirida l'exclusiva per projectar-se en aquest cine, de les pel·lícules "Harrabàs" i "La Condessa Sara", interpretades per la notable artista italiana, Francesca Bertini.

Es tracta de dues obres d'art i de bon gust en la cinematografia.

IMPORTANT: En l'acreditada ebanisteria artística de Pau Astals, del carrer de Manresa, 9, telèfon 1111, han arribat procedents d'una important casa de Leipzig (Alemanya), vèries i magnífiques fototípies d'art, reproduccions de paisatges i tipus de l'Àrabia, veritables joies per a adornar les habitacions. — Durant els dies 29, 30 i 31 del corrent, estaran exposades al públic, segut de que cridaran l'atenció dels sabadellencs. — Entrada lliure. — Secció de mobles econòmics.

Les Arxiconfraries Teresiana i Filles de Maria, de la parròquia de Sant Feliu, supliquen a les seves associades l'assistència a tots els actes de la Missió i molt especialment a les processons d'entrada i conclusió, com també els prega aiximateix que hi vagin amb la medalla-ensenya.

La processó d'entrada es celebrarà el proper dimarts, a dos quarts de set de la tarda, essent el punt de reunió en la Tinència de la Santíssima Trinitat.

Es venen dues cases, una de pis i l'altra anglesa, pel preu de 15.000 pessetes totes dues, situades la primera a la carretera de Rubí, núm. 17, i la segona al carrer del Pintor Padilla, 12. Per informes, en aquesta darrera casa.

LLET CONDENSADA marca LA VAQUERA, demaneu-la per tot arreu. La més acreditada i econòmica. — Representant: Fidel Salichs, telèfon 716.

Avui, a les onze del matí, a l'Acadèmia Catòlica s'obriran novament els cursos de sociologia que amb brillant èxit organitza la Joventut Catòlica. Seran dirigits pel doctor Lluís Carreras.

Amb motiu del descans dominical, avui, solament estaran obertes les farmàcies dels senyors Forcada, Valls i Guitart.

VICENS DAVIU. — Sastre, posa en coneixement dels seus amics i clients, haver traslladat el seu establiment del carrer de Padilla, 34, al mateix carrer, 41.

LA VALLENSE. — Agència de Transports marítims i terrestres. — Latorre, 20. — Pasatges per a tots els ports d'Espanya i estranger. — Passaports. — Comissions i representacions i encàrrecs conuinats amb totes les places d'Espanya i el Marroc, sortint cada 15 dies un pràctic per a Melilla, Tetuà i Larache, el qual entregará personalment tots els encàrrecs que se li confiïn.

Avui, diumenge, visitarà aquesta ciutat el ferm "pionero" esperantista australià, Mr. P. B. Hudson, que procedent del IX Congrés Esperantista Català celebrat darrerament a Girona, està visitant als esperantistes de tot Catalunya.

Després continuarà la visita per Espanya i les principals capitals d'Europa fins la data del XIII Congrés Esperantista Internacional que es celebrarà l'any que vé a Helsingfors (Finlàndia).

Tots els esperantistes d'aquesta ciutat que desitgin saludar-lo poden passar per l'estatge de l'Aplec Esperanta Grupo.

JOIES — Gran assortit en joies per a regals, totes a preus baratíssims, procedents de Monte Pio. — Convent, 28.

BENZINA per automòbils. Bon preu i bona qualitat. JAUME CORMINAS. — Major, núm. 1 (Creu Alta).

Informació Telegràfica i Telefònica

Madrid, 22

ANUNCI D'UN DEBAT SOBRE AFERS MILITARS

Entre els elements militars es deia al Senat que un cop el marquès d'Estella juri el càrrec plantejarà un debat sobre l'actuació de les Juntas militars.

Considera el marquès d'Estella que la destitució del general Tuerro i dels coronels Sirvent i Lacanal és impropriedat, perquè havia d'informar prèviament el Consell Suprem de Guerra i Marina.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

El comunicat de Guerra d'ahir nit, diu així:

"Des de Sebt es feren 92 disparos de metralla sobre concentracions enemigues a Yebel, Mianen, Muley el Arby, Navial i poblats d'Afra.

Aparells d'aviació volaren, tirant bombes sobre el barranc d'Imerat, vessant sud de la muntanya Amer i del barranc de Siat, vengent-se fugir nombrosos grups a conseqüència de les exploracions.

Shan presentat a Nador, el caporal Josep Martínez Rubio i el soldat Juli Puerto Cruz, del regiment de Melilla, i el soldat Benet Ortal Sanmiquel, del regiment d'Àfrica, i a Zeluan, escapat de Beni-bu-Ifrour, el caporal del regiment de Melilla Antoni Truyan Salas, que efectuà la fugida prenent als guardians una carabina, una pistola mauser i municions, que remeté.

T Tetuàn, Ceuta i Larache, sense novetat."

PROPOSIT DE LA CIERVA

El ministre de la Guerra es proposa portar al jutjat militar a tots els periòdics que hagin parlat de conuinacions fetes al Govern per les Juntas de Defensa.

DIU EL SENYOR MAURA

Al sortir el senyor Maura de Palau de despatxar amb el rei digué als periodistes que no hi havia novetat a Espanya ni al Marroc.

Solament — afegí — lo de Portugal; i això no ens toca a nosaltres.

Avui celebrarem Consell de ministres i demà tindrem altre, perquè hi ha molts assumptes que tractar.

— No diu vostè quelcom d'aquestes coses que es conten per aquí?

— De què? contestà el senyor Maura.

— De les Juntas de Defensa.

Això és una "paparrucha". Poden vostès desmentir en absolut tot contacte amb el ministre de la Guerra i amb mi.

UNA RESPOSTA DE LACIERVA

Diu un periòdic que al sortir el senyor La Cierva del saló de sessions fou saludat pel senyor Arminyán que té anunciada una interpellació sobre recompenses militars.

Al preguntar-li el diputat si estava disposat a acceptar-la, el ministre li contestà:

Tinc el ferm propòsit de que es parli el menys possible d'assumptes que afecten a l'exèrcit. Estem en lluita i ens incumbeix realitzar una missió de transcendència.

Avui, diumenge, a la tarda, en el teatre de l'Acadèmia Catòlica es celebrarà una escollida funció, quarta d'abonament, representant-se la xistosa comèdia en tres actes, de Josep Feliu i Codina "Cofis i mofis", essent interpretada pels senyors Penalva, Canet, Palat, Rocabert, Crespi i Puig-marti.

Queda obert el despatx d'entrades, en el lloc i hores de costum.

CAMISES A MIDA. Confecció esmerada i la més moderna. Preus econòmics. — EL LOUVRE. Doctor Sardà (abans Rosa), núm. 7.

SANTORAL

Sant Pere Pascual, mercedari i bisbe

REGISTRE CIVIL

Inscripcions verificades durant el dia d'ahir:

Naixements:

Francesc Casas Viladoms; Jaume Alsinet Adelantado; Nativitat Prat Tejero; Aquiles Quilas Mampel; Joan Quilas Mampel; Salvador Martí Rodríguez; Francesca Mas Gené; Josep Boldu Martorell.

Defuncions:

Francesc Franc Capdevila, 85 anys, vídua.

Casaments:

Joan Farell Bulvena, amb Rosa Ribas Oller.

COTITZACIONS del dia 22 d'octubre, facilitades pel Banc de Sabadell:

Francs, 54'85.
Lliures esterlines, 29'68.
Lires, 30'10.
Dolars, 7'54.
Marcs, 4'90.
Francs suïssos, 139'50.
Corones, 0'55.
Francs belgues, 54'25.

Dexeu-nos acabar i després poden fusellar a En Maura i a mi si entenen que som els únics polítics a qui se'ls exigeix responsabilitat a Espanya.

DIU EL MINISTRE DE LA GUERRA

Al rebre el senyor La Cierva als periodistes, s'ha mostrat molt indignat per les informacions publicades en alguns periòdics relacionades amb l'actuació de les Juntas de Defensa.

Digué que aquestes hores, estaria a la premsa el director d'un periòdic madrileny.

Estic disposat — afegí — a mantenir la disciplina i perseguir energicament als que intentin quebrantar-la.

Preguntat si es reanunciaria l'avenç, ha dit que aquest, no s'havia interromput un sol moment, però encara no poden comunicar-se els resultats del mateix.

Respecte a les Juntas de Defensa ha insistit en afirmar que no hi ha res del assumpte. Tothom complirà amb el seu deure però si algú l'oblida, li imposarà un càstig exemplar.

PROSSEGUIX L'AVENS

El general Berenguer ha arribat a Melilla i probablement demà o dilluns prosseguirà l'avenç ocupant-se Monte Arruit.

Barcelona, 22

EMBARCAMENT DE TROPES

Demà arribaran de Granollers i Vich, respectivament, les companyies d'ametralladores, dels batallons de cassadors d'Estella i Alfons XII, la primera de les quals deu desembarcar a Màlaga i la segona a Almeria.

Per al mateix dia, té anunciada l'arribada de Manresa el bestiar i la impedimenta del batalló de Cassadors de Reus que juntament amb les unitats citades embarcarà en el vaixell "Ecolano" on faran nit.

El dilluns al matí arribarà de Manresa el batalló de Reus compost de 1.010 places. Des de l'Estació del Nord es dirigiran al moll d'Espanya per a embarcar en els sudit vaixell cap a Algeciras on desembarcaran les tropes del batalló de Reus per a dirigir-se a Sant Roc.

DETENCIO IMPORTANT

Ahir fou detingut Lluís Arche Lach, de 26 anys, natural de Calonge, habitant en el carrer de Salvadors, núm. 7, el qual arribà de França el dia 7 del corrent, on havia marxat en setembre passat.

Aquest individu perteneixia al Sindicat Unió des de la seva fundació, havent sigut detingut dues vegades per suspensió de garanties.

Pregué part en la batalla campal del carrer de Sant Ramon en la que moriren dos guardes de Seguretat, aixicom també prengué part en un altre atemptat contra un del Sindicat Lliure, per lo qual cobrà 50 i 55 pessetes respectivament.

ENTERRAMENT

Aquest matí s'ha verificat l'enterrament del que era quefe de la minoria radical de l'Ajuntament de Barcelona, senyor Josep A. Mir i Miró.

són justos en els preus que demanen, per a efectuar la venda de llurs immobles.

La Companyia, a l'empar dels preceptes vigents i dels acords consistorials, començà les obres i les anava continuant segura de que tenia establert un contracte amb l'Ajuntament que relacionava molt bé els interessos d'ambdues entitats i en aquesta situació, el Butlletí Oficial anuncia la relació de propietaris afectats, tots els quals, a pretext de que la Companyia no els abonaria el valor de llurs finques presenten un projecte de ferrocarril subterrani i s'oposen a l'ocupació de llurs finques, desconeixent, al meu entendre, l'alcanc del dret que tenien d'allegar raons poderoses contra la necessitat de l'ocupació de llurs propietats i no el de pretendre un canvi absolut del traçat.

I és en aquest moment, en que l'Ajuntament, oblidant llurs compromisos, canvia de conducta i per alguns regidors, el projecte subterrani presentat per propietaris afectats, és aixecat com bandera de combat i es van propalant notícies i més notícies, que tots els regidors deuriem desmentir no sols per a vetllar per nostre personal prestigi, sinó també pel de la Corporació que junts formem.

L'acord d'aquesta municipalitat de data 4 de març de l'any 1920, ratificat en entrevistes celebrades per la Comissió de Foment, trassà la línia de conducta de l'Ajuntament i en aquest acord pot veure's el convenciment que tenim tots de la gran utilitat que ens anava a reportar el projectat ferrocarril i la necessitat apremiant de donar el màxim de les facilitats a l'empresa constructora, i en tant és així que s'accedí en un tot, al que demanava aquesta empresa. I si bé és veritat que un de dits acords diu: Disposar el convenient per a que a la sortida de nostra ciutat s'evitin els passos a nivell; no es refereix a les dues carreteres, sinó als que podrien haver el dia de demà, amb l'urbanització del que avui són camps.

Cal llegir la comunicació de la Companyia originadora d'aquest acord, l'esperit conciliatori que informa el dictamen de la Comissió de Foment i el propi acord, per a convencer's de que sigui l'Ajuntament que condiciona llur actuació quan tracti d'obrir carrers en la part no urbanitzada de la ciutat.

Al meu entendre, tenint en compte tots els antecedents de la qüestió, nosaltres sols podem condicionar l'actual traçat, reclamant d'acord sempre amb la Companyia quantes mesures siguin conduents per a evitar en el possible el major nombre de perills i mai mantindre'ns en una actitud de contradicció i que podria donar per resultat que l'empresa constructora, fixés la parada del ferrocarril fora de la ciutat amb el que causarien grans perjudicis a aquesta, responsabilitat que jo, per la meua part, vull salvar.

Acabà reclamant molta serenitat i excità al zel de la Comissió de Foment per a que s'atengui a tot l'ocorregut i salvi els obstacles que dificulten l'entrada del ferrocarril fins al centre de la població.

Clutadana

Els goços que es perden i els que s'haurien de perdre

Llegíreu molt sovint en la premsa local que s'ha perdut un goç (que és blanc o negre, amb clapes o sense clapes, amb orelles tortes o amb orelles dretes) quina devolució serà gratificada. Hem observat que els goços de Sabadell es perden amb una facilitat extraordinària, car els anuncis a que més amunt fem referència, els podem llegir tots els dies de l'any. O la població canina sabadellenca és excessivament nombrosa, o els nostres goços, al revés de la majoria dels seus semblants, no saben tornar a casa així que van un xic més enllà de la Creu-Alta.

Fins ara els anuncis que es referien a la pèrdua d'un goç, ens havien fet molta gràcia. Els anunciants — que, naturalment, escriuen en un moment de desesperació — fan gala generalment d'un argot especial que enterneix i s'esforcen per a donar el retrat exacte del goç extraviat. Totes les seyes hi són detallades i sense gaires retòriques. Però la flor natural d'aquesta literatura, el campionat de l'anunci sobre la pèrdua dolorosa d'un ca, li correspon per dret propi a l'amo d'un goç i autor d'un anunci publicat el proppassat dijous en un periòdic de la capital. Ens limitem a reproduir les últimes paraules, que deien textualment: "Se agradecerá y gratificará la devolución a quien lo haya

encontrado. Es de advertir que el perro muere a toda persona que no le sea conocida". Es d'agrair la sinceritat de l'anunciant, però, amb aital advertiment estem segurs que la devolució no deurà tenir efecte.

Es desprèn de tot això que venim comentant, que els goços que constantment es perden podrien formar tot un exèrcit; més a pesar d'ésser tants, nosaltres hem de confessar que encara són pocs. Estaríem molt contents que es perdessin la meitat dels goços de Sabadell i que ningú pogués mai trobar-los, car tothom haurà pogut veure anant pel carrer, i especialment a l'hora en que passa l'escombriaire — sempre s'esgarria algun ós mal endressat — que el contingent de goços és excessiu, i el conjunt de tants goços és quelcom repugnant que no pot tolerar una ciutat com la nostra, que es sent orgullosa d'ésser de les primeres de Catalunya. Sòrt que la majoria són peteners inofensius. ¿Què passaria si fossin com aquell que *muerde a toda persona que no le sea conocida*?

UN CIUTADA.

La tercera exposició d'En R. Duran Camps, a Barcelona

Aquest nostre artista assoleix cada dia i gradualment un sentit més complet del seu art que, sien els conençaments produïa en les ànimes balbes un arronçament d'espatlles denotant incomprensió i desconfiança, ara, en canvi, fa obrir els ulls àvidament i fa néixer cent confiaments d'un avenir triomfant.

En els primers estudis d'En Duran Camps, entre mig de les indecisions i humilitats, era fàcil de trobar-hi alguna intrepides pictòrica que feia néixer un somriure agre-dolç. Aquell era un mal camí que ell ha deixat amb tota consciència per anar-se enfilant amunt i amb pocs crits, i fer, com ara fa, composicions d'una total intensitat que ell en diu "estudis", no sabem perquè, i que nosaltres, per la flama creadora que les ha abrandades, per la consistència estructural que obtenen, per la riquesa de matisos que encloren, les conceptuem, sovint, com a obres en plenitud.

Aquestes qualitats, que són vives en la pintura d'En Rafel Duran, han estat nades per la potència sensible que l'artista porta dintre seu i que li fa transformar tot el que veu en pintura, color i expressivitat plàstica, i fa que tot dansi davant dels seus ulls amb un ritme franc del qual cada dia en va guanyant el secret, apreciament l'harmonia dels conjunts fins al confí, deslliurant-se del fragment, dels quatre pams de natura violada i bonicòia que constituï la seva primera il·lusió, mateix que els lletons que tota la seva glòria humil consisteix en el queixal de bacallà capçat de plata i amb uns petits picarolets sense sonoritat.

L'actual tercera exposició, dona idea del pintor que està completant-se, nascuda aquesta per un albirador desèiximent de tiranies i, també, per la normal adopció d'una tècnica plasmadora; ens referim a aquella desdenyosa fugacitat de la pinzellada que no precisa una forma però que en fa viure cent d'ocultes. Aquesta agilitat graciosa i aquella infinita gamma de tonalitats grises que ell se sap "inventar" tan bellament, donen una inconfusible distinció de senyoria a les seves obres que queden gentilment airejades, fines i suaus i netes com una patena i on tots els paisatges que s'hi representen conviden a fer-ne un sojorn de repòs i contemplació.

ORIFLAMA.

Associació de Música SABADELL

INAUGURACIO DEL TERCER CURS

Quartet Wendling

Demà dilluns

Teatre Principal

a tres quarts de deu de la nit

Exclusivament pels socis

Estrofes al vent

En el fontinyol

Sota el marge i la bardissa de la font de la Salut, passarem l'hora feliça sens traït.

Som donats a la natura i al brunzir de l'oratjol i sentim goig i fretura sota el sol.

Una mà tota feïnera ens serveix el berenà i la joia es reverbera més ençà.

Silenciosament la tarda fuig manyaga i vacil·lant i una mica de basarda ve deixant.

I l'amic mira la lluna que s'enfila lentament i a la font posa tot d'una fills d'argent.

La paraula esdevé clara a l'inici de la nit i el record plaent amara l'esperit.

Dins de l'hora fugitiva hi ha la gràcia d'un moment que cap cosa la fa esquiva ni absent.

Quan la gleva s'ha fet bruna, Teresina amb goig somriu perquè dalt del cel la lluna també riu.

Ramon RIBERA.

L'enlla

Demà a la nit la ciutat de Sabadell oferirà davant de Catalunya un nou exemple de la seva alta vigorositat, empenyent, vers on lluen esplendorosos els més grans ideals, aquesta petita monjoia que es diu "Associació de Música" i que per gràcia de la ciutat ha esdevingut escola de ciutadans.

La nit de demà serà — o, amics! — un moment de felicitat. La ciutat es trobarà bé. Serà feliç. I posant-se el vestit de les grans festes sortirà al carrer i s'aturarà amb la nit. I aleshores serà feliç. La nit de demà, si escolteu bé començarà amb un respir i terminarà amb una cançó: i el respir i la cançó seran no ja un ressò per la ciutat, sinó la seva veu nova, la veu de la ciutat tota transformada. Serà tan potent aquesta veu, tan rica i exhuberant que ho fendrà sempre tot i volarà per damunt de tota cosa.

I això serà, perquè, tantmateix, ja és arribada l'hora de que així sigui, de que així pugui ésser. Que ara ja no hem d'anar a l'eixida a cantar ni al carrer; ara ja podem cantar lliurement a dintre de casa i a tot pler. Som nosaltres els que vivim en ella i podem cantar-hi si volem, sense que ens hagi d'esporugir ni capficar cap veu estranya ni cap renc vulgar ni cap rutina. I si el cantar ens plau, cantem i que el ressò de la nostra cançó apugui amplemment totes les sorolls i els crits d'impotència i de fracàs.

Aquesta inauguració de curs ve a demostrar-nos com d'una manera normal, clara, metòdica, tot ideal s'ha de triomfar i desenrotllar-se.

Heu's aquí la nostra "Associació de Música" que de tant temps era esperada per tots nosaltres: va haver-hi un moment que no vàrem esperar-la, que vàrem posar aquest nom damunt uns quants llavis i ja ho veïeu: el bes va fruitar d'una manera immediata. Impetuosament sorgia l'Associació i es veia presa per tots els cantons de la ciutat.

I es descorria de seguida ràpidament, el primer vel que la cobria i així naixia el primer període de la seva vida, període inicial que ha durat fins ara, constituint tot aquest temps la iniciació de l'Associació de Música.

Però calia retenir per adonar-nos-

en ara, com, en anar-se descorrent aquell vel, s'estirava tan fort, es feia amb tanta voluptuositat, que els mateixos plecs ja donaven "una forma" a la minsa creació, i com quan es desfeia — quan es desfà avui — l'últim doblec i ens donem compte de la seva fragància i de la seva bellesa i meravellant-se'n hom ha dit valent-se'n: "això sí que és organització". Però aquest hom no érem pas nosaltres que sabíem que abellits per aquell anterior descobriment calia ara afanyar-se a agafar rient el cap d'amunt del segon vel per apendre amorosament tots els secrets de la "organització".

Es, doncs, aquest nou període en que ara anem a entrar, període d'organització. Suara tenim ja feta l'Associació. Ara la anem a organitzar. Demà anirem amb ella arreu del món. I, al capdevall, serà Sabadell qui guanyarà la més grossa victòria; curarà de la seva responsabilitat demà passat.

Era el primer any que dèiem: Associació... Associació... Venia el curs passat, i repetíem: música, música i música. Aquest any ajuntem els dos mots.

Ens faltaria només, en acabar aquest curs, posar-hi el punt. I aleshores serà quan podrem separar-nos una mica i contemplar un xic emocionats i amb la pell de gallina com caminarà per damunt de les ones tota sola d'una manera majestuosa, auriolada de la seva pròpia llusor.

Es aquesta, doncs, la importància que té per la nostra ciutat la diada de demà i caldria que tots els ciutadans hi paressin compte: "això que passarà demà" molts no sabran què és ni sabran si donar-hi importància. Però tant si s'hi dona importància com no, aquest esdeveniment no deixarà de passar ni minvarà la seva valor.

Es clar que el màxim ideal fora que la ciutat en pes escoltés demà el bleixar de la nit, però, no podem pas exigir més del que hauríem aconseguit fins ara: Procurem entre tots que sigui prompte realitat aquesta nostra il·lusió d'aquesta hora i acontentem-nos amb oferir-nos les nostres mirades, ben amorosides, recordant tot aquest camí gloriós que ara se'ns presentarà a la vista novament, reunits tots nosaltres, car obligats som nosaltres a permanèixer ben apartats materialment del Teatre Principal, complint un deure en llunyanes terres.

Francesc TRABAL.

Cròniques d'art

EXPOSICIO LLORENÇ LLADO

Ens plau moltíssim consignar aquí el falaguer triomf artístic assolit a Gijón per nostre compatriota el notable pintor En Llorenç Lladó i reproduir el breu, però concient estudi crític que el senyor Lavilla li dedica arran de la seva exposició de quadres rescentment inaugurada en l'Ateneu Gijonés:

"La anunciada inauguración de la exposición de cuadros del notable pintor Lorenzo Lladó, tuvo lugar ayer a las siete de a tarde, en los salones del Ateneo.

Ante numerosa concurrencia, nuestro querido compañero de redacción, Ignacio Lavilla, hizo la presentación del artista, leyendo un breve y bien escrito trabajo, en el que dedicaba un recuerdo a las gloriosas épocas pasadas en los Museos, y justificaba la razón de ser de los inspirados artistas antiguos en las facilidades que prestaba a éstos la aristocracia, en todo orden de cosas: ya con su apoyo material, ya siendo el origen de un ambiente de intensa vida espiritual y romántica, que formó y moldeó sus temperamentos.

Explica en la falta de motivos actual, el constante deseo de renovación de los artistas, que amoldando el natural a su temperamento, y sublimizándolo con una visión nueva, consiguieron aun sacar adelante triunfalmente modernas escuelas, orientadas

en procedimientos intrépidos de técnica.

Se refiere al impresionismo, atribuyendo esta propiedad al pintor Lladó, cuya característica es la eliminación del detalle pueril, para prestar atención solamente al acorde general.

Esta simplificación de técnica en el pintor, estima que es una virtud por la cual la impresión del artista ante el paisaje, llega más pura al público, y haciendo resaltar la característica apuntada en os cuadros que figuran en esta exposición, hace ver el desenfado con que se han resuelto en ellos todas las dificultades, diferenciando con justeza los valores, e infundiendo al paisaje toda la frescura del natural.

Hace resaltar la predilección del artista con los jardines, y dedica un estudio a los que presenta en esta exposición, algunos de los cuales han conseguido recompensas en exposiciones nacionales, extendiéndose en apreciaciones acerca de la obra de Lladó en general.

Termina ponderando el sacrificio que supone la adopción de procedimientos nuevos, en estos momentos de palmaria decadencia espiritual.

Al terminar Ignacio Lavilla su brillante trabajo, el público premió su labor con grandes aplausos, y después recibió muchas felicitaciones.

Figuran en esta exposición de Lladó un considerable número de cuadros, con la característica apuntada por nuestro compañero Lavilla en su trabajo, y de gran belleza.

Multitud de apuntes y notas de color presenta también Lladó, y todo ello tan admirablemente visto e interpretado con tan exquisito gusto, que el público que asistió al acto de anoche, que en su inmensa mayoría desconocía la obra de Lladó, quedó sorprendido ante las muchas y muy buenas obras que comprende esta exposición.

Auguramos al pintor Lladó un resonante éxito, que ha de llevarle a ocupar el puesto que merece entre nuestros artistas contemporáneos."

Foment de la Sardana de la Joventut Nacionalista

A fi de que els nostres llegidors puguin fer-se càrrec de la importància que assolirà la ballada de sardanes que tindrà lloc a les onze d'aquest matí en l'envelat que hi ha aixecat en el pati del Bar Imperial, publiquem a continuació la llista de les sardanes que executarà "La Principal del Vallès", i que són les següents:

"Les nostres flors", Estela; "Continuïtat", V. Bou; "Margaridó", Molins; "Cor juvenivol", C. Soler; "Tea resina", Saderra; "Sota el Montseny", Grau.

Les sardanes que figuren en segon i quart lloc són primeres audicions per "La Principal".

Els preus que regiran per al dia de avui, són 65 cèntims l'entrada amb timbre comprès, pels homes no socis del Foment i 25 cèntims cada seient.

Els associats del Foment de la Joventut, tindran dret a l'entrada franca exhibint el carnet que acrediti llur qualitat de soci.

Desitjós l'esmentat Foment de que s'aferrin entre els seus associats aquells vincles d'amistat i bona companyia tan necessis per a la prosperitat i bon desenrotllament de les societats i a la vegada per a obsequiar com és degut a les senyores i senyorettes associades seves, ha organitzat, per a celebrar-la el prop-vinent divendres, dia 28 del que som, una festa de caràcter íntim a la qual podran concórrer únicament els seus associats.

La festa consistirà segurament en una esplèndida castanyada i demés amb una audició de sardanes de caràcter reglamentari, o sigui absolutament gratuïta per als socis del Foment.

Tots els associats que vulguin al·listar-se, poden passar per la Secretaria de l'entitat, on se'ls donaran tota mena de detalls.

= DINER, en deixaré a qui ofereixi garanties. — Procuraduria Gambús,

Esports

CONCURS "FOMENT FUTBOLÍSTIC"

Heu's-aquí una nova que estem segurs que causarà completa satisfacció a tots els aïmants del futbol i en particular als clubs no federats, donat al fi que desinteressadament persegueix.

Uns entusiastes futbolmens, desitjosos que aquest noble esport, tingui a Sabadell una nodrida i acensada representació, que el foment i el practiqui en tota l'escala, ha organitzat aquest concurs, amb la completa convicció de que és en bé del futbol sabadellenc.

Per a que resulti del tot interessant, s'han ofert dos premis consistents en dotze magnífics i elegants rellotges-pulsera, qual donant prega que es respecti l'anònim, i dotze artístiques cigarres, donatiu del senyor Joan Bonet.

La inscripció per a pendre part en aquest concurs, quedà oberta el dia 19 proppassat, havent-hi ja inscrits els clubs Espanya, La Falç i Hispania, tots d'aquesta ciutat, car es reservat exclusivament als equips sabadellencs no federats.

Els partits seran matinals, a excepció dels que es puguin celebrar a la tarda, havent cedit galantment el camp, per a la celebració dels mateixos, l'Atlètic d'aquesta ciutat.

Els organitzadors, inviten, per mitjà del present, als clubs sabadellencs a que contribueixin amb llur equip, a augmentar l'èxit que ve tenint tan lloable iniciativa.

Les bases i demés detalls, els donaran la Comissió, que ha establert son domicili en el primer pis del Cafè Camps, tots els dies de sis a set de la tarda, fins el dia 25 inclusivament, que és el fixat per al tancament de la inscripció.

J. A.

"Acció ciutadana"

Un gest noble i d'alta significació espiritualista acaba de comprovar aquesta institució que demostra palesament amb quanta simpatia i identificació és vista la seva obra humanitària.

Els mestres donya Carme Simó i don Enric Casassas, que regenten les Escoles Nacionals de nenes i nens del carrer del Jardí, varen iniciar entre els seus tendres deixebles una subscripció per als nostres germans sabadellencs mobilitzats i quin total de 41'45 pessetes, en sentides comunicacions els esmentats mestres han posat a la disposició d'Acció Ciutadana per ésser així la voluntat dels seus educants.

Al fer públic aquesta manifestació d'humanitat i patriotisme, esperem que la ciutat nostrada pendrà bona nota de l'actitud noble dels esmentats mestres i per a que perduri l'agraïment de les famílies que rebran amb goig el fruit d'aquesta iniciativa.

Acció Ciutadana, per mediació de la benemèrita Junta municipal de Beneficència està fent els treballs necessaris a l'objecte d'habilitar com més aviat millor l'Hospital Nou a l'objecte de que puguin arribar ferits sabadellencs puguin hospitalitzar-se convenientment.

El doctor Albert Sala, especialista de les enfermetats dels ulls s'ha ofert a Acció Ciutadana per a quan sigui necessari, i cuidarà gratuïtament als malalts i ferits sabadellencs subjectes a la seva especialitat.

SANTORAL

Santa Maria Salomé de Jerusalem.

Associació de Música

SABADELL

INAUGURACIO DEL TERCER CURS

Dilluns., 24 d'octubre de 1921
a tres quarts de deu de la nit

Quartet Wendlign

DE STUTTGART

Teatre Principal

Exclusivament pels socis

CRONICA

Econòmiques

Atenent a les indicacions dels elements que concorren al Mercat de Llanes, la seva Junta Administrativa ha cregut oportú ampliar els dies assenyalats per a les contractacions privades, reduint en canvi, a una hora la duració de les mateixes.

A tal efecte, ha disposat que les operacions privades, que venien efectuant-se els dimarts i divendres de 10 a 12, tinguin lloc, des de la pròxima setmana, els dilluns, dimecres i divendres, de 11 a 12 del matí.

Sabem que la majoria dels nostres fabricants i comerciants, en el desig d'impulsar la vida del Mercat i donar-li la deguda expansió en benefici de tots els factors que la integren, han firmat un compromís mitjançant el qual s'obliguen a partir del pròxim dilluns, dia 24, a assistir al Mercat tots els dies establerts per a fer-hi les respectives operacions de compra-venda.

= ASSUMPTES MILITARS. — Ingress en Aviació, mecànics, fusters, etcètera. — Practicants de farmàcia, odontòlegs, veterinaris, auxiliars, etc. — Oficials de complement. — Expedients, pases, etc.— LEYES, S. A. — Plaça Major, 4, Telèfon 1185. — Dijous i dissabtes.

Musicals

En reanudar-se els concerts iniciats per varis socis del Centre de Esports, el passat dimarts, el saló de l'Euterpe, destinat a l'efecte, es vegé invadit de una selecta concurrència.

El Quintet Imperial executà un programa escullidíssim, essent digne d'elogi la execució de totes les composicions, entre les quals mereixen especial esment la dansa "Philemon et Baucis", de Gounod; la selecció "Lohengrin", de Wagner; "L'Adieu", de Schubert, i "Patrulla L'amesa", de Lincke.

Com de costum, el concert acabà amb l'execució d'una sardana.

= La casa Ferran Gausente posa en coneixement dels aïmants de l'òpera que tenen gramofon, passin en el seu establiment, Rambla, 32, a sentir la col·lecció completa en 15 plaques de la òpera "Bohème", cantat per eminenències, a un preu mai vist, o sigui a preus de couplets. Aquesta col·lecció va arxivada en un volum especial i un llibre de l'argument de l'obra. — Representant d'aquesta cèlebre marca "La Voz de su Amo".

Generals

Recordem a tots els patrons que tenen afiliats llurs obrers en el Règim de Retirs, que avui, de dos quarts de deu a dos quarts d'una i de tres a sis, els empleats de la Caixa de Pensions procediran a la liquidació de les quotes en les Oficines de la Federació Patronal, instal·lades al carrer del Doctor Sardà i Salvany, 30, principal.

A primera hora de la matinalada de ahir morí a Barcelona el cap de la minoria radical d'aquell Ajuntament, don Josep A. Mir i Miró.

Encara que afiliat al partit radical, el senyor Mir i Miró fou sempre un excel·lent català, per quin motiu la seva mort ha produït general sentiment en la veïna capital.

= J. BAYO. — Molles per telers, corretges, tacos i tiratcos. — Margenat, número 1, i Ronda Ponent, 8. — Telèfon 323.

L'Associació de la Premsa, ha tingut la iniciativa de publicar, dintre el proper any 1922, un esplèndid llibre artístic que podria molt bé titllar-se "Llibre d'Or de Sabadell", i que serà un veritable historial del Comerç i de la Indústria sabadellenques, a l'esem que un luxosíssim anunciador permanent en totes les manifestacions, presentat amb la riquesa i bon gust que els avenços de la tipografia permeten.

Aquest llibre, ricament enquadernat, que constarà d'unes 300 pàgines aproximadament, contindrà tota mena de detalls referents a la vitalitat de Sabadell en tots els seus diversos aspectes, avalorats amb les firmes de més reconeguda solvència i anirà il·lustrat amb magnífics gravats de colors que farà sigui un llibre esplèndid, agradós de fullejar i indispensable per a conservar, resultant, en conjunt, una obra de gust exquisit, digna de la entitat iniciadora i a la vegada de Sabadell i dels seus anunciants.

= PASSATGES PER A AMERICA — Informació gratuïta. — JOAQUIM MAMPEL (carter). — Carrer de Mina, 28.

= SABO CARME - GUIDOR. — Indispensable a tota toilette elegant.

Demà, diumenge, a la tarda, en el teatre de l'Acadèmia Catòlica es celebrarà una escollida funció, quarta d'abonament, representant-se la xistosa comèdia en tres actes, de Josep Feliu i Codina "Cofis i mofis", essent interpretada pels senyors Penalva, Canet, Palat, Rocabert, Crespi i Puig-martí.

Queda obert el despatx d'entrades, en el lloc i hores de costum.

= PER 125 PESSETES venc una bicicleta en bon estat. Per 130 venc una gramola nova, amb tres plaques. — J. UTESA ROCA, Zurbano, 25.

= CASA BAYO. — Instal·lacions de calefacció central.

Les darreres notícies rebudes de Poble de Segur són de que ha sofert un lleuger retrocés en la seva malaltia, l'alcalde de Terrassa, senyor Soler.

No obstant, sembla que la contrarietat no és greu, i que el curs de la malaltia continuarà altra vegada el satisfactori com fins ara.

= LOCAL planta baixa en punt cèntric, propi per bar, es necessita, o es compraria un bar-taberna. Escriure sota les inicials A. P. en aquesta Administració.

= ASCENSARE o vendré 300.000 pams de terreny a bon preu. Informaran: Margenat, 1 i Ronda de Ponent, 8. — Telèfon, 323.

Heu's-aquí el programa de la Festa en honor a la Verge de la Salut, que es celebrarà demà, a càrrec, com tots els anys, dels veïns de l'extrem baix de la Rambla, essent aquest el 67 aniversari de sa fundació.

A dos quarts de nou del matí: Sortirà de l'Avinguda de Joaquim Costa la Comitiva en direcció al Santuari de

la Salut, acompanyada de la Banda Municipal d'aquesta ciutat.

A les nou, missa resada en el Santuari.

A les deu, Ofici solemne cantant-se una inspirada missa del mestre Perrossi. Serà celebrant el reverent tinent de la Santíssima Trinitat, En Baldiri Cardona, i predicarà el reverent doctor don Josep Guàrdiet, rector de Rubí.

Després de l'Ofici processó que recorrerà el "Pla de la Salut" cantant-se a l'entrar els goigs a la Verge.

A les dotze, Sardanes per la Banda. A les dues de la tarda, Gran dansa a l'aire lliure.

A les tres, sortida de la comitiva, de retorn a l'Avinguda de Joaquim Costa, on la Banda executarà un aïros vals a l'extrem del carrer.

Per a completar la festa, varis dels veïns han organitzat un ball de quatre hores, que començarà a dos quarts de deu del vespre, a l'envelat aixecat en el grandios jardí del Cine Imperial, i estarà encarregat el programa a la Banda Municipal.

= VUIT ANYS d'èxit acompanyen al Pilocarpol com a bon defensor del cabell, evitant la seva caiguda i estimulants llur reaparició. Es un preparat del farmacèutic en Francisco Sala, que es troba de venda a la farmàcia del doctor Argemí d'aquesta ciutat, al preu de tres pessetes.

Informació Telegràfica i Telefònica

Madrid, 21

PARLAMENTARIES

Durant tot el dia d'avui han estat objecte d'apassionats comentaris, els discursos que sobre la desfeta registrada en el Marroc en el mes de juliol, pronunciaren ahir en el Congrés els esnyors Lazaba i Solano, especialment el d'aquest darrer, que amb tan braó posà al descobert als que considerava culpables del desastre i les seves causes.

També és comentada la contestació del ministre de la Guerra, coincidint els comentaristes en que no estigué gaire afortunat.

Aquesta tarda es nota molta animació en la Cambra popular, en espera del que puguin dir els altres diputats que tenen demanada la paraula.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

El desptx oficial d'ahir nit diu així:

"Melilla. — La nit última foren tirotejades sense conseqüències les posicions de Atlaten i Esponja, així com també el blocus número 2 d'Atlaten.

Han arribat a aquest port, en el vapor "Jorge Juan", procedents de la zona francesa, on estaven refugiats, el caporal Manuel López Prada i els soldats Francesc Marin Prieto i Antoni Almagro León, tots pertanyents al regiment de Cerinyola.

Els combois a Tizza continuen efectuant-se sense dificultat.

Les bombes tirades ahir al zoco El Arbàa de Sidi-Da-Amú, van matar set indígenes.

Als territoris de Ceuta i Larache no ha ocorregut novetat".

CONTRA L'ESPECULACIO

El ministre d'Hisenda ha dirigit una comunicació al Comitè de la Banca Espanyola, cridant-li l'atenció sobre els estralls que està produint en l'economia espanyola la especulació de monedes estrangeres, principalment en marcs, s'està desenrotllant.

En dita comunicació el ministre demana que la Banca proposi mesures que evitin l'especulació, ja que en altre cas es veuria obligat a dictar dis-

=PAQUITA ESCUDER. — Professora municipal de tall i confecció. — Posa en coneixement de la seva distingida clientela, que des del dia primer del corrent mes té oberta la escola per a senyoretas. Lacy, 116. — Es tallen tota classe de patrons.

= CAMISES A MIDA. Confecció esmerada i la més moderna. Preus econòmics. — EL LOUVRE. Doctor Sardà (abans Rosa), núm. 7.

= POLVOS CARME - GUIDOR, frescs, adherents, exquisidament perfumats. Incomparables.

REGISTRE CIVIL

Inscripcions verificades durant el dia d'ahir:

Naixements:

Valentí Trapat Mañosa.

Defuncions:

Elvira Crous Serra, 57 anys, casada; Esperança Martínez Coll, 77 anys, vídua.

COTITZACIONS del dia 21 d'octubre, facilitades pel Banc de Sabadell:

Francs, 55'00.
Lliures esterlines, 29'80.
Lires, 30'25.
Dòlars, 7'55.
Francs suïssos, 138'00.
Corones, 0'55.
Francs belgues, 54'25.

posicion, s per greus que siguin, per a posar-hi terme.

Barcelona, 21

ESCORFOLLAMENTS

La policia efectua ahir a la nit escorfolaments en varis carrers del districte de l'Audiència. Per haver-los-hi ocupat armes de foc foren detinguts alguns subjectes.

NOU PROCESSAMENT

Pel Jutjat de Sant Feliu del Llobregat s'ha notificat el processament i presó sense fiança a Genar Minguet, en mèrits del sumari instruit per la troballa de documents del Sindicat Unió, a Hospitalet. Sembla que el processament obeeix a creure's que s'igué el Minguet el que portà la documentació a la casa del ceg, on la trobaren.

Darrera hora

Conferència de les deu de la nit

EN EL CONGRES

Aquesta tarda en el Congrés s'ha reanuat el debat sobre el Marroc, pronunciant un llarguíssim discurs el marquès de Viesca, ocupant-se especialment de l'assumpte responsabilitats. Acaba dient que es fa precis vinguí un estranger a organitzar-nos ja que les classes directores d'Espanya sembla que no ho sàpiguin fer. També ha parlat de les Junes de Defensa, havent-li contestat el senyor La Cierva. Després ha parlat el senyor Martí nez Campos, contestant-li també el ministre de la Guerra.

EN EL SENAT

Avui a la tarda s'ha discutit en el Senat el problema de les subsistències intervenint en la discussió el ministre d'Hisenda, senyor Cambó.

RUMORS

Es diu que les Junes de defensa han acordat concedir un termini de 48 hores al ministre de la Guerra per a que revoqui els relleus que ha fet de un general i dos coronels.

Imp. RIBERA - Doctor Puig, 34 - Sabadell

La comprensió del nostre problema

Malgrat les raons fonamentals que ens separa del programa dels socialistes espanyols, hem de reconèixer en aquests com als polítics que millor han sapigut comprendre l'essència del problema nacionalista català. Són els únics que han mantingut una posició fixa esguardant les aspiracions de Catalunya. Els demés, sempre han jugat de la manera més indigna amb els catalanistes, als quals només han afalagat quan els han vist deprimits o quan ha semblat que claudicaven, donant algun ministre al rei. En canvi quan Catalunya ha expressat clarament la seva voluntat, no han trobat paraules prou crues per a qualificar aquesta gosadia.

Un dia, En Besteiro s'aixecava al Congrés per a dir que Catalunya tenia dret a la lliure determinació. I això que estem cansats de dir-ho nosaltres, va caure com una bomba; va escandalitzar a tot el Parlament. Després de vint anys de catalanisme polític, aquesta afirmació era una novetat per a molts espanyols.

L'intel·lectual socialista Lluís Araquistain, sempre ha dedicat una atenció molt conscient al problema català. Rescentment ha publicat un llibre que es titula: "Espanya en el crisol", del qual reproduïm les següents ratlles:

"Cataluña pidió la autonomía en uno de los momentos más críticos para la España autocrática y feudal. Esto les pareció a muchos poco patriótico. En efecto era poco patriótico desde el punto de vista de la vieja patria estéril de algunos españoles; pero era patriótico desde el punto de vista de la patria ideal e inminente de los españoles sedientos de reforma y libertad. Lo anti-patriótico es colaborar a la perpetuación de España que tiende a decaer como Turquia y Marruecos; lo patriótico es precipitar por todos los medios, la ruina y desaparición de lo que haya muerto en España para que viva y se engrandezca lo sano.

Patriotas son Cataluña y todas las regiones que se despiertan y organizan para regirse autónomamente, ya que seguir como hasta ahora, unidas estrechamente al Estado central, incapaz de dirigir y aun de moverse al compás de las porciones españolas más vivas, es como vivir atado a un cadáver. Cataluña quiere romper algunas de las ligaduras que le atan al cadavérico Estado español. Eso prueba su vitalidad i su instinto de conservación... Unicamente, si las demás regiones imitan a Cataluña, es posible, desde el punto de vista del autonomismo, que la democracia y las libertades locales lleguen a ser patrimonio de la nación entera."

TEATRE EUTERPE

SELECTE PROGRAMA DE CINE I VARIETATS PER A AVUI

Estrena de la preciosa pel·lícula,

DEUDA DE HONOR

Exit de la gran cinta de sèries,

La dama gris

Luchoas de amor

Estrena del film còmic,

CHIRIBITO CAMPEON

Debut de la parella de balls internacionals,

Los Olaf

Debut dels artistes musicals,

The Chatam

Debut de la cançonetista,

TINA DESMET

Carnet de la setmana

ART

Avui sortirà el número extraordinari de "Garba" dedicat al malaguanyat Joaquim Folguera.

Demà passat, un públic selecte i escollit, retrà tribut d'admiració als notabilíssims professors que componen el celebrat quartet Wendling, de Stuttgart.

A Barcelona, nostre compatriota R. Duran i Camps aconsegueix un nou triomf amb motiu de la seva meritíssima exposició de pintures.

I era ahir que tot Sabadell hominativava al seu artista predilecte que és a l'hora el fotògraf admirable i l'artista incansable: Vilatóbà.

I altres artistes, joves alguns, en la plenitud de la seva glòria altres, han sigut o seran festejats per la seva ciutat que al retre tribut de fervorosa admiració, aconsegueix una missió enlairada i espiritual que la dignifica i ennobleix.

Ve a tot això per a parlar de l'obra que aquest estol d'esperits selectes s'han emprès a l'edificar el seu hostatge social que esdevindrà un bell casal de fantasia.

En aquelles tradicionals voltes de can Oliver, es treballa febrilment per a convertir aquell local en digne casal dels nostres artistes, arranjant-lo amb gust exquisit i quina inauguració serà un meravellós oferiment de delictances espirituals.

Nosaltres, que sentim la fretura del desvetllament artístic de la ciutat, ens plau i ens meravella tot el que per a la seva propagació es fa i es pugui fer.

Que l'art arrel, s'escampi i triomfi amb tot el seu vibrant esplendor per a que ell posi un xic de llum en aquesta abrumadora prosa que ens enrotlla. Pensem que no tan sols de pà viu l'home.

SONATA

ADAGIO

Hi hagué un jorn en què un prodigiós artista de nostra terra — fent de la filosofia matèria i de la literatura forma — modelava l'estàtua arquitectònica de la dona catalana.

Passaren els dies, i aquest mateix artista ens ressenyava el discurs que pronuncià un ideal professor en l'obertura de curs de la Universitat d'Eulloc.

Era la Ben Plantada aquella gentil donzella que aspirava l'essència nostra per exaltar-la en un humil poblet marí, per al·lisonament dels homes, i, àdhuc, per al·lisonament d'aquelles de nosaltres poc perfectes en elegàncies i civilitat.

Era aquella oració d'obertura de curs un just comentari a les aristocràcies. "En el problema de l'aristocràcia i de la societat dels iguals — deia l'ideal professor — les dificultats i divergències no poden néixer d'altra cosa que de la fàlsid de resoldre'l", i parlà de les aristocràcies de la força, de la intel·ligència, del gust estètic o de l'elegància. Cadascuna d'aquestes aristocràcies suposa una selecció en menyspreu de les altres. Però hi ha una mena d'aristocràcia — afegia — que és superior a totes aquestes, i és l'"aristocràcia de l'obra ben feta".

MINUET

D'aquesta aristocràcia, de l'aristocràcia de l'obra ben feta, ving avui a parlar-vos, dones amigues meves.

I us en parlare, també, amb motiu d'una obertura de curs.

La nostra Associació de Música ens donarà dilluns el primer concert del seu tercer curs; i de pensar-hi solament, el nostre esperit tremola de joia, bo i remembrant les hores de goig intens i serè que l'Associació ens ha procurat. Que al contemplar l'obra

realitzada per aquesta entitat venen a la pensa aquells sentiments d'aristocràcia. Perquè a aquesta obra no li escapen pas isolats els qualificatius de gran, de cultural, de cívica, sinó aquest altre tan humil que els enclou a tots: "obra ben feta". Car l'Associació, des dels seus començaments ha tingut cura de tot detall, de tal manera que jo ara gosaria a dir que no han estat pas els escollits concerts realitzats allò que li ha merescut els elogis d'arreu de Catalunya, i àdhuc de fora de Catalunya, sinó la manera de presentar-los. Recordem aquella disciplina model de la puntualitat i de la porta tancada durant l'execució de les obres. Evoquem la seriositat en la distribució de les invitacions, exclusivament per als socis. Fixem-nos en la pulcritud, en el gust elegantíssim, d'edició d'invitacions, programes i cartells, ben sovint abalats amb boixos exquisidíssims, i en els facies guiadors, que en la majoria dels concerts acompanyen el programa, correctament escrits, fugint de l'anarquia ortogràfica i subjectant-se com enlloc més de Sabadell a les normes de l'Institut d'Estudis Catalans, redactats sempre amb tati. Valorem encara la cura posada en la confecció de programes i la discreció del marc en que es situen els concertistes. I veurem que es crea en cada audició un ambient de cosa "ben feta".

I dintre d'aquest ambient tot el demés són conseqüències: nosaltres mateixos ens sentim suggestionats per ell i guardem — gairebé inconscientment — aquell silenci religiós que ha merescut tants elogis de tots els executants pel nostre públic, que sap tan bé escoltar-los; aquell silenci que ha fet néixer l'amor, entusiasme i veneració pel públic nostre a aquella artista genial que inaugura l'Associació i que arreu a on va en fa un panegíric, la Wanda Landowska.

Per una Associació de Música és cosa extraordinària. Que sigui "ben feta" és la valor que té la de Sabadell.

Així, la selecció dels concerts és conseqüència de l'orientació presa, i ja no caldrà parlar-ne; oi més quan ja altres plomes millor trempades que la meua, des d'aquestes mateixes columnes n'han parlat ben justament.

SCHERZO

Sabadell, però, ha correspost a la seva Associació de Música? No sabria contestar categòricament.

Els homes posen sí; millor: els homes sí, indiscutiblement. Però les dones no gaire.

I això que si la Associació de Música hagués estat fundada quan existia encara la Ben Plantada, estic segura que entre les seves capdals necessitats hi fca afegida aquesta: "Assistir als concerts de l'Associació".

Però — sempre el però de totes les coses — moltes de les dones de Sabadell ignoren encara que l'assistència als concerts esdevingui una necessitat per elles.

I si fos?

Quí sap. Algunes potser si que acostumades a l'entada gratuïta a molts espectacles troessin enutjós — o, millor dit, injus — el rebut mesal.

Jo els diria: les que així pensessin que justament aquesta és una de les coses ben fets", i millor ben fetes de l'Associació perquè és el reconeixement de la ciutadania de la dama, la nivellació dels drets i dels deures. I consti que no oc pas sufrageta.

I aquelles tres que en aquesta qüestió amb in convenen, i que no obstant no són de l'Associació poquent esser-ho jo els diria que cometen un crim d'lesa feminitat, car si la dona va ésser creada per servir de companya a l'home i per que fos el seu complement, també ha d'ésser el complement de la cosa humana que vulgui ésser perfecta.

I si a l'Associació, que és "ben feta", per arribar a perfecta li manca llur concurs, no poden en cap manera negar-li-ho.

Mes ja he dit abans que per les dones era una necessitat, i vull encara insistir en aquest concepte.

Quina dona no té necessitat, per ésser "dona", de que la seva vida sigui presidida per l'harmonia i l'elegància?

I la Música, tal com la dona l'Associació, no és res més que un comprimit d'aquestes dues substàncies que se ens entra per l'orella. He dit tal com la dona l'Associació, perquè tots els remeis s'han de saber aplicar; i en el "minuet" crec haver-vos demostrat palesament que l'Associació sap fer bé les coses i suministrar aptament la música.

I ara que parlo d'elegàncies se m'acut una idea.

Perquè les dones de Sabadell que assistim als concerts no podem fer, no hem de fer, com les dones de tot arreu, que escolleixen per aquell dia son millor habillament?

FINALE

Quan les dones sapiguem respondre totes amb la nostra cooperació decidida a l'obra de l'Associació, hauréu posat el nom de Sabadell entre el de les ciutats d'Europa. Cal només el nostre ajut.

Penseu que amb l'Associació de Música Sabadell ha donat un gran pas. I penseu encara que hem d'ésser nosaltres les que hem d'esperonar als homes per tota obra, perquè ells — malgrat llur orgull — són pobres nins que s'han d'emparar sempre amb les nostres falldilles.

Maria del Angels FALGUERA.

"Garba"

Avui surt el número extraordinari de la revista "Garba" dedicat a la memòria del malhaurat Joaquim Folguera. Heu aquí el sumari:

Paissatges espirituals: La immaterial companyia, Oriflana; De la vida i de la immortalitat de Joaquim Folguera, Josep Cardona, pvre.; Revivint amb En Folguera, J. M. López-Picó; Al jove poeta, Jordi Anglada; A l'autor de "El poema espars", Ferran Riudor; El poeta de la sinceritat, Carles Riba; Joaquim Folguera aco-blador de valors, Lluís G. Pla, pvre.; Joaquim Folguera, Joaquim Pellicer i Camacho; eVnturosa consolació, L. Bertran i Pijoan; Cançoneta del record, Domingo Juncadella; El bell moridor, R. Rucabado; Joaquim Folguera, poeta, Joan Arús; Record, F. de P. Bedós; El malalt que esdevingué poeta, Joan Trias Fàbregas; Joaquim Folguera, amic espiritual, Claudi Rodamilans; La crítica literària i En Folguera, Esteve Serra; En Joaquim Folguera i el Centre Català, Josep Marlet; A Joaquim Folguera Poal, Agnès Armengol de Badia.

Relíquies de Joaquim Folguera. A la mort; La llegenda; Carrer de l'amor; Dos fragments; Senyor, Set nyor... Cançó de la noia gentil.

El Junior de la Bona mort, Lluís Carreras, pvre.; A la memòria de Joaquim Folguera, Armand Obiols; En Joaquim Folguera, ídol familiar, Joan Matas; Folguera en el que no féu, Francesc Armengol; Les dugues amors de Joaquim Folguera, R. Duran Camps; El Poeta, Josep Carner; Qui fou En Joaquim Folguera, Miquel Poal Aregall; L'Absent, present, P. Genari; Al cantor de l'oblit, M. Bellesguard; El llorer de Joaquim Folguera, Ramon Ribera; Vianant de trista via, Joan Montllor i Pujal; Joaquim Folguera, amic de les arts, J. Vilar Colomer; Remembrança, R. Calsals Peypoch; Joaquim Folguera, Ventura Gassol; L'obra començada, J. M. Castellet i Pont; Homenatge, J. Serracant; L'estela del poeta, J. C. A.

Una Missió oportuna

Ha passat aquella folla prosperitat que ens duia els diners a la butxaca amb poc esforç, que feia semblar la vida extremament fàcil i que fàcilment es malmetia en la disbauxa. Avui, l'enriquir-se és ja una tasca plena de dificultats, fora de l'abast general. Els divertiments i luxes s'han tornat per a molts records amargs. La tasca d'afanyar el necessari per a viure, per anar tirant, ha esdevingut una preocupació penosa, una lluita constant i anguniosa. Veieu el vostre negoci, el vostre càrrec, aguantant-se per un fil tant prim, que el cor se us sobressalta sovint, pensant que va a trencar-se.

Tant mateix, per això, el nostre cap és tornat més clar. Quantes experiències hem après! Quantes coses que en l'esbrogerrat optimisme de l'abundor ens apareixien d'un color, ens mostren ara el seu veritable tò!

Hem sentit parlar de la Missió i aquest anunci que en els temps d'abundor ens hauria tal volta fet arronsar les espatlles o fet somriure amb una certa ironia, avui, ens apareix digne d'atenció, com cosa seriosa. Per que comencem a tenir alguns moments de reflexió profunda i entreveiem que la vida té finalitats més altes que els divertiments i les comoditats. La raó més asserenada sent la necessitat de motius que justifiquen el viure escarrassat. Ja que les comoditats i facilitats d'una vida més o menys opulent es mostren tant esquerpes d'abastar, un hom sent la impressió de que tal vegada no és el fi de la nostra existència assolir-les, i ens sentim empesos a tornar a oblids motius morals.

Per això, al sentir avui parlar de la Santa Missió que es donarà pròximament a totes les parròquies de la ciutat, vesllum que ha d'interessar-nos vivament, que pot ésser per a nosaltres l'equilibrant de certes inquietuts, que pot apaivagar molts neguits, i que asserenent-nos amb la noció clara de les raons i motius del nostre viure i del nostre sofrir, pot orientar nostres ideals i les activitats totes a uns principis més alts, més reals, més aconhortadors.

Perquè aquest és precisament l'objecte de la Missió, aclarir aquestes obscures tendències cap a una vida més racional, més assenyada, engalzada a les finalitats definitives i superiors de la existència.

Foment de la Sardana de la Joventut Nacionalista

Tenint en compte que la ballada de sardanes que tindrà lloc demà en l'envelat aixecat en el pati del Bar Imperial, començarà a les onze en punt del matí, ha sigut pres l'acord d'ajornar per al diumenge, dia 30, la represa dels assajos de sardanes que varen començar el passat diumenge en el local social de la Joventut.

Tal com diguérem ahir, és "La Principal del Vallès" la cobla encarregada d'executar les sardanes que demà es ballaran en el lloc que més amunt indiquem; i a fi de que l'element sardanista pugui fer-se càrrec de que al confeccionar el programa s'ha procedit amb tota cura, basterà dir que figuraran en el mateix: "Cor juvenivol" d'En Claudi Soler i "Continuïtat" de En Vicens Bou, les dues primera audició per la nostra cobla, apart d'altres quatre sardanes que en res desmereixen de les anteriors.

La casa de les oorbates Camiseria Llobet

Redacció i Administració:
DOCTOR PUIG, 34
TELEFON 400
Tallers: Tipografia Ribera
Doctor Puig - Telefon 400
Número solt **10** cèntims

DIARI DE SABADELL

Avisos

I SA COMARCA

Notícies

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Sabadell, al mes 2 ptes
Fora de Sabadell, trimestre 7'50
Estranger, convencional

ANY III - NUM. 597

Diumenge 6 de Novembre de 1921

Esqueles mortuòries, Anuncis, Remittes i Reclams a preu segona Tarifa. — Anuncis i subscripcions de Sabadell i de fora, pague a la bústia. — Tota la correspondència al Director. — Els originals no es tornen, siguin o no publicats. — S'admeten esqueles mortuòries per a primera plana fins a les 5 de la tarda i fins a les 10 de la nit a la tercera plana

BUSQUETA

SASTRE MODISTO : Plaça Santa Agnà, 18 (entrada pel carrer Montesión, 1, pral.) **BARCELONA**

Ofereix les últimes novetats per a la propera temporada d'hivern

Es roben encàrrecs: **Sant Joan, 64 : JOAN MUNNÉ : L'ARXIU : Sabadell**

"Banco Hispano-Americano"

CAPITAL: 100.000.000 de pessetes :: CABALS DE RESERVA: 21.000.000 de pessetes

Direcció telegràfica i telefònica **HISPAMER**

Domicili social :: **MADRID**

Agència de Sabadell (Oficines provisionals): **Concepció, 7 i Telèf. 929**

Sucursals i Agències

Albacete
Alcoi
Alacant
Antequera
Badajoz
Barcelona
Bilbao
Cabra
Caceres
Cadiz
Calatayud
Cartagena
Cordoba
Corunya
Ejea de los Caballeros
Figueras
Granada
Huelva
Huesca
Jaén
Xativa
Xerez de la Frontera

Compra i venda de valors espanyols i estrangers : Custòdia de valors : Descompte i cobro de cupons, títols amortitzats i bitllets de loteria : Canvi, compra i venda de bitllets i monedes estrangeres : Cartes de Crèdit i Girsos sobre tots els països : Cobro i descompte de lletres : Préstecs i comptes de crèdit sobre valors nacionals i estrangers : Comptes corrents en pessetes en les que abona interessos als tipus següents

3 per 100 a l'any en els comptes disponibles a vista.
3 1/4 per 100 a l'any en els comptes disponibles a 3 m. data.
3 1/2 per 100 a l'any en els comptes disponibles a 6 m. data.
4 per 100 a l'any en els comptes disponibles a 1 any data.

També obre comptes en moneda estrangera abonant interessos als tipus següents:

Francs 3 per 100 anyal : Lliures Esterlines 4 per 100 anyal
Lires 2 per 100 anyal : Dòlars 2 per 100 anyal :
Mars 1 per 100 anyal : Francs Suïssos 2 per 100 anyal :
Franca Belgues 2 per 100 anyal

Comptes corrents a plaç i tipus convencionals

Imposicions al tres per cent anyal

Hores de Caixa: De 9 a 12 i de 3 a 5

Sucursals i Agències

Las Palmas
Linares
Logronyo
Malaga
Merida
Murcia
Mahón
Olot
Palma de Mallorca
Pamplona
Ronda
Santa Cruz de Tenerife
Sevilla
Soria
Terrassa
Tudela
Valdepenyas
Valencia
Valladolid
Vigo
Vilafranca del Penadés
Saragoga

CINE CERVANTES

El conjunt més gran i monumental per a avui

Los abrojos de la vida

per la simpàtica artista americana **MARY MILES MINTER**

La cruz del sur

per **TARZAN** : Sensacional drama americà.

REVISTA ACTUALIDADES. — **EL GRAN DIA DE REBECA**, en dues parts, còmica Fox, de gran riure.

Teatre Camps-Cine Recreu

Grandioses sessions de cine i varietats per a avui

Colossal debut dels celebres acrobates - saltadors

THE PORLANS

Reaparició dels aplaudits artistes còmics, de gran fama

Pep Marques i Perla Antillana

Continuació de la super-producció francesa, dividida en sis volums

Cuando se ama

Estrena de la sensacional cinta d'aventures, **PASTOR A TIROS**. — Estrena del film còmic de riure continu, **A CAZA DE TONTOS**

QUINTET RECREU

PRINCIPAL MODERN

Extraordinàries sessions de cine i varietats per a avui

Debut del notable duet

Debut de la gentil ballarina

Les Hispania

Felisa Almorin

Estrena de la segona jornada de la interessant pel·lícula de sèries,

BARRABAS

Estrena de la comèdia, de gran èxit, **LA MUJER PRIMITIVA**. — Estrena de la cinta còmica de gran riure, **MAL PROFESSOR**.

QUINTET IMPERIAL

Lamparillas ROYAL

Gremen sense oli

Velilles de nit, propies per a habitacions, oratoris i escaparates : Llum fixa i agradable : Llimpieza, economia, perfecció : Uniques que tenen la duració de 8 a 12 hores, garantides

De venda en colmados, cererles i drogueries : Cereria i fàbrica d'espelmes de

J. POLLS ALBERTI

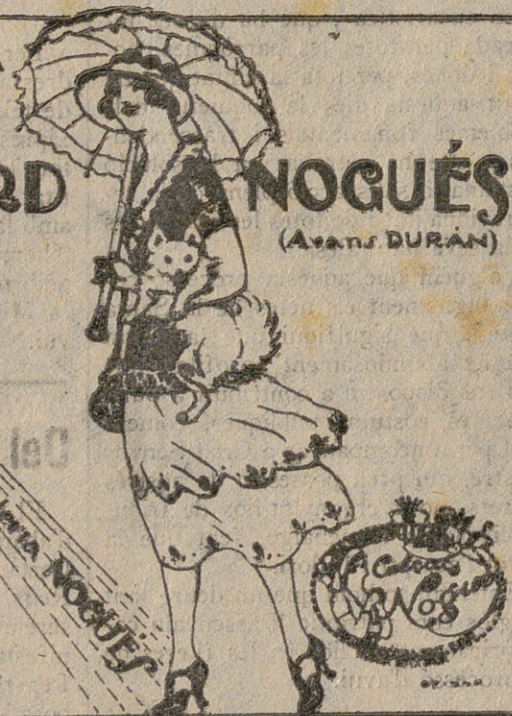
Carrer Blasco Garay 81 Telèfon 5'57 H.

BARCELONA

SABATERIA

EDUARD ENOQUÉS
(Arans DURÁN)

LA MARCA
DE MÉS CRÈDIT
DURACIÓ MÀXIMA
COST MÍNIM
Pedregar 6 - SABADELL

Perfums Guildor

Extractes - Locions - Colonies
Cremes Polvos i Sabons

Qualitat i presentació Impecable, el millor elaborat fins avui

DEMANEU MOSTRES

Representant a Sabadell

J. ARRUFAT

S. Josep 18

Fustes del país

Llenyes de totes classes

Sallés & Moix

MAGATZEM: Batlleuall i Vilarrubies.

DESPATX: Rambla, 28.
Telèfon 1052 i 804

Neumàtics FISK

Garatge «EL PEDAL»

Convent, 11 : Telèfon 935

ES COMPREN I VENEN Accions del Banc de Sabadell, de la Electricidad S. A. de Sabadell i Docks, de Sabadell, tota classe de valors cotitzables a la Borsa de Barcelona. — Feliu Llonch, Topete, 67.

Anis del Taup

EL REI DELS ANISSATS

Al dia

Pel que diu la Premisa es dedueix que la sotscripció de les noves obligacions del Tresor, al cinc per cent anual, ha estat coberta amb escreix, essent de notar que s'ha nodrid especialment de l'estalvi particular, més que de la demanda per part de la Banca, la qual cosa significa que existeixen enormes quantitats de diner inactiu.

No cal regatejar l'èxit de l'operació, però cal fer notar que es veu en el fons, quantioses disponibilitats temeroses d'arriscar-se a les aventures de la producció, i a la explotació de grans o petites indústries, que són l'eix de la riquesa i de l'expediment dels pobles industrial i econòmicament organitzats de faïso més perfecta. No ha de saber greu a ningú la confiança demostrada pel capital al Tresor de l'Estat; però ha de doldre a tothom la desconfiança que es desprèn vers a altres aspectes de l'activitat, que no tenen la comoditat del cupó trimestral, però que tenen una finalitat més enlairada, sintetitzada en el treball, la veritable vida, la font inagotable del progrés que, vist de fronteres enfora, és el que dona relleu i personalitat a aquell país que sap practicar-lo amb la energia i la constància que requereix.

C.

Ciudadana

El bon temps i el mal temps

No ens podem queixar de la present tardor. Bon sol i agradable temperatura sense pluja i sense vent, dies i més dies. Les nits quietes i l'espai ple d'estels. Si no fos pel que diran, podríem seguir portant berret de palla. Es veu que els elements pertorbadors de Natura, s'han declarat en vaga general; tan general, que comprèn fins el ram de l'aigua... i per això no plou.

Mes no ens fem massa d'aquests senyors vaguistes, que per distingir-se dels vaguistes vulgars no demanen res, ni desitgen més jornal, ni reclamen les vuit hores. Fan vaga per gust, i per divertir-se a costa nostra. Ells saben que els pagesos voldrien pluja per a preparar la terra i procedir a les sembres d'hivern amb la garantia d'una germinació assegurada; ells saben també que nosaltres, tristos mortals de ciutat, ens plau el bon temps i no estem per pluges, car qui més qui menys, som aficionats als espectacles a l'aire lliure i ens agraden els partits de futbol, i ens atrau anar d'excursió i en bicicleta, i a caceria, o més modestament, arribar-nos tot passejant al capdell de la Rambla. La pluja — aquella tradicional pluja de tardor que enguany no hem vist encara — no ens deixaria fer res de tot això. Però en canvi, la manca d'aigua — segons els pagesos, aquests ditxosos pagesos que mai no estan contents — retraca les sembres i pot mermar la futura collita del blat, i pot ésser pretext per a que, a son degut temps, s'augmenti el preu del pa i pot ésser causa també de moltes altres coses tan tristes com aquestes.

Tot fa creure — i no som zaragozanos ni tenim tractes amb en Comas i Spia — que la situació present no pot durar gaires dies. S'acabarà la vaga, amb la intervenció o sense la intervenció de la Junta de Reformes Socials — que també deu existir en les ignotes regions del firmament — i el fred i la pluja i el vent i la boira, reanudaràn la feina. Llavors, quan els pagesos estaran contents, no ho estarem els ciutadans, no precisament perquè faci fred o perquè plougui, sinó per no haver-nos previngut durant el bon temps. Serà allavors quan els carrers s'ompliran de fang i els veurem intranquils. Per què, ara que és hora, no es treuen les innombrables carretades de pols d'aquelles vies que no són empedrades? Per què no es tapen els clots — que n'hi han de totes mides — i no es dona un repàs als afirmats, a l'objecte de que el dia que plougui poguem presentar la ciutat un xic ben endregada i poguem anar pel món amb menys perill i amb més comoditat?

Fa una temporada que les queixes dels veïns lamentant-se del mal estat

dels carrers, augmenten extraordinàriament. D'aquestes queixes no hi ha dia que per escrit o de paraula no n'arribi alguna en aquesta Redacció. Compteu que passarà quan acabi el bon temps i els elements comencin, impertorbables, la seva *razzia* de cada hivern!

UN CIUTADA.

Un concert d'arpa

Amb el segon concert del present curs, l'Associació de Música ens proporciona el plaer de copsar un nou i interessant aspecte de la música de cambra: l'arpa.

Aquest instrument apenes conegut entre nosaltres, tan humà, tan armònic, tan subtil és admès i desitjat per tots els públics filharmònics de fora d'Espanya.

Un concert d'arpa serà una cosa nova, a Sabadell. I una cosa completament nova per molts dels associats, que probablement no hauran tingut ocasió de sentir l'arpa sola, alliberada de la barreja orquestral. Els qui han sentit aquest instrument aïllat i n'han descobert tot el sentiment que d'ella se'n pot treure estan fetsurosos de l'arribada d'aquest concert, convençuts com estan de poder abastar una nit prometedora dels més grans encisos, perquè saben tot el goig que ella pot proporcionar, sobretot pulçada per les mans d'una artista gloriosa com la Menàrguez.

Però estem convençuts de que tots els socis de l'Associació de Música hauran d'agrair — meravellosament sorpresos per l'encís de que gaudiran — aquesta audició, la qual a més del gust que els proporcionarà els donarà motiu de conèixer un altre dels caires de la bona música, no tan divulgat com per les seves altes i exquisides excel·lències mereix.

Com hom pot constatar en nombrosos baixos relleus antics, la idea primitiva de l'arpa remonta al menys als antics egipcians, o sigui a mes de 6.000 anys, n'hi havien de quatre fins a onze o dotze cordes, i a poc a poc s'anaren perfeccionant, fins a adquirir la forma elegant i esvelta que caracteritza aquest preciós instrument. Hom el troba de seguida en els hebreus, i després en totes les altres civilitzacions, guanyant sempre en extensió, però sense cap mecanisme encara.

Es doncs, l'adaptació d'un mecanisme — i un mecanisme dels més enginyosos i sense analogia en cap altre instrument — la descoberta del qual pertany a Naderman (1773-1835) i que deu sos darrers perfeccionaments al cèlebre factor Sebastià Erard, el que ha donat dret d'estada a l'arpa entre els instruments de l'orquestra moderna. Aquest mecanisme, empleat amb discreció i ciència produeix efectes tan aviat seràfics com pomposos, sempre dintre la més gran suavitat.

L'arpa d'Erard, anomenada de "double movement", que és gairebé la música que s'usa en l'actualitat, té 46 cordes que estan afinades en *do bemol major*, de sis octaves i mitja i pot tocar en 15 tons mitjançant pedals avinents per la obtenció de *bemois sostenidos i becuados*.

El mecanisme de l'arpa difereix de tot altre instrument i la música per ella s'escriu, si fa o no fa com la destinada a piano, usant les mateixes claus i el mateix sistema de notació, encara que el procediment d'execució sigui completament distint en ambdós instruments.

Els tons més sonors són els que contenen més *bemois*, perquè són els que utilitzen les cordes en llur més gran extensió.

Els tons majors són els més còmodes, ja que l'instrument mateix està acordat en major.

Les modulacions ràpides sobretot entre tons allunyats, són molt arriscades i dificultoses.

Els acords arpejats o trencats, les games diatòniques en octaves, terces o sextes, són les fórmules més familiars a l'arpa.

El feble separació de les cordes permet a la mà d'ocupar un interval de dezena, tan fàcilment com el d'octava en el piano; però en els acords no es poden demanar més de quatre notes a cada mà, perquè la majoria dels artistes no poden servir-se del dit petit.

El *trino* i les notes repetides no són pas d'un efecte molt feliç.

Tenint en compte les particularitats

explicades hom comprendrà fàcilment que la música d'arpa no pugui ésser en res semblant a les dels altres instruments. Això fa que la literatura musical de l'arpa sigui poc extensa.

Els clàssics apenes varen escriure per ella. Deixant de banda els tríos de Mozart i els acompanyaments de *Orfeo* de Gluck, *Joseph*, de Mehul, *Athalie*, de Mendelson, *Prometeo*, de Beethoven, i quelcom de Cherubini, és ben insignificant la resta.

Els moderns compositors, Pierné, Sain-Saëns, Debussy i la cèlebre arpista Enriqueta Renié, entre altres, han escrit formoses composicions per aquest instrument. Lluisa Menàrguez ha fet transcripcions molt ensopegades d'algunes obres dels clàssics i dels clavicembalistes, alguna de les quals ens serà donat d'oír en el seu concert.

M. G.

Esports

FUTBOL

Avui, en reanudar-se els partits de Campionat, correspon jugar als següents equips:

Grop A:
Sabadell - Europa.
Avenç - Barcelona.
Internacional - Espanyol.
Grop B:
Martínez - Terrassa.
Sans - Badalona.
Júpiter - Espanya.

Es diu que el partit Europa - Sabadell, d'aquesta tarda, serà arbitrat per Lemmel.

INGLIS

Foment de la Sardana de la Joventut Nacionalista

Les tres audicions que per al dia d'avui ha organitzat aquest Foment aniran distribuïdes de la següent manera:

Matí: A dos quarts de dotze en punt començarà en el pati del Bar Imperial l'anunciada audició de sardanes a càrrec de "La Principal de Cassà de la Selva", executant-se el següent programa:

El gegant del pi, Lambert; El senyor Esteve, Morera; L'anell de prometatge, Bou; Cantant i ballant, Vicens; La nit de l'amor, Morera; Les noies de Prats de Molló, Juncà.

Els socis del Foment pagaran dos rals com a preu d'entrada i els no socis una pesseta, timbre inclòs. Hi haurà cadires a disposició dels concurrents.

Tarda: La mateixa cobla de Cassà de la Selva, a les quatre de la tarda donarà una selecta audició de sardanes en el local de la Joventut, Catòlica i Orfeo de la veïna vila de Ripoll, donant a conèixer el següent programa:

Cantant i ballant, Vicens; Camprodon, Manent; Catarineta, Botey; Giróna aimada, Bou; La Santa Espina, Morera; Tòc d'oració, Pep Ventura.

Desitjosos els amics de Ripoll, d'acord amb el Foment, de donar tota mena de facilitats per a que l'audició sigui escoltada pel major nombre possible de coneixers, ha deixat que cada ú dels assistents fixés el preu d'entrada al seu albir i així únicament hi haurà safata per a recollir els donatius que vulguin fer-se.

Nit: En la platea del teatre Euterpe i a les deu, "La Principal de Cassà de la Selva" donarà una tercera audició, d'acord amb el següent programa:

La cançó del taper, Casademont; A la plassa, Morera; El saltiró de la cardina, Bou; Quan era xiqueta..., Saderra; Les fulles seques, Morera; Plou i fa sol, Juncà.

Aquest programa és possible que sofreixi alteració, i en aquest cas serà per a substituir algunes sardanes, per altres de més novetats.

Tenint en compte la limitació dels preus d'entrada que han sigut fixats en tres rals per als socis del Foment i sis pels no socis, timbre comprès, i tenint en compte que en diumenge a la nit fa molt de temps que no ha sigut donada cap audició en el teatre Euterpe, és d'esperar que la concurrència que farà cap en el concurrut teatre serà extraordinària.

"La Principal de Cassà de la Selva" es prou coneguda en la nostra ciu-

tat perquè calgui fer-ne cap elogi, es per això que l'únic interessant és conèixer els noms de les sardanes a executar a fi d'escatir la importància de les audicions que sens dubte atrauran a tots els elements sardanistes.

La Missió que s'acaba

El clam de la Missió eridant a tot-hom a viure segons raó a adaptar les accions als fins fonamentals de la existència no ha sigut endebades. Hem sentit la frisança de les veritats eternes, i ens hem adonat que tantmateix el viure havia estat massa frèvol i tal vegada assombrosament inconscient, i hem sentit la bellesa de serenar d'un viure més raonat, més equilibrat, tot il·luminat per la harmònica llei divina i descansant de tot neguit inútil baix l'esguard de la bondadosa Providència. Hem retrobat el sentit just de la vida, les directius segures de la nostra activitat, i una pau profanada comença a entrar en el nostre esperit, que una rectitud de consciència i de intenció ha de mantenir.

Tasca individual, particular de cada u, és aprofitar els ensenyaments de la Santa Missió i els rectes propòsits que ha fet néixer en nosaltres fixant-los en nostre esperit, basant-hi una vida millor; però hi ha encara la entitat moral que integrem tots nosaltres, la ciutat qui deu beneficiar dels fruits saludables de la Santa Missió. La ciutat nostra ens ha seguit en totes les falces rutes, s'ha saturat dels nostres vans ideals, l'hem feta s'omplir dels nostres rebaixaments; cal que també ara es renovi, s'ompli d'espiritualitat i compleixi el deure d'ésser el ambient favorable al desenrotll de les més pures individualitats en lloc d'ofegar-les amb una materialitat fangosa. Ella és la gran escola on es formen, que ajuda o entrebanca eficaçment nostre progrés personal, segons és noble, intel·ligent, espiritual o degradada, viciosa, materialitzada.

La Santa Missió pel mateix que se adreça conjuntament a tots els ciutadans va dirigida directament a l'ànima de la ciutat, essencialment un caràcter col·lectiu, preté purificar la moral pública, millorant en un mateix temps la moralitat de tots els ciutadans. La seva potencialitat s'apoya en una força tant social com és el bon exemple. Cada u, laborant pel seu enlairament influeix vivament en el dels altres, contribuint a la gran exemplaritat col·lectiva de tot un poble que reflexiona sobre el seu origen i el seu fi i es disposa a obrar en conseqüència.

Recomanant el seu sentit social finalitza la Santa Missió amb una processó eucarística, que ha d'ésser integrada per totes les parròquies, homes i dones, per tota la ciutat que ha sentit aquests dies la inquietud dels problemes fonamentals i transcendents i que ha retrobat en la solució cristiana la satisfacció plena de la seva racionalitat i de totes les exigències de la seva naturalesa.

Volguem que aquesta processó coroní dignament els actes de la Santa Missió, que signifiqui que la ciutat s'en ha abundantment aprofitat, que tots ens disposem a contribuir a purificar les costums públiques, començant per a acompanyar a Crist Senyor Nostre, qui pren possessió de nostres carrers, no avergonyint-nos de tributar-li públic homenatge, fent que la ciutat l'accepti i l'adori.

Entengui tothom que un deure tant religiós com patriòtic li assenyala categòricament un lloc en les fileres de la processó d'avui.

X.

PROCESSO DE L'HOMENATGE A CRIST REI

S'organitzarà avui, a dos quarts de quatre de la tarda. Les senyores en la església de Sant Feliu; les jovenetes a prop del presbiteri, amb el següent ordre: Representacions dels col·legis: Ovelles de Maria, Teresianes, Filles de Maria i demés associacions similars. Les senyores des de mitja església en avall, com segueix: Associacions de la Tinència, de Junqueres, de la Puríssima Concepció i de Sant Feliu.

Els senyors a la plaça de Sant Roc. Les representacions dels col·legis, Congregació Mariana, Catequistes, Joventut Catòlica, a prop de la façana principal, seguint després els senyors amb l'ordre que es detalla: Associacions econòmiques, socials i culturals

de la ciutat, Acadèmia Catòlica, Corporacions pietoses parroquials, Associacions Eucarístiques.

Sortirà a les quatre en punt.

Curs: Gràcia, Monterols, Via Masagré, Manresa, plassa Major, Pedregar, Rambla, Montserrat, Sant Pau i plassa de Sant Roc.

Advertiments: I. Les senyores podran portar ciri i els senyors serà convenient que portin blandons.

II. Es desitja que totes les Associacions, tant de senyores com de senyors ostentin llus ensenyes, penons i estandarts.

III. Formaran un front de quatre posant-se a la distància convenient.

IV. A l'arribar a la plassa de Sant Roc observaran les indicacions que se els donaran.

V. Es prega l'endomassament dels balcons.

Es recomana vivament i amb molta insistència l'assistir a l'assaig general dels cants de la processó encàrística, al qual assistirà probablement Mossèn Romeu, amb motiu de cantar-se per primera vegada el "Crec en un Déu" que ha compost especialment per les Missions.

Aquest assaig serà avui, diumenge, a dos quarts d'onze del matí, a l'Acadèmia.

L'Acadèmia Catòlica, la Joventut Catòlica i la Congregació Mariana preguen a llurs associats es reunixin "puntualment" a dos quarts de quatre en el local social, a fi de poguer ser a l'hora justa a la plassa de Sant Roc, on s'organitzarà la processó.

Les Juntes de dites entitats recorden a llurs socis que en el citat lloc social se'ls facilitaran blandons per a la processó pel preu de 0'50 pessetes, subvenint elles l'excés de despeses que ocasioni.

La Junta Directiva de la Lliga Regionalista, corresponent a la invitació que li ha fet el reverent senyor Arxiprest de Sant Feliu, recomana als seus associats l'assistència a la solemne processó d'acabament de la Santa Missió, que tindrà lloc avui, a les tres de la tarda.

Invitades per l'Arxiprest de Sant Feliu les entitats Gremi de Fabricants i Cambra de Comerç, es complaen en recomanar molt eficaçment als seus associats l'assistència a la processó d'homenatge a Jesús Sagramentat que amb motiu de la Santa Missió tindrà lloc avui, diumenge, organitzant-se a la Plaça de Sant Roc, a dos quarts de quatre, per a sortir a les quatre en punt.

Per mitjà d'atenta comunicació, adreçada a l'Associació de Fabricants de teixits de Llana, pel reverent Arxiprest de Sant Feliu, es convida a tots els fabricants adscrits a dita entitat i demés persones relacionades amb la mateixa, a la solemne processó d'homenatge a Jesús Sagramentat que amb motiu de l'acabament de la Santa Missió tindrà lloc en la tarda d'avui.

Del certàmen de Reus

El diari barceloní "El Día Gráfico" d'abans d'ahir dedica un comentari al Certàmen del Centre de Lectura de Reus, en el qual fa remarcar la serietat i dignitat de aquesta manifestació de les lletres catalanes. Per referir-se a un compatriota col·laborador nostre ens és grat extreure del referit comentari el següent paragraf:

"En torno de este Certamen se levantaron sordas protestas. Hubo diario que acusó al Jurado de parcialidad. No es cierto. El fallo obedeció a un absoluto espíritu de justicia. Premiaron obras admirables. En poesía, sobre todo, reveláronse trabajos de una belleza insospechada: ahí están para comprobarlo, esos sonetos de Juan Arús, de una emoción lírica que rompe magníficamente con la corriente novecentista de los votos parnasianos actuales, descriptivos, plásticos, cerebralistas, desviados del manantial purísimo del lirismo de Ausias March, Verdaguer y Maragall. La prosa catalana, por lo que oímos en el Certamen de Reus, no está, ni con mucho, a la altura de la poesía."

El Día Gráfico

■ PRECIOS DE SUSCRIPCIÓN ■

■ Barcelona..... 1 Ptas.
■ Provincias trimestre 4"50.
■ Extranjero " 15
■ Número suelto..... 5^{cts}

Unico diario de la mañana ilustrado
por el perfecto procedimiento de
hueco grabado.

Kiosco en la Rambla de Estudios.

■ DIRECCIÓN Y REDACCIÓN ■

■ Boqueria, 37, 39 y 41
■ Teléfono 2599.

■ ADMINISTRACIÓN ■

■ Baños Nuevos, 1, pral.
■ Teléfono 2189.

DEL MUNDO DE LA MUSICA. + LAS GRANDES FIGURAS DEL LICEO
Genoveva Vix

Bellincioni Stagno

Rosina Storchio

Espectáculos

Gran Teatro del Liceo

Mañana, última representación de la ópera: «El Barbero de Siviglia», por los célebres artistas, Parella, Schipa, Viglione, Masini, Rebonato. — Domingo tarde: «Aida» — Lunes: «Don Giovanni».

Teatro de Novedades

COMPANIA JOSE SERRANO

Hoy viernes, vermouth a las 5. Precios populares. 1.º «Las estrellas», 2.º «El mal de amor», 3.º «La canción del olvido». Entrada, 60 céntimos. — Domingo, tarde, el acontecimiento del día: «Marina», ópera en 3 actos y «La canción del olvido». Mañana próxima: «To está pagao», de Pepe Aragó, que asistirá al estreno.

TEATRE ROMANA

Tarda a las 5 3 obras, 3 éxitos cómicos, «Per volar per joven», «Homenajes» y «El carro del vie». Nit, «Homenajes» y «La pluja d'or». Llegan el programa de diuenge.

Gran Teatro Español

Empresa Bohemia

GRAN CINE BOHEMIA GRAN TEATRO CONDAL

Hoy viernes, Grandes programas, asuntos de gran éxito, «Actualidades guerras», «La pelota de Ambrosio», «Los novicios en amor», «Los piratas», por el gran artista imitador de Charlie, «La gorriona», «La joya de Khamas», gran éxito de la 4.ª jornada de

MACISTE

cuyo título es: «Abnegación y castigo». Mañana sábado «Revista Pathé y otras». Para el domingo, dos grandes estrenos: 1.º y última de «Maciste» y estreno de la película en series: «Vindicta», asunto de 10 episodios, proyectándose la 1.ª y 2.ª series.

Frontón Condal

Tarde a las 4.
Rojos: Laruskain y Arana.
Azules: Sarasua y Gaspar.
Noche a las 10.
Acontecimiento deportivo.
Dos partidos extraordinarios a favor de los servicios de beneficencia de la Asociación de Periodistas de Barcelona.
Primer partido a 35 tantos.
Rojos: Irigoyen (1) y Vergara.
Azules: Irún y Argentino.
Segundo partido a 15 tantos.

Hoy llega Mr. Wilson

Cuando aparezcan estas líneas, estará ya probablemente a la vista de Brest, el hermoso transatlántico «Jorge Washington», perteneciente hasta hace poco al Lloyd de Bremen, albergando en sus confortables salones al Presidente de los Estados Unidos Mr. Woodrow Wilson, que viene a Europa para tomar parte en la conferencia de la paz.

El lector recordará los recelos que, tanto entre los enemigos como entre los amigos del presidente, despertó su proyecto de viaje a Europa, cuando no se hallaba todavía de él más que como de una lejana posibilidad. Hoy, el proyecto está en plena realización y, lo que es más importante aún, Wilson, a juzgar por las declaraciones de Roosevelt y Taft, se presenta en persona a la mesa de la paz, ostentando la más plena confianza del pueblo norteamericano.

¿En qué consistían aquellos recelos? En las esferas autorizadas de la política norteamericana se estimaba que la situación del presidente en la conferencia de la paz podría llegar a ser extremadamente difícil y que acaso lejos de ella, en medio de su pueblo, desde la Casa Blanca, podría Wilson representar y hacer valer el punto de vista de su país con mayor libertad de acción y hasta con más acierto.

En la extrema dificultad de la posición wilsoniana ante el problema de la paz convenían, como hemos dicho, amigos y enemigos del presidente. Sus enemigos políticos, especialmente Roosevelt, que estuvo a punto de venir antes que él a Europa para preparar una oposición, entendían que su programa era tan personal y singular que, de realizarse, iba a privar por completo a Norteamérica de los frutos de sus esfuerzos, a separarla de sus asociados y a dejarla completamente sola en el firmamento político. Sus amigos creían, al contrario, que los ideales wilsonianos eran capaces de organizar definitivamente el mundo sobre la base de la libertad y la paz y de una fructífera cooperación, pero que quien fuera a Europa a defenderlos tropezaría con una espesa red de intrigas e intereses creados que pondría en grave peligro, no ya sólo el desempeño de su misión sino hasta su misma seguridad personal.

De las noticias publicadas últimamente por la Prensa se deduce que Mr. Wilson será objeto de la acogida más entusiasta. No en balde, recuerda «The Times», los Estados Unidos han sido el factor decisivo de la victoria y las catilinarias de su presidente han sido el corrosivo más eficaz para romper el frente interior del adversario. Pero, acto seguido de este reconocimiento y con toda la dulzura compatible con la realidad de los hechos, hace notar el duro contraste de la concepción wilsoniana de la paz con las finalidades que llevaron a la Entente a una lucha sin precedentes por lo sangrienta y costosa.

Este contraste adquiere una agudización extraordinaria en los problemas de la libertad de los mares y de la soberanía de las pequeñas naciones, cuya solución en el sentido de Wilson, significaría respectivamente la desautorización más rotunda de la política marítima de Inglaterra y del imperialismo territorial de Francia, que ya plantea sin disimulo sus pretensiones sobre toda la orilla izquierda del Rin.

El peso dado por Mr. Wilson al trasladarse en persona a Europa para asistir a la conferencia de la paz, es, pues, de un atrevimiento sin precedentes; su situación entre los compromisos formales contraídos con la Humanidad en repetidos discursos, el último de los cuales es bien reciente, y los formidables intereses de sus asociados, y la presión de una parte considerable de sus compatriotas que ahora solo calla por motivos de decoro, no puede ser más comprometida. ¿Sabrá salir airoso de ella?

Es claro que una salida airoso no sería la de aceptar homenajes y oficiar luego de maestro de ceremonias en la conferencia de la paz, sin tomar parte activa en sus deliberaciones. Eso sería hacer el ridículo y a eso no tiene derecho el presidente Wilson, no sólo por decoro propio, sino también por decoro de la confederación norteamericana que representa. Una salida airoso sería imponer su programa de progreso y de justicia al cúmulo de pasiones y apetitos que se desencadenarán en las sesiones históricas que han de tener lugar en Versalles. Para esa labor que haría su nombre imperecedero, encontraría el presidente Wilson el apoyo decidido de las masas obreras y de una gran parte de la opinión sensata de las clases media y alta de los países aliados, especialmente de Francia e Inglaterra. Esos importantes sectores se han puesto tiempo ha en movimiento y la clase obrera francesa, dicho sea en su honor, está trabajando activamente para sustituir al presidente a las presiones y amenazas de los imperialistas que se congregarán alrededor suyo, y asegurarle una completa libertad de acción.

¿Responderá el presidente Wilson al ambiente de simpatía y cooperación que encuentra al llegar a Europa o nos trae preparada una desilusión cruel? Todo sería posible. La conferencia de la paz le ofrece en efecto otra salida airoso—aun cuando nada decorosa—además de la que hemos apuntado: la de hacer caso omiso de sus promesas y erigirse de pronto, mediante casuismos y sofismas, en paladín del imperialismo de la «Entente», a cambio, naturalmente, de ventajas materiales positivas para Norteamérica. No afirmamos, no queremos temer siquiera que ésta sea la posición que adopte; pero sí creemos de elemental prudencia estar preparados para ella. El presidente Wilson no tiene acostumbrado a todo, y sentiríamos tanto pecar de cándidos como de desconfiados.

EL TIEMPO:

No podía ocurrir otra cosa; estaba previsto. Ayer se colocaba la primera piedra del grupo de chalets que en la barriada de la Salud va a construir la Cooperativa de periodistas para la construcción de casas baratas. Y el tiempo, que protege decididamente a los «chicos» de la Prensa, se portó como un barbián adhiriéndose ostensiblemente al acto que se celebraba. Ostensiblemente y «calurosamente». Porque en la montaña de la Salud se dejó sentir un calor como el del propio agosto. El sol, en toda su plenitud, presidió la fiesta.

Y la gente que acudió a la montaña de la Salud decía unánime: La futura ciudad-jardín, estación de invierno.

EN Eldorado actúa una cancionista, Rosarito Alvaro, que es de las que pueden llegar a la cumbre; tiene voz agradable, bien timbrada, expresión en los ojos, atractiva presencia y sabe decir las cosas; pero lleva un repertorio que no es para ella... ni para ninguna. Caplés inolóricos de l-tr-a y de música que no se prestan a que una artista demuestre sus facultades. Solo una canción «La prada del escorsó», letra de Costa Lleu, y música de Ribé, es lo único aceptable del repertorio que le hemos oído a Rosarito.

Rosarito Alvaro es de Cartagena; pero dice el catalán de modo que hasta puede pedir la autonomía, sin desentonar.

LA artista que ríe.

Puestos a hablar de Eldorado sería injusto no dedicar unas líneas a la actual «estrella», Carmen Flores, la artista que ríe.

Carmen Flores ríe siempre; y la alegría que refleja su rostro se transmite al público, convenciendo.

Y tiene tal fuerza sugestiva la risa de Carmen Flores, que gracias a decir las cosas puede decir, sin protesta, las cosas y cosas que dice.

Porque las dice. ¡Vaya si las dice! ¡Se queda sola diciendo cosas!

Gobierno Civil

La inspección en la Audiencia

El gobernador civil ocupándose de la afirmación hecha por un periódico de que el encargado por el Gobierno de hacer una inspección en esta Audiencia era don Eduardo Carrón ha manifestado que este señor, como es sabido falleció hace algún tiempo y que el inspector es don Víctor Carrón.

Las manifestaciones públicas

El señor González Rothwys refiriéndose a las manifestaciones públicas que se anuncian ha dicho que no pueden celebrarse sin permiso gubernativo y que nadie lo había solicitado.

LA POLITICA

Conferencias nacionalistas

La sección permanente de propaganda autonómica del Centre Autonomista de Dependente del Comerç i de la Indústria ha organizado un ciclo de conferencias sobre el tema «Los problemas nacionalistas europeos, que irán a cargo de disertantes tan competentes en el caso concreto a que se referirán como los señores Fernando Boter (Hungría), José María Berdoy-Torrents (Polonia), Benedekto Colarossi (Tiflet), Jaime Brosa (Irlanda), etc.

Este ciclo se inaugurará el próximo sábado, a las diez de la noche, con la conferencia que sobre el «Koselló» desarrollará el historiador catalán don Francisco Carreras y Candi.

«La Avençada»

La Juventud de «La Avençada» ha elegido su nuevo Consejo directivo en la siguiente forma: Presidente, A. Cot y Vilá; vicepresidente, V. Peyrat; secretario, A. Olé y Bertrán; vicesecretario, J. Toullet; cajero, D. Torres; contador, P. Granados; vocales, J. Llores, D. Soler y D. Latorre y Solé.

Acabada la elección se acordó enviar el siguiente telegrama: «Señor Sacristán, president Unió Mercantil.—Madrid.

Mentres cel·lebrem Consell general, ens entrem vòstres campanyes contra llibertat Catalunya, única patria catalana. Volem incapacitada vostra persona y vòstre cervell per aitals campanyes. Nos nomenem defensors de Espanya y sou mercaders del poble, declarant-vos imperialistes i militars, coses que ja desapareixen. ¡Visca Catalunya nació!»

Por la libertad de cultos

Los elementos evangélicos de España, creyendo que entre los problemas que se presentan a la patria, uno de los más graves es el de la libertad de pensamiento, de conciencia y de cultos, se han unido para pedir a los poderes públicos la concesión de estas libertades.

Las Juventudes evangélicas de Barcelona, en consecuencia, han organizado a tal fin un mitin que se celebrará hoy, a las nueve de la noche, en la Casa del Pueblo, cuya Junta ha concedido el local.

Trabajos electorales

La Junta municipal del partido liberal democrático autonómico ha dado comienzo a los trabajos electorales para la presentación en las próximas elecciones de diputados provinciales de la candidatura del ex teniente de alcalde don José Grana por el tercer distrito provincial.

Compañía cómica

LARRA - GUELL - ASQUERINO

Hoy viernes, tarde a las 5, «Los pergaminos», (3 actos de gran risa). Noche a las 10 menos cuarto, el éxito del día, «Petit Café» (3 actos). Mañana tarde: «Los pergaminos». Noche: «Petit Café».

TEATRO GOYA

Coliseo de Moda

Hoy viernes, tarde, a las 5, vermouth popular. Butaca, una peseta; entrada 40 céntimos. Regaladas todas las localidades de 1.ª y 2.ª pisos (4 actos).

MILITARES Y PISANOS

Noche, a las 10 menos 114. Segundo viernes aristocrático a beneficio de «la Germandat» de la Unión Profesional de Dependientes y empleados del Comercio de Barcelona. «Mañana de sol» y

¡Cásate y verás!

(3 actos). Mañana tarde, vermouth popular. Noche, estreno «Lo eterno femenino».

Se despachan billetes en contaduría y en el Centro de Localidades de la Plaza de Cataluña, 9.

Teatro de la Comedia

Compañía cómica dramática JOSE VICO

Hoy viernes, noche a las 9 y 112. — ESTRENO — del drama en 3 actos, original de ERICH FALKENBERG:

¡SOMBRAS!

Mañana, beneficio de Pepe Vico, programa nuevo y extraordinario. «Jorge el armador» (4 actos) y «¡Un, dos! ¡Tres, cuatro!».

Se despachan billetes: Plaza Cataluña 9. Teléfono: A. 4017.

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

Avui divendres dia 13, a 3/4 de 10 del vespre,

Primer concert de despedida de la

NOTABILISIMA PIANISTA

Paquita Madriguera

Programes, localitats i entrades a taquilla.

Calzados Populares

ZAPATOS de charol forrados de piel, cosidos a mano exactos al dibujo. El par a pesetas. 10

HAGASE EL LAVADO CON JABON LAGARTO AHORRA TIEMPO Y DINERO

“CABALLERO DE LA ROSA”

De José Barberá, el inteligentísimo teorizador de estética de la música, el profesor del curso de melódica, el aplaudido compositor de “El fumador d’Opi” y del recientemente estrenado “divertiment”, “Els ballaires dintre un sac”, he recibido una carta en que expone su criterio sobre la obra de Strauss estrenada en la temporada del Liceo que acaba de terminar. Como creo que puede interesar a todos los que se preocupan de las obras artísticas musicales la insertamos a continuación. Me parecen justísimas sus apreciaciones sobre la estética general de la obra, aunque a mí, particularmente, su subyugo de un modo extraordinario el sentido tan musical de los pasajes líricos de ella y la luz brillante de éstos me cegó e hizo me pasar sin juzgarlos los momentos menos elevados, e inadvertido casi, el desequilibrio de ellos, con los primeros.

JAIME PAHISSA

Senyor En Jaume Pahissa.

Molt distingit i car amic:

Fa ja molt temps que no tenim ocasió de trobar-nos reunits per a enraonar de coses de música. Anyora de debó aquells canvis d'impressions que, junt amb altres volguts amics, teníem temps enrera; però, mai com avui havia trobat a manca una conversa. L'haver tingut ocasió de veure damunt de l'escena del Liceu el “Rosenkavalier” de Strauss, m'ha esperonat tan fortament, que no podent resistir l'impuls, ja que l'ocasió d'una amical conversa no se'm presenta, agafo la ploma i li escric aquestes ratlles en les que li exposaré lo que m'ha suggerit l'esmentada comèdia lírica.

No'm fixaré amb el llibre de l'obra, encara que m'ha semblat convencionalíssim de debó. Vull fixar-me més en l'obra musical sota l'aspecte que a nosaltres més ens pot interessar, o sia en la seva eficiència estètica i en l'orientació musical que podem trobar-hi.

En el “Rosenkavalier”, per més que sempre li he buscada amb molt bona voluntat, no hi he trobat ni la eficiència ni la orientació ben definides que ens donguin a comprendre l'objectiu del compositor.

Es veritat que “eficiència estètica” i “orientació” són dos termes que poden ésser confosos i fins reduïbles a un sol, però haig de fer els possibles per a separar-los netament, en quan l'eficiència ens representa un caràcter general i l'orientació o és individual o naix del propi sentiment i de la tècnica musical del compositor.

L'eficiència estètica del “Rosenkavalier” és, en el meu concepte, ben dubtosa, i gairebé m'atreveixo a dir que és nula; no hi ha el tremp de músic de cor, encara que no d'una manera absoluta, puix hi ha moments admirables per tots conceptes, però que no constitueixen la totalitat de l'obra, ni són prou potents per a crear l'ambient general de l'acció musical.

Una cosa, i en el nostre cas l'obra musical, pot ésser molt ben construïda, però la bona construcció és un sumant que junt amb altres han de dar-nos la valor absoluta de l'obra.

Es clar que en una obra teatral, i encara més si es tracta d'una comèdia lírica, no podem anar a mirar els detalls de la construcció sinó en quan considerem les diverses parts preses isoladament; així és impossible fer-ho, puix les exigències de la acció imposen un

curs particularíssim en el desenrotllament de les idees musicals considerades simfònicament. En una simfonia és del tot factible aquest examen, però en el cas de l'obra teatral és més qüestió e mirar-la en el conjunt i saber veure-la més globalment.

Doncs bé: mirant globalment la partitura del “Rosenkavalier” no podem acceptar-la pas com a ben construïda per més que ens esforcem en no ésser exigents, i no dubto en reputar-la mal construïda, perquè la bona construcció s'evidencia tant en el conjunt orgànic que tota l'obra artística ha d'oferir-nos com en les diverses parts que integren dit conjunt. La situació o l'aspecte general d'una construcció és sempre resultat de l'unió de les distintes parts que la componen, i l'aspecte canvia radicalment de fesomia segons els elements utilitzats pel compositor que, una vegada són vinculats i connectats entre si, poden oferir contactes en sentit positiu o negatiu, intensiu o depressiu, en fi, ens poden acusar una trajectòria progressiva o regressiva.

En el cas del “Rosenkavalier” els elements que contacten entre si, desduen de la personalitat artística del seu autor.

Mirem la partitura i en ella hi trobarem coses xocants, que no depenen exclusivament dels elements mirats isoladament sinó del contacte que entre ells s'estableix, que en lloc d'oferir-nos una continuïtat lògica, ens acusa una desunió, una trencadura, una profunda depressió perquè estètica i musicalment refusen coexistir un al costat de l'altre.

Hi han moments musicals admirables, que m'han deixat embadalit, que porten una intensa musicalitat, una expressivitat comprensadora... però, de sobte, són trencats, interromputs violentament; per a ésser seguits—oh, amic Pahissa!—d'un vulgaríssim ritme de vals, que no per ésser “vals vienès” és prou per a encobrir la seva banalitat i ens porta l'apariència d'una cosa fora de lloc i tota inoportuna... A mi m'ha produït una depressió penosa.

Un exemple d'això que dic, i que el menys entès en coses de música haurà pogut constatar, es troba en el tercer acte abans del trio. La moixiganga i la gresca que s'arma és descrita musicalment amb un vals ordinariot, tot ell banal, incús l'instrumentació és vulgaríssima i indigna d'un Strauss, i en quan fineix aquest epíssodi i amb ell l'estupenda vulgaritat... ens trobem en el començ del delicadíssim trio tot ell amarat d'una emoció intensament musical que no dubto en afirmar que és lo millor de l'obra. —No li produeix aquest contacte entre coses tan oposades el mateix efecte que faria una escarxofa passada col·locada entre fresques i delicades flors?

Així que acabo de fer resaltar no ens acusa pas una bona construcció de l'obra vista totalment, sinó tot el contrari. No cal que ens fixem en altres detalls i en algunes llargues tirades de compassos que no acrediten a un compositor de recursos com en veritat és Strauss i que ens ho ha demostrat en altres obres... i que en el “Rosenkavalier” s'hi conserva a ratlles, mentre en altres és pobre i en altres es transforma en una mediocritat extraordinària.

Tot això que acabo de dir es refereix a la construcció de l'obra en sa totalitat, o sia a la seva eficiència estètica. En quan a l'orientació musical-

ment considerada, el concepte que em mereix és una conseqüència lògica de les qualitats que podem reconèixer als elements de la construcció.

La orientació d'una obra depèn de la bondat dels elements que la constitueixen que han d'oferir-nos sempre una unitat de concepció i una visió enlairada en el escolliment dels medis que han d'ésser posats en joc per a realitzar-la.

Aquesta unitat de concepció, per lo que deixo indicat, no's troba en el “Rosenkavalier”; però això seria potser, negligible i ben perdonable tractant-se d'una comèdia lírica, mes lo llàstimos i no perdonable, és que, quan la música ha de traduir l'aspecte còmic, s'utilitzen elements gens en harmonia amb la fantasia creadora que tothom reconeix en l'autor, que talment sembla que s'hagi trovat agotat i que no conegués, musicalment, altra cosa que lo vulgar, lo carriñol.

La música té més que medis prous per a traduir els moments més extraordinàriament còmics, inclús el ridícul més exagerat pot trobar-hi comentaris dignament musicals ben enlairats i exquisits, tot consisteix en que el compositor l'hagi sentida aquesta dignitat artística i l'hagi expressada amb sinceritat, però Strauss, en el “Rosenkavalier”, sembla que no hagi sabut separar-se de la línia del vals, i en alguns moments en que la intensificació còmica d'un epíssodi exigeix una intensificació en la música, aquesta es transforma en sentit de relaxar-se, sens que el tecnicisme formidable del autor hagi sabut fer altra cosa ni evitar la caiguda. Així fa recordar-me del Beckmesser dels Mestres cantaires de Wagner, en el que hi trovem un exemple que pot servir-nos de mirall a tots. Wagner no va ridiculitzar mai la música encara que la música ajudi a ridiculitzar el personatge.

Es més qüestió de dignitat artística que no de tecnicisme ni de potencialitat creadora. A propòsit del “Rosenkavalier” he sentit dir que Strauss s'hi trobava en el seu propi element... perquè el qui havia produït “Les entranyades de Till” i el “Quixot” feia sentir al “Rosenkavalier”...—oh, amic, quantes coses s'han dit, es diuen i es diran!

Aquestes son, car amic Pahissa, les impressions personals meves; en elles he procurat ésser lo menys individual possible, prescindint en absolut de la meua modalitat musical; invoco, per a formular el meu juí, aquella equanimitat estètica que fa produir les obres que reputeu veritables models; aquella dignitat artística que fa constituir les coses bé; aquell sentit musical enlairat que ens fa escollir els millors medis de realització, tant si es trova en un moment de ideologia com si es trova en un moment d'emoció com si es trova en un moment de gresca i de disbauxa esbojarrada.

No se si estarem perfectament d'acord, però tinc confiança en que si és que la nostra modalitat musical pot trovar-se diferent, la nostra modalitat estètica és gairebé la mateixa, i en el fons hem de judicar l'obra de Strauss de la mateixa manera.

Vostre bon amic que us estima de debó

JOSEP BARBERA

Abril de 1921.

terencias del permiso de exportación por Aduanas distintas a la clase que se hubiere previamente determinado.

Sexto. En el caso de que se elevara el precio del aceite hasta el punto que pudiera entenderse que era necesario intervenir de alguna manera para corregir esa elevación de precio, del total importe de los depósitos, se podrá incautar el Estado para adquirir aceite y contribuir a regular el mercado, ejercitando las facultades que la ley de Subsistencias le atribuye; y

Séptimo. Esta Real orden se trasladará al señor ministro de Hacienda para su debido conocimiento, y por si estimara oportuno establecer algún gravamen sobre la exportación.

DE GOBERNACION

El subsecretario de Gobernación, al recibir a los periodistas, les facilitó el bando que el nuevo director de Seguridad ha mandado fijar en las esquinas sobre la velocidad de los vehículos de tracción animal y automóviles.

Añadió que el ministro del Trabajo había visitado al ministro de la Gobernación.

DE LA PRESIDENCIA

A la hora de costumbre despachó el jefe del Gobierno con el Rey, poniendo a la firma un decreto nombrando jefe de Administración, al contador del Tribunal de Cuentas, don J. Villar y Chao.

Desde Palacio el señor Allendesalazar fué al ministerio, donde conferenció con el marqués de Lema, sobre el debate que esta tarde se iniciará en el congreso acerca de la cuestión de Tán-ger.

El señor Allendesalazar ha regresado después a su domicilio.

any 1914, conté solament dues escriptors catalanes; una poetessa mallorquina i una jove nascuda a Barcelona, la qual tenia llavors solament vint i un any, Clementina Arderiu. El seu nou llibre, un àgil volum d'algunes trenta curtes òdiques, revela de bell nou la sinceritat i intensitat del seu vers. Demana una finestra oberta per on pugui, metafòricament, esguardar el món i és útil pendre esment de les impressions que en reb i l'expressió que li dona en la seva poesia".

Observeu, però, senyor A. F. G. Bell, que el cas de Rosalia és absolutament solitari. Actualment, en tota la península, en portugués ni en castellà, no hi ha poetesses com les nostres M. A. Salvà i Clementina Arderiu, ni sols de tercer rengle. I que direm del nombre verament important de prosistes catalanes, entre les quals culmina la Víctor Català?

LOS TEATROS

VICTORIA.—Beneficio de Fernando Vallejo.—Estreno de "El hijo de su padre".

El popular primer actor del teatro Victoria, Fernando Vallejo, celebró la función de su beneficio con un cartel hábilmente seleccionado en el que figuraban obras consagradas por el éxito y de las que ha hecho el beneficiado creaciones personales, y el estreno del sainete aragonés en un acto, original de José María Castellví y Armando Oliveros, con música del maestro Acevedo, titulado "El hijo de su padre".

El estreno de dicha obra fué un éxito lisonjero para sus autores. Oliveros y Castellví han sabido presentar unos cuantos tipos de pura cepa aragonesa, rodeándoles de un ambiente muy entonado y justo.

La trama del sainete es sencilla y está llevada con habilidad. El diálogo resulta gracioso, sin dislocaciones ni chocarrerías de mal gusto.

El maestro Acevedo compuso para "El hijo de su padre" una partitura muy rica en instrumentación y de impecable factura en la que sobresale el preludio, verdaderamente magistral.

El público, que hizo repetir el preludio, entró en la obra desde las primeras escenas, obligando, con sus aplausos a los autores a salir al proscenio repetidas veces en unión de los intérpretes, que trabajaron con tanto cariño como acierto.

manana, al reproducir el telegrama de la Agencia Havas relativo a la solicitud de Alemania a los Estados Unidos para que mediaran en el asunto de las reparaciones, consideran que en estos momentos el Reich se juega la última carta, obligado por el desconcierto que reina entre los miembros del Gobierno de Berlín.—Havas.

ALEMANIA PREPARA LA CRISIS DE COSTUMBRE

Paris, 22.—Una personalidad perteneciente al mundo política alemán, ha declarado al corresponsal de "Le Matin" en Berlin que el Gobierno ha cometido una gran falta política pidiendo la mediación de una tercera potencia, pues ha dado con ello la impresión de que las nuevas proposiciones no pueden ser aceptadas por los aliados.

No cree, sin embargo, que el Gabinete sea derribado antes del primero de mayo, pues esto crearía una difícil situación.

¿Quién se atrevería a asumir la responsabilidad de una crisis en estas condiciones?

El doctor Simons dimitirá, y esto acarrearía la dimisión de todo el Gabinete cuando haya manifestado que no se pueden aceptar las condiciones de Paris.

Entonces se creará una situación política igual a la situación existente cuando la firma del Tratado de Versalles.

El nuevo Gobierno se inclinará seguramente ante las exigencias de la Entente, pero haciendo constar que se ve obligado a ceder por la fuerza.—Radio.

LA PROPAGANDA LATINA UN BANQUETE

Roma, 22.—La obra internacional "Roma Patria" para la propaganda latina, ha dado ayer un banquete, al cual asistieron los embajadores de España, Bélgica y Brasil, representantes de la Embajada de Francia y de las Legaciones sudamericanas.

También asistió un representante del alcalde de Roma.

Además les veían entre la concurrencia que asistió al acto numerosas personalidades de la capital.

Al final del banquete se brindó en honor del presidente de la Obra, que es el embajador de España.

Uno de los oradores fué el señor Corraducci, que habló en nombre de Roma.—Havas.

BANCO DE CATALUÑA

Rambla de los Estudios, núm. 4
BARCELONA

Valores — Cupones — Giros — Cambio — Banca

TELEFONOS: A-2.248, A-3.453.
Apartado de Correos: 568.

Dirección Telegráfica: CATALONIABANK

PUBLICIDAD

GE ENFADAT

No sé si va ésser que estava núvol o que hagués passat mala nit, el cas va ser que un dia el vaig trovar de molt mal humor...

El rellotge estava enfadat, i vaig dir-me:

Estic molt débil; ni tinc esma de res. Eren prop de les onze y em váreig fer càrrec de que sentia la debilitat del migdia. Va continuar ell el seu parlament d'aquesta manera:

L'ofici de rellotge és molt més pesat de lo que molts creuen: males mirades, malediccions, tothom es creu en el dret de insultar-le i és motiu d'excusa dels distrets i dels ganduls... Veus aquell que va tant depressa?

Ja veuràs quan me mirara.

Efectivament, quan va arribar a la plaça, el subjecte senyalat, mirà el rellotge i amb el gest va donar a comprendre que estava indignat

—Ho veus lo que t'he dit? T'has fixat amb quina mirada d'indignació? No en fa poca d'estona que l'estava veient com xerrava amb l'un i amb l'altre i fins ara no s'ha recordat de mí Digueu sinó n'hi ha per a tirar-li un pes pel cap!

—I aquell altre, afegí el rellotge, continuant el seu parlament—potser fa una hora que es passeja amunt i avall i de tant en tant em mira, com volent-me dir—camina! gandull! Digas, quina, cullpa tinc jo si ell ha vingut més aviat... Dispensa'm un moment, que ara vaig a cantar les onze.

Una darrera l'altra va cantar sonorament les hores, qual ressó es va escampar per l'infinit. Encar no havia acabat, els altres varen començar la mateixa cançó, com si s'haguessin desvetllat. Tots anaven tocant, segons el seu to. Era com un himne al temps que passa.

Un cop va estar llest, que totjust s'oiava un ressagat, va rependre el seu parlament:

—Dones com te dela, nosaltres, els rellotges, servim d'excusa eterna a tots

aquells que no tenen merma del temps. Jo des d'aquí dat, sento moltes coses, encara que no faig cas de res.

Sento els que contenen l'instant que passa i esperen aturats un tràgic moment.

Veig les cares frenètiques dels que esperen el moment ditxós que mai arriba...

I em dono compte dels que em tenen abandonat.

No creguis amb tot allò que es sol dir de l'hora llarga o curta, bona o dolenta. Tot aixó són excuses vostres. Les hores són eternament iguals.

¿Qué hi vols fer, váreig dir-li si nosaltres atribuim la condició de l'hora, segons com l'hem passada o com desitgem passar-la?

Molt senzill, va respondre'm. I al menys m'estalviaréu moltes males mirades i molts insults, fent un rellotge que contés el temps que's pert, combinant-ho de manera, que quedés també ben marcada l'hora, els minuts en els que's fa una mala acció...

Abstret amb la conversa del meu amic el rellotge, no'm daba compte de que

INFORMACIÓN GENERAL

LA MUSICA EN BARCELONA

ARTISTAS

FRIEDMAN Y SAUER

Después de haber tocado en Madrid, Friedman, Sauer y Wanda Landowska, se han hecho oír en Barcelona.

Entre los dos grandes pianistas, Friedman y Sauer, que en tan poco tiempo se han sucedido, como no podía menos de ocurrir, se han establecido comparaciones.

Friedman, desconocido en Barcelona, ha causado muy buena impresión en cuanto a su técnica perfecta y a su juego limpio y fuerte; pero se le ha reprochado su tendencia a precipitar los movimientos para lucimiento de un mecanismo brillante y la poca emoción, en general, de sus interpretaciones. De modo que Friedman ha dejado el efecto de un gran concertista, cuya cualidad es una extraordinaria y buena ejecución mecánica, pero cuyo defecto es la frialdad de la expresión.

En cambio, Sauer, ya conocido y recordado con entusiasmo por el público de Barcelona, ha producido un efecto contrario: de un gran artista, que si acaso no conservaba toda la poderosa fuerza y brillantez de otros tiempos, esto redundaba, en todo caso, en beneficio de la emoción, y le hacía concentrar ahora todo su valer artístico en la expresión, y en la dicción inspirada, pero justa y natural, de las obras que ejecuta. La elegancia fina y simpática de su figura, los rasgos espirituales de su rostro que recuerdan los de Weber y de Listz, los mismos movimientos, tan dentro del carácter del virtuosismo, con que subraya la ejecución, todos estos detalles han contribuido aún, a la buena impresión que ha hecho, también esta vez, en el público.

Sin ninguna duda, el público de Barcelona ha sido más favorable en su juicio al viejo Sauer que a Friedman en la plenitud de sus fuerzas.

Los programas han estado formados por las obras más corrientes de la literatura del piano. Friedman dió un concierto extraordinario, compuesto exclusivamente de obras de Beethoven

y Brahms. No me es posible llegar a concebir qué interés pueda haber en acercar el pequeño nombre de Brahms al del gran Beethoven. Como no sea por el contraste. Este y aquél son como la luz y la sombra, como el hombre y la estatua, como el genio ardiente y la fría imitación.

WANDA LANDOWSKA

Con el mismo éxito de otras veces, ha dado dos conciertos esta refinada artista, llenando dos sesiones de la serie de diez que ha organizado el Orfeo Catalá.

Han sido interesantes, porque, además de la novedad que es para nosotros el viejo instrumento clavicémbalo, y de las obras ejecutadas en este instrumento y en el piano, había un "Trío de Haendel" para clavicémbalo, flauta, violín y violoncello (trío, porque, aunque eran cuatro los ejecutantes, el violoncello no hacía más que doblar y sostener los bajos), y la "Ofrenda musical", de Bach, para clavicémbalo, flauta y violín. No satisface mucho esta última combinación, porque los dos timbres agudos de la flauta y el violín se confunden y no encuentran una base en los cortos sonidos del clavicémbalo. Tampoco las obras de Bach son muy propias para ser tocadas en el clavicémbalo, pues su firme armonía y su trascendente polifonismo reclaman el sonido "tenuto", no ya del piano, sino de los coros o de la orquesta, con la individualidad mantenida y entera de sus voces. Sonó mucho mejor la agrupación de clavicémbalo, flauta y violoncello, pues las notas sostenidas de este último sirven de núcleo y ligan a las notas altas de la flauta con las "destacadas" del clavicémbalo.

El arte de Wanda Landowska es puro, y su juego es límpido, y no interpreta más que obras de buena calidad. Esto es ya lo más importante, y no tendría necesidad de presentarse en su "posse" exageradamente "artística", sus extrañas y largas vestiduras

y sus pies descalzos; mas cuando ya parece como un recurso el tocar en el viejo clavicémbalo y no salir del ingenuo campo de los compositores primitivos.

TAMAKY MIURA

En el teatro del Liceo se ha representado "Madame Butterfly", actuando de protagonista una japonesa auténtica, la soprano Tamaky Miura. Esto ha dado un cierto interés a estas representaciones de la sentimentalísima ópera de Puccini.

La figura de esta artista es pequeña, su voz es de poco volumen, pero fina y agradable, y canta con gran afinación.

Lo más notable de ella es la fuerza dramática de su juego, sus ademanes especiales y el conjunto de su interpretación, que, como es natural, por su figura, su clara y pequeña voz, sus movimientos y su accionado, hijos de su naturaleza, son adecuadísimos al ambiente de la obra.

Jaime PAHISA

ENTREGA DE "CARNETS" DEL SINDICATO ÚNICO

BARCELONA 23 (2,30 t.).—Ha comunicado a los periodistas el secretario del Gobierno civil, Sr. Luengo, que el administrador de la fábrica de empaquetaduras Maralis le ha entregado 67 "carnets" del Sindicato único, que fueron presentados espontáneamente por los obreros de dicha fábrica.

LAS ELECCIONES EN CATALUNA

En Vendrell

VENDRELL 23 (8 m.).—A causa de la nevada, los pueblos del distrito de Vendrell han quedado incomunicados; pero, por fin, pudieron obtenerse los certificados de la elección celebrada el domingo.

Resultó elegido D. Luis Figueroa, republicano, por 316 votos de mayoría, sobre el adicto D. Pascual Zulueta, que fué derrotado, a pesar de la presión del gobernador y sus agentes.

UN CI T

UN MUERTO

UN MUERTO Y NUEVO

REUS 22 (7,25 t.).—A la madrugada última, caída de Morell, chocaron dos vagones, número 1.418, de número 1.427, también de

Del accidente resultó muerto Isidoro Rotro.

Uno de los maquinistas Gelpy, sufrió graves heridas, recibieron lesiones leves.

Diez y seis vagones de carbón e interceptada la vía. De ésta ha salido un

RETRASO DEL

ZARAGOZA 22 (11 t.).—Secuencia del accidente ocurrido en Reus, el correo trae un retraso de cinco horas. Zaragoza ha salido un tren para recoger a los viajeros.

¿UN EXPL

En la barriada

BARCELONA 23 (8 m.).—Se ha hallado un artefacto explosivo en la parte trasera del mental de la calle de la barriada de Gracia.

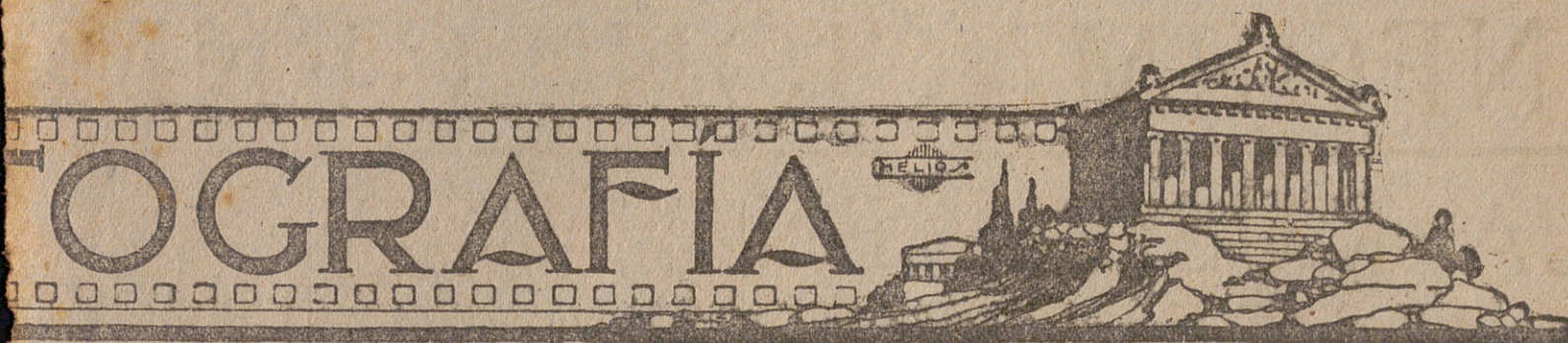
Avisado el Parque, se presentó personal para dar vista y se condujo la dinamita al campo de

ALBERTO M.

PRÍNCIPE, 4.

Por sus muchas derrotas, desde esta fecha, Brillantes, Perlas y... de 11 a 1 y

Producción ame- en Inglaterra

El señor Paul Powell a In-
na prueba más de la acti-
amous Players-Lasky Cor-
a Gran Bretaña. El señor
gido varias cintas en los
lywood (California) y di-
los estudios de Londres.
de la salida del Sr. Po-
da después de haber par-
Donald Crisp para di-
otra compañía en Lon-
ugh Ford, director gene-
pañía que produce cintas
mount Famous Players-
Producers, Ltd., acaba
primera cinta hecha en
"El gran día", y tie-
ón dos más que han si-
la pantalla de dos obras
ward Knoblock y Henry
los dramaturgos ingle-
fama. Con el Sr. Po-
mbién el comandante
que ha estado en Amé-
ccionar y aprender los
estudios americanos.
mo regrese a Londres,
su nueva posición co-
estudios británicos, en
ton E. Hoffmann, que
ara regresar a Amé-

los más importantes de Glasgow; para
las de la aldea, estuvo en Devonshire,
uno de los lugares más bonitos y encan-
tadores de Inglaterra. Las escenas de
los Alpes fueron tomadas en Suiza, y
las del café parisién, en uno de los más
famosos restaurantes de París.

Correspondencia particular

Mary-Ann. — Madrid. — Esa revista
no se ha publicado nunca en Madrid.
Viene editada de los Estados Unidos. Lo
mejor es suscribirse, enviando el impor-
te por cheque a la administración de
Nueva York. Los argumentos se hacen
muy minuciosamente por escenas, pe-
ro sin diálogos, refiriendo en ellas todo
lo que ha de aparecer en la película. Los
directores de las casas productoras lle-
nan con su habilidad las lagunas que
muchas veces dejan los argumentistas.

E. C.—Guadalmés.—Desconocemos la
marca a que se refiere. Conocemos la
Kok y la Gaumont. Ambas son muy
buenas para el objeto que desea. En la
segunda se pueden pasar todas las pe-
lículas que se proyectan en los cinema-
tógrafos. Para la Kok se requiere ma-
terial especial.

Geraldina.—Bilbao.—Ya ve usted có-
mo nos apresuramos a contestar sus
cartas, pero sin complacerla ahora. Se
trató de algo relacionado con la prime-
ra pregunta que nos hizo. Es un relato
muy interesante que nos han remitido,
sin duda... al leer aquella pregunta.
¿Nos escribirá usted frecuentemente?

Señor Mento. — Cuenca. — Positiva-
mente es español.

R. R. R.—Huelva.—Inexacto. Ninguna
de esas películas se ha proyectado
todavía en Madrid. Se adivina que tie-
ne usted mucho tiempo que perder. A
nosotros no nos pasa lo mismo.

Dos curiosas... agradecidas.—León.—
Buen tipo, muy elegante, muy joven
y... soltero.

Temis.—Teruel.—No eran precisas sus
protestas de inadvertencia y de infantil-
dad. Lo que no sabíamos es que los ni-
ños de pecho escribiesen ya a los pe-
riódicos.

El actor más gracioso, más divertido
y que sustituye con ventaja a todos
los actores cómicos conocidos, es

HAROLD

Viendo cualquiera de sus películas

CARRERA INUTIL

EL LIO DEL COCHE-CAMA

EL DEPENDIENTE DE MODAS

VIDA DE LOBO

¡BOMBERO, SALVA A MI HIJA!

¡COMPUESTO... Y SIN NOVIA!

y otras muchísimas cuyos títulos ire-
mos publicando, el público sale com-
placidísimo del espectáculo y desea
volver.

Las películas de HAROLD son
presentadas por

CINEMATOGRAFICA VEDAGUER

MADRID

Plaza del Progreso, 5

BARCELONA

Rambla de Cataluña, 23

Todos los días se proyecta en

REAL CINEMA

V. P. PRINCIPAL ALFONSO